

GORENJSKI GLAS

Leto XLIV — št. 80 — CENA 20 SLT

Kranj, petek, 11. oktobra 1991

MERKUR
NOVO - NAJEM STROJEV
v prodajalni na Koroški cesti 1
mešalec, dvigalo, kosičnice...

POPUSTI • KREDITI • UGODNI NAKUPI
24. OKTOBRSKI SEJEM KRAJN
11. - 17. 10. '91 OZIMNICA GOBARSKA RAZSTAVA GOBARSKE SPECIALITETE
VSE, KAR SE VIDI - SE LAHKO KUPI!

VELIKA IZBIRA POHIŠTVA ZA OPREMO STANOVANJ IN POSLOVNIH PROSTOROV
UGODNI KREDITI IN POPUSTI V SALONU POHIŠTVA
JAKOB NAD PIVNICO EVROPA V KRAJNU Tel. (064) 216.661

ljubljanska banka
Gorenjska banka Kranj
GORENJC IN BANKA PRIHRANKA
FORMULA

Kranj, 10. oktobra - V zdravstvenih in socialnih zavodih vsepošod v Sloveniji so danes zjutraj začeli stavkati. Kot vselej v zdravstvu tudi tokrat povod za stavko niso samo nizke, z gospodarstvom in zlasti državno upravo močno zaostale plače, temveč globalno finančno stanje in tej dejavnosti. Stavkovni odbor, sestavljen iz predstavnikov šestih sindikatov v slovenskem zdravstvu, so strnili v štiri zahteve. Stavka bo trajala in se zaostrovala, dokler jih naslovnika, slovenska vlada in ministrstvo za zdravstvo, ne bosta uslušala. Terjajo pa tudi odstop ministrici dr. Katje Boh in njenega namestnika dr. Toneta Koširja. Slednjemu še posebej zamerijo gorenjski zdravstveni delavci, saj izhaja iz njihovih zdravniških vrst. - Foto: G. Šink

Sveča za zdravstvo

Ko smo na prvi stavkovni dan slovenskega zdravstva, 10. oktobra, obiskali stavkojoče v Bolnišnici Jesenice, smo pred vhodom naleteli na simbolični prizor: moškega, ki je trgoval s svečami. Bodo tudi slovenskemu zdravstvu kmalu držali svečo, ker v vladu ni postula za vse hujši finančni položaj te dejavnosti? Ljudje v belih haljah sicer ne stavajo prvič, že večkrat so z opozorilnimi štrajki opominjali na preskoko odmerjenega sredstva, ki jih potrebujejo za funkciranje dejavnosti. Tokrat so odločeni vztrajati, dokler njihove osnovne štiri zahteve ne bodo uslušane, pa čeprav se bosta oblast in javnost sklicevali na etični princip, ki mora voditi poklicno delo teh ljudi.

Davkopalcevalci zdravstvu nedvomno namenjam precej denarja, navsezadnje plačujemo tudi participacijo za zdravstvene storitve. Temu pritrjujejo tudi stavkojoči v zdravstvu, prepričani, da se del za zdravstvo namenjenega denarja preliva drugam in nenamensko uporablja. Zato njihova prva stavkova zahteva po doslednem namenskem trošenju zdravstvenih proračunskih sredstev in ne zahteva po dodatnem denaru, saj je nekaj dodatnih milijard slednjič obljudila renominacija republikega proračuna. Zdravstvu je bil že večkrat naslovjen tudi ocen-

tek, da je prerazkošno in za naše razmere ne dovolj racionalno organizirano. 250 dolarjev, ki jih na glavo prebivalca namenjamo za to dejavnost, kar je toliko kot v nerazvijenih afriških državah, po drugi strani pa zdravstveni standard, ki ustreza srednje razvite evropske državi, to potruje. Vse krivde za slednje pa gotovo ne nosijo same zdravstvene ustanove, temveč bi bilo od zdravstvenega ministrstva in uprave pričakovati merila in normative, po katerih bi racionalizirali zdravstvo, zmanjšali njegove posteljne in kadrovske zmogljivosti, realneje (bolj tržno) vrednotili cene zdravstvenih storitev in takšno zdravstvo z razpoložljivimi sredstvi lažje vzdrževali.

Stanje v zdravstvu ni samo problem tamkaj zapošlenih, še bolj je stvar ljudi, jutrišnjih bolnikov, ki bodo zaradi razpada zdravstvenega sistema nemara ostali brez injekcije, zdravila, ki jim kirurgi ne bodo mogli zaščiti rane, ki ne bodo mogli okrevari v bolnišnici, ker jih bo upnik odklaplil električno... Zdravstveni delavci nosijo na plečih tudi breme zdravstvu neplačanih prispevkov, ker vlada ne zagotavlja vira za nadomestitev izpada teh sredstev. To breme si bodo kaj kmalu naložili tudi bolniki, če si ga niso že. ● D. Z. Žlebir

Tolar, edino zakonito plačilno sredstvo v Sloveniji

Zametek stabilne valute

Za Slovenijo ravnke jugodinarje bo mogoče samo še danes (in mogoče še jutri, če bo naval na okencu še trajal) zamenjati za tolarje v razmerju ena proti ena, potem pa bo vrednost dinarja strmo padala. Tolar naj bi bila stabilna valuta, vendar bo njen tečaj do tujih valut takšen, da bo zagotovljal pozitivno plačilno bilanco Republike Slovenije.

Ljubljana, 8. oktobra - Tolar, v denarnem prometu je njegovo uradno skrajšano ime SLT, je od torka dalje denarna enota Republike Slovenije, njegovi stoti deli pa so stotini. Tolar bo vreden toliko, kolikor ga bomo sami cenili, je dejal prvi dan veljave novega dinarja slovenski finančni minister Dušan Šešek. Do izdaje bankovcev in kovancev, ki se glasijo na to enoto, se v Sloveniji kot zakonito plačilno sredstvo uporabljajo vrednostni boni.

Po Sloveniji bo preddvidoma samo še danes mogoča enakovredna menjava dinarjev za bone v bančnih in poštih poslovnih. Če bo potrebno, bo taka menjava mogoča še jutri. Do 31. oktobra bodo dinarje menjali za tolarje samo še v Službi družbenega knjigovodstva in Banki Slovenije, vendar enakovreden tečaj ni več zagotovljen, saj utegne dinar drseti oziroma se bo njegov tečaj oblikoval na osnovi ponudbe in povpraševanja. Kasneje pa bo menjava mogoča samo še v Banki Slovenije, vendar na osnovi utemeljenih prošenj ter ob preverjanju izvora dinarjev. Marka je po novem vredna 32 tolarjev (tečaj je določila Banka Slovenije), ekskontna stopnja Banke Slovenije pa je 25-odstotna, tako, da

je projektirana inflacija 24 odstotkov, en odstotek pa predstavlja realna obrestna mera. Vso do 20.000 dinarjev brez problemov zamenjate v tolarje, večja vsota, do 50.000 dinarjev, pa se nakaže na bančni račun prinositelja. Pri količinah nad 50.000 dinarjev SDK preverja izvor dinarja. Slovenija bo strogo varovala novo valuto pred vnosom velikih količin veljavnih ali mogoče tudi ponarejenih dinarjev, zato je na hrvaški meji (tudi za begunce) dovoljen vnos 1.200 dinarjev.

Že v sredo se je tolar pojavil v nekaterih menjalnicah in bankah na Koroškem in v Italiji. Dinar je marsikje že zginil s tečajnic. Da tolar dobiva zaupanje, pove podatek iz Trsta, kjer je bil dinar vreden 18 lir, tolar pa 21. Več o rojstvu in uporabi novega slovenskega dinarja na 3. strani. ● J. Košnjek

Radovljische obveznice čez dva tedna

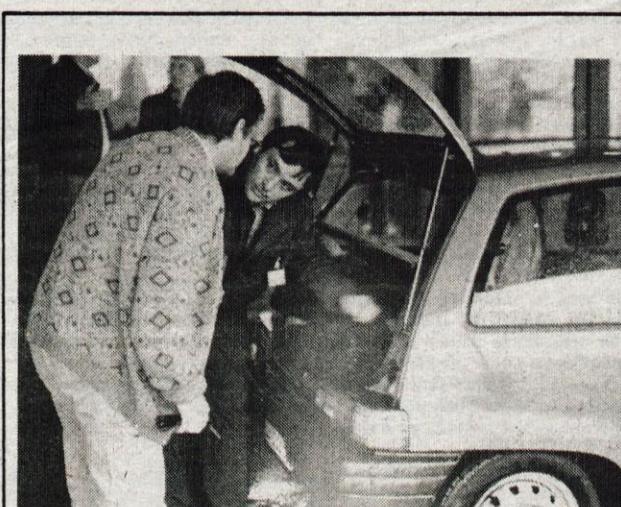
Radovljica, 10. oktobra - V radovljiski občini so načrtovani, da bodo občinske obveznice, s katerimi naj bi spodbudili ozivljanje gospodarstva in odpiranje novih delovnih mest, izdali že v začetku avgusta, vendar tega niso storili, ker so čakali na spremembo tečaja. Zdaj, ko je Slovenija dobila nov denar in se je spremenil tudi tečaj, ovir ni več. Kot je povedal predsednik izvršnega sveta Jože Resman, bodo obveznice izdali čez približno dva tedna, natančen datum pa bodo določili na seji izvršnega sveta. Obveznice so tehnično sicer pripravljene in bi jih že lahko dali v promet, vendar so se odločili, da počakajo z izdajo vsaj toliko časa, da ljudje zamenjajo dinarje v tolarje in da se razmere nekoliko urejijo.

Kot je že znano, bodo kupci obveznic imeli pri nakupu družbenih stanovanj 10-odstotni popust od zneska, ki ga bodo poravnali z obveznicami, davčne olajšave občinskih prispevkov in davkov ter možnost plačila določenih storitev in dejavnosti. ● C. Z.

Deveto kolo alpske hokejske lige

Acroni Jesenice na Bledu

Bled, 10. oktobra - Danes zvečer ob 19. uri bodo številni ljubitelji hokeja lahko uživali ob gorenjskem derbiju alpske B lige. V ledeni dvorani na Bledu se bosta namreč pomerili najboljši gorenjski hokejski ekipi, Bled Promolinea in Acroni Jesenice. Kot pred tekmo pravijo na Bledu, pričakujejo številne navijače, obe ekipe pa obljubljata kvaliteten hokej. ● V. Stanovnik

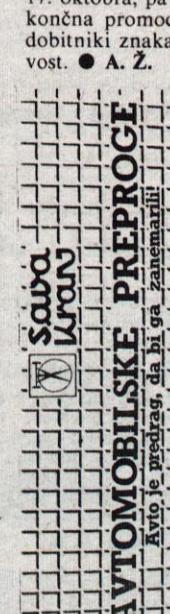

Poleg orožja, streliva in mamil postajajo zadnje čase očitno zanimivo tihotapsko blago tudi dinarji. Gorenjski cariniki in policisti so na naši strani državne meje nedavno zasegли dve obilni pošiljki sveže tiskanih tisočdinarskih bankovcev (skupaj več kot 15 milijonov dinarjev). Glede na to, da topčiderske tiskarne baje delajo neprekiniteno v treh izmenah, so nove pošiljke dinarjev v Slovenijo, s katerimi bi omajali vrednost komaj porojenih tolarjev, zelo verjetne. Cariniki in policisti zato te dni še posebno skrbno gledajo, kaj potniki prevažajo iz tujine v Slovenijo. Za zdaj - razen že omenjenih dveh - na gorenjskih prehodih (posnetek je z Ljubljano) nujih lov na prepovedan uvoz dinarjev ni vreden omembe. - H. J., foto G. Šink

Mednarodni Oktobrski sejem

Kranj, 11. oktobra - Dopoldne ob 10. uri bo podpredsednik izvršnega sveta občine Kranj in predsednik programskega sveta Gorenjskega sejma Peter Orehar odpril 24. mednarodni Oktobrski sejem v Kranju. Točat bo to v primerjavi s prejšnjimi prireditvami, ko je bil poudarek na stanovanjski opremi in varčevanju z energijo, predvsem prodajna prireditve s pohištvo, gospodinjskimi aparati, tekstilom, konfekcijo, stanovanjsko opremo, dekorativno, gradbenimi in izolacijskimi materiali itd.

Na novinarski konferenci so napovedali, da se bo z različnimi izdelki na sejmu, ki bo trajal do 17. oktobra, predstavilo s prodajo 227 razstavljalcev. Kot posebna ponudba je napovedana ozimnica v prodaji različnih avtomobilov. V okviru sejma bo sta tudi slikarska razstava treh slikarjev TRI ART in tradicionalna Gobarska razstava, ki jo bo skupaj z Gobarskimi družinami Slovenije pripravila Gobarska družina Kranj. Obiskovalcem bodo na voljo tudi gobje specialitete, razstava pa bo zanimiva še posebej za solarje (šolske skupine imajo prost vstop), pa tudi za vse nepoznavalce gob. V sejemskih dneh lahko prinesete gobe, ki jih ne poznate, na razstavišče, članji družine oziroma strokovnjaki pa vas bodo poučili, ali so gobe užitne ali ne. Zanimivo predavanje pa bosta imela jutri (v soboto) ob 16. uri v dvorani na sejmu Dušan in Sonja Vrščaj in sicer o zastrupitvah z gobami in o gobah v kuhihini. Na posebnem razstavnem pro-

Koncert za begunce

Kranj, 11. oktobra - Drevi ob 19.30 bo v dvorani Gimnazije v Kranju koncert pod naslovom »Kranj za begunce«. Na dobrodelni prireditvi bodo nastopili: moški pevski zbor Musica viva s Primsko-vega z zborovodkinjo Nado Kos, pesnica Neža Maurer s poezijo iz nove pesniške zbirke Litanije za mir, ansambel Tantadruj, igralci Kondi Pižorn, Janez Dolinar in Alenka Bole Vrabec, mezzosopranička Sabira Hajdarević, pianist Peter Škrjanec in povezovalca programa Tina Primožič in Marko Črtalič z Radia Kranj.

Izkupiček dobrodelnega koncerta organizatorji namenjajo vse neveljajšim beguncem, ki so pribrežali z ogroženih hrvaških območij. Sredi tedna je bilo po podatkih Rdečega križa Slovenije v naši državi že 14.420 beguncov. Na Gorenjskem je največ beguncev v kranjski občini, 354, na Jesenicah jih je 308, v Radovljici 317, v Škofji Loki 198 in v tržiški občini 41. ● D. Ž.

Slovenija se je po sedemdesetih letih izločila iz jugoslovanskega monetarnega sistema

Vrednostni boni že v prometu

Menjava dinarjev za vrednostne bone poteka kljub vrstam pred bančnimi in poštnimi okenci normalno, več zavletoval pa je pri plačilnem prometu z drugimi republikami, ker še ni ustreznega sporazuma. Banka Slovenije ukinila vse stike z Narodno banko Jugoslavije, ki je Slovenijo že sicer izločila iz jugoslovanskega sistema. Tolar prihaja na tečajne liste tudi v zamejstvu in spodriva jugodinar.

Kranj, 10. oktobra - Banke bo do vse dinarske vloge avtomatsko sprememlje v tolarje v razmerju 1:1, sicer pa vse poteka po navodilih in odločitvah sveta Banke Slovenije. Glede vnosa dinarjev v Slovenijo je poostren nadzor, ker so bili že odkriti poskusi ilegalnega vnosa večjih količin dinarjev, tudi ponarejenih, v Slovenijo. 26 cestnih in 8 železniških prehodov na meji s Hrvaško dela normalno, čeprav vse mejne postaje še niso povsem zgrajene in urejene. Gradnjo bo plačala Republika Slovenija iz svojega proračuna. Če bo ostali del Jugoslavije sprejet protiukrepe, ima Slovenija po zagotovilih vlade tudi pripravljeni povračilne ukrepe. Kakšni so predvideni, vladni predstavniki niso povedali.

Pozitivna plačilna bilanca

Slovenski finančni minister Dušan Šešok je na torkovi časniki konferenci povedal, da si želi Slovenija zagotoviti čim bolj stabilno valuto. Zato vlada ne obljuhbla fiksnega tečaja, ampak bo tečaj v funkciji zagotavljanja pozitivne plačilne bilance. Pogoj za to pa so izravnani proračun in preprečitev divjanja osebnih dohodkov in cen. **Zato je nujen družbeni konsenz o zadrževanju teh dveh agregatov inflacije.** Sicer pa je Šešok dodal, da bo tolkar vreden toliko, kolikor ga bomo sami cenili. Tudi Nemci so na ta način zgradili trdno marko. V monetarnem pogledu je Jugoslavija tuja država in Banka Slovenija nima Narodno banko Jugoslavije nič skupnega. Podpredsednik vlade dr. Andrej Ocvirk je dolal, da za vzpostavitev lastnega monetarnega sistema Slovenija ne potrebuje nobenih posebnih deklaracij o izločitvi, ampak je to že opravila skupščina 25. junija, sedaj, po moratoriju pa ta sklep uresničujemo. Ž osamosvojiti-

Na vagone zamenjanih dinarjev

V Sloveniji je v obliku za okrog 18 milijard dinarjev. Koliko vrednostnih bonov oziroma SLT (tolarjev) je bilo pripravljenih za menjavo, vlada ni hotelova povedati. Zvedeli smo le to, da se zna v Sloveniji nabrali za okrog 15 vagon dinarjev. Ti bodo varno shranjeni toliko časa, dokler ne bo narejena jugoslovanska delitvena bilanca. Sicer pa od 16 milijard dolarjev jugoslovanskega dolga odpade na Slovenijo okrog 1,7 milijarde, nelociranega dolga pa je okrog 3,8 milijarde, pri tem pa je delež Slovenije minimalen. Devizne rezerve pa znašajo okrog 4 milijarde dolarjev. Slovenija pa bi morala dobiti najmanj milijardo dolarjev.

I Z SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Zasedala sta družbenopolitični zbor in zbor združenega dela

Blokada lastninskega zakona

Družbenopolitični zbor je v sredo glasoval o dopolnilih k predlogu zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij, zbor združenega dela pa je spet na začetku poti, saj nobeden od treh predlogov ni dobil potrebne večine za uvrstitev na dnevni red.

Ljubljana, 9. oktobra - Sredina dogajanja v skupščini Slovenije so prišla tako daleč, da so ob zapletih pri sprejemjanju zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij začeli padati očitki o krizi vodenja parlamenta in s tem povezane zahteve po predčasnih volitvah, o odstopu vladine, če ni sposobna pripraviti primernega predloga zakona, o nameram nagajanju zborna združenega dela pri sprejemjanju lastninskih zakonov, pa o potiskanju tega zborna v drugi plan s tem, da bi moral sprejeti stalnica drugih dveh zborov.

Družbenopolitični zbor je v sredo opravil še največ dela. Glasoval je o 240 dopolnilih k predlogu zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij, zbor združenega dela pa je spet na začetku poti, saj nobeden od treh predlogov ni dobil potrebne večine za uvrstitev na dnevni red.

Družbenopolitični zbor je v sredo opravil še največ dela. Glasoval je o 240 dopolnilih k predlogom, da se kupnine lahko uporablja le za razvoj podjetij ali gospodarstva Republike Slovenije, o čemer govoril 14. člen predloga zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij. Dopolnila so predlagali vlada, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, nekateri oposiciji poslanci, predvsem Miran Potrč, Emil Milan Pintar, Janez Kopac in Mile Šetinc, ter Neodvisnost, konfederacija novih sindikatov Slovenije, v katerih imenuje nastopal France Tomšič. Po pričakovanju je zbor sprejet večino dopolnil, ki jih je predlagala vlada, druga pa je večji del zavračal, tudi tista, ki so bila proti deliti podjetij na velika, srednja in mala, kar bi posebej pri velikih

Za Jugoslavijo posebni računi

Odlok o plačilnem prometu posebej določa plačilni promet z drugimi jugoslovanskimi republikami. Plaćilni promet opravlja Služba družbenega knjigovodstva v Republiki Sloveniji. Služba opravlja plačilni promet z drugimi republikami preko posebnih računov tak, da bo za vsako republiko odprt poseben račun. Služba vodi posebno evidenco in na posebnih računih evidentira prejeta plačila iz drugih republik. Prejemnik dobri posebno potrdilo, ki se glasijo na valuto druge republike. Prejemnik lahko uporabi potrdilo za plačila v druge republike ali ga preko Ljubljanske borze vrednostnih papirjev proda drugi osebi za poravnano obveznosti v drugih republikah. Za poravnano terjatev iz druge republike se steje nakazilo na upnikov račun.

Tolar v zamejstvu

Tako kot se je v tujini za dinar formiral trg, se bo tudi za tolar, meni slovenska vlada. Njena napoved se je začela uresničevati že v sredo. Dinariji so zginjali s tečajnic, v Trstu pa so se že pojavili tolarji. Njihov tečaj je bil ugodnejši od dinarskega. Za tisoč dinarjev so ponujali 18.000 lir, za tisoč tolarjev pa 21.000 lir.

Ptiče devizne rezerve

Za trdnost vsake valute so pomembne devizne rezerve. Slovenija jih ima po besedah Šešoka in dr. Ocvirka za 130 milijonov nemških mark. Te rezerve smo formirali v poldrugem mesecu. Slovenske poslovne banke pa imajo v tujini okrog 250 milijonov dolarjev. S temi rezervami sedaj branimo svojo valuto, še učinkoviteje pa jo bomo branili z ustrezno tečajno politiko. Svet Banke Slovenije, ki je povsem neodvisen organ, se bo odločil za čim bolj stabilen tečaj tolarja, vendar tega ne bo počel na račun pospeševanja izvoza. Monetarni agregat inflacije je pomemben. Slovenija ne razmišlja o ničelnici inflaciji, saj je nima niti Nemčija. Za Slovenijo sta huda problema padec družbenega proizvoda in velik javni dolg. Kolikšen bo njun vpliv, bo znano v dveh, treh mesecih. Sicer pa slovenska banka planira 24-odstotno letno inflacijo, kar je neprimerljivo z inflacijo, ki jo je dnevno povzročal dinar. Septembra je bila letna stopnja inflacije dinarja 585-odstotna, oktober pa bi zanesljivo že presegla 1000 odstotkov.

Devize še na črni borzi

Nakup deviz za zdaj še ne bo možen. Slovenija ne želi ponoviti napake Markovića. Tako bo devize še naprej treba kupovati na črnom trgu.

Režim na mejah

Izvoz in uvoz iz drugih jugoslovanskih republik sta od torka dalje tretirana kot izvoz oziroma

uvoz iz tujih držav. Vendar se cena ne bo placačevala. Potrebno je plačati le en odstotek za carinsko evidentiranje. Tako je v bistvu vzpostavljena za jugoslovansko področje carinska unija. Sicer pa ostaja carinski režim enak. Na hrvaški meji je dovoljeno v Republiko Slovenijo vnesti 1.200 dinarjev, kar velja tudi za begunce. To je predvsem v smislu varovanja nove slovenske valute. Za meje z Italijo, Avstrijo in Madžarsko pa je določeno, da smejo domače in tujne osebe v potniškem in poštnem prometu s tujino iz Slovenije vnašati

Protest sosedov

Na zadnji strani vrednostnega bona je tudi fotografija knežjega kamna s Krnskega gradu. To je zboldo Korošce. Med drugim je protestiral tudi koroski deželni glavar Zernatto, vik in krik pa je dvignil Heimatdienst. Slovenija je Korošce potolažila, da na pravem tolarju ne bo več slike knežjega kamna.

Srbija bi nas lahko prehiteli

Tolar oziroma vrednostni bon je povzročil v Jugoslaviji precejšnjo zmedo. V sredo je bilo celo slišati, da bi utegnili tolar uzakoniti tudi v drugih delih države. Dušan Šešok in dr. Andrej Ocvirk pa sta povedala, da tudi Srbija pripravlja svoj monetarni sistem in da so priprave tako daleč, da bi nas celo prehiteli, če bi mi s to odločitvijo še čakali.

oziroma vanjo prinašati efektivno domačo valuto in vrednotnice, ki se glasijo na domačo valuto v protivrednosti največ 1.000 nemških mark na osebo, če ni meddržavnim sporazumom drugače določeno. Domače fizične osebe smejo iznašati iz Slovenije tujo gotovino v protivrednosti največ 1.000 mark. Osebe na službeni poti smejo poleg zneska v protivrednosti 1.000 mark iz Slovenije iznašati tudi tujo gotovino na podlagi potnega naloga v višini za ta namen izplačanih dnevnic in potnih stroškov oziroma na podlagi ustrezne dovoljenja Banke Slovenije za plačilo v gotovini v višini uvožene blaga in storitev. ● J. Košnjek

Kaj naj naredim

Ko so v zboru združenega dela ugotovili, da noben predlog ni dobil potrebne večine in je predsednik zboru Jože Zupančič predlagal, naj vlada naredi nov predlog zakona, se je oglašil minister za planiranje Igor Umek. Ne vem, kaj naj sploh naredim, je dejal, saj zbor doslej sploh še ni razpravljal o predlogih in povedal, kakšen zakon sploh hoče. Zato ne vem, pri čem sem. Zbor se je doslej ukvarjal le s procedurnimi vprašanjimi, z vsebino zakona pa ne.

da se skupaj z vlogo in nekatere poslanci tega zborna pripravi sprejemljivejši predlog, nekakšen kompromis med vsemi tremi predlogi. Predlog, naj zbor popusti in tako kot druga dva zborna glasuje o vladinem predlogu in vseh dopolnilih, pa so poslanci ocenili kot podcenjevanje. ● J. Košnjek

OBLAČILA ZAME

NÓTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Boštjan Jensterle

MARKO JENSTERLE

Sod smodnika sredi ognja

Neutralnost Bosne in Hercegovine, ki jo je pred dnevi razglasil njihov predsednik Alija Izetbegović, je še zadnji obupni poizkus za ustavitev nevarnosti, ki grozi z eksplozijo najbolj problematične jugoslovanske republike. Bosna in Hercegovina je v teh norih dneh na moč podobna polnemu sodu smodnika, okrog katerega vse gori.

Tega se seveda predsednik BiH predobro zaveda, zato je prebijalce pozval, naj ne sodelujejo v vojni, ki divja vse naokrog in se nevarno širi proti njim.

Vse bolj je jasno, da je bila povojna Jugoslavija ozemeljsko ustrojena izredno premišljeno in premeteno, saj je Tito s svojim krogom le na ta način lahko brzal nacionalne strasti, ki so se v času druge svetovne vojne razplamene do skrajnosti. Bosna in Hercegovina je bila v teh okvirih sploh najpomembnejša varovalka, kjer so se ljudje različnih narodnosti najbolj čutili Jugoslavije in "Titove dediče". Zdaj, ko ni več Jugoslavije in Tita, pa vse naokrog Bosne in Hercegovine prežijo ločni na njihovo ozemlje. Republika je namreč še premlada, da bi se njeni prebivalci res lahko v popolnosti identificirali z neko bosansko in hercegovinsko nacionalnostjo. Vsak prebijalec BiH predobro ve, kaj je: Srb, Hrvat ali Musliman.

Bosna in Hercegovina je vedno capljala na koncu demokratičnih procesov, se zaveravalo držala vojske, samoupravljanja in socializma, medtem ko je komunizem vse okrog nje doživjal propad. Zdaj so stvari prišle tako daleč, da je treba preprečiti najhujše - vojno. Ta je za Bosno in Hercegovino vsak dan večnost veliko vprašanje pa je, koliko bo Izetbegović res uspel brzati nacionalizme v republiki. Reakcije na njegov mirovni poziv žal kažejo, da je do njega verjetno prišlo prepozno. Vendar so vsaj razgalile agresorja v Jugoslaviji, saj so prvi pokonci planili ravno Srb iz Bosne in Hercegovine, ki so veliki Srbiji vključili tudi že njihovo področje. Aliji Izetbegoviću je tako agresorja uspel pripraviti do tega, da se izda sam. Verjetno mu to kaj bistveno ne bo pomagalo. Že predolgo je očitno, da se Srbija spaktrala z zvezno vojsko in zdaj z njim in imenu nekih izmišljenih opravičil (da je treba osvoboditi vojašnice ipd.), nadaljuje svoj neusmiljeni osvajalski pohod. Še nekaj mesecev nazaj so na primer Zagrebčani v naslonjih pred televizorji prempljali boje v Vukovarju in Osijeku, zdaj se je vojaška granata raztreščila sred Banskih dvorov. Tu ni več mogoče poslušati vseh prozornih vojaških in srbskih "opravici" za poseg. Spomnimo se namreč, kako je do vojaške intervencije najprej prišlo z razlagom, da na ta način pomagajo ogroženim Srbom na Hrvaškem. Ko so bili ti Srbji "rešeni" (z okupacijo s Srbijami naseljenega hrvaškega ozemlja), je bilo nadenoma treba "osvobojati vojake v vojašnicah po Hrvaškem. Toda v zgradbi Banskih dvorov ni ne Srbov in še manj vojakov zvezne vojske, pa jo je kljub temu našla precizno izstreljena granata.

Aliji Izetbegoviću ob vsem tem resnično ne preostane drugega, kot prebijalstvo pozivati k "ugovoru veste" in razglasiti neutralnost Bosne in Hercegovine. Čeprav je res, da je ta nevratnost, zaradi že obstoječih operacij vojske z bosansko in hercegovsko ozemlja, zelo relativna. Vendar je v njej vendarje mogoče videti tudi poziv k ustaviti vseslovenski klanjan, ki je že doslej prizadelo veliko gorje. Pri tem ima BiH še posebej pomembno vlogo, saj je, kot je rečeno, tradicionalno najbolj povezana z vojsko in ima zato vodstvo te republike tudi veliko moralno pravico in odgovornost zaustaviti tankovsko hrumenje, ki očitno služi interesom samo enega naroda.

STRANKARSKE NOVICE

Stranka demokratične prenove

Ribičič in Lokarjeva v Zagrebu

Ljubljana, 9. oktobra - Predsednik in podpredsednica Stranke demokratične prenove Slovenije dr. Ciril Ribičič in Sonja Lokar sta obiskala predsednika in podpredsednika hrvaške vlade dr. Franjo Gregurića in dr. Zdravko Tomca, pogovarjala pa sta se tudi s predsednikom hrvaške prenoviteljske stranke Ivicom Račanom. Govora je bilo o sodelovanju med samostojnima državama in strankama ter o pomoči Slovenije Hrvaški. Miloševičeva takтика obračunavanja z vsakim narodom posebej je treba ustaviti. Vojna je za dolgo časa onemogočila sodelovanje med Hrvaško in Srbijo. Hrvaška mora uspeti in to je tudi interes Slovenije.

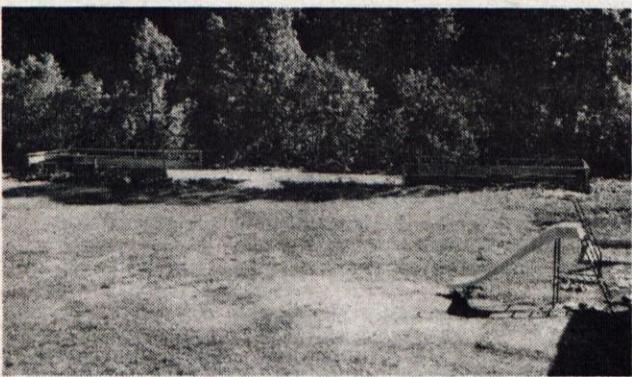
Socialdemokratska stranka Slovenije

Pučnik na Dunaju

Ljubljana, 8. oktobra - Predsednika Socialdemokratske stranke Slovenije dr. Jožeta Pučnika sta med obiskom na Dunaju sprejela avstrijski zvezni sekretar za evropsko integracijo dr. Peter Janikowitsch in predsednik avstrijskega parlamenta ter podpredsednik socialdemokratske stranke Avstrije dr. Heinz Fischer. Govora je bilo o gospodarskem sodelovanju med Avstrijo in Slovenijo, o osamosvajaju Slovenije in sodelovanju med strankama. Socialdemokratska stranka Slovenije je ob 8. oktobru v pozivu državljanom in državljanom Slovenije zapisala, da so zdaj prvenstvene naloge Slovenije reforma gospodarskega sistema, urejanje težkih socialnih vprašanj med slovenskim prebijalstvom in dosledna skrb za uveljavljanje načel pravne in socialne države. ● J. K.

Muslimani podpirajo slovensko suverenost

Jesenice, 10. oktobra - Občinski odbor Stranke demokratične akcije Jesenice je izdal razglas, v katerem podpira osamosvojitev in suverenost

Igrische in balinišče - V krajevni skupnosti Jelendol, po površini največji, po številu prebivalcev pa najmanjši krajevni skupnosti v tržiški občini, si ta trenutek najbolj želijo, da bi bil še letos dokončno urejen 350 metrov dolg makadamski odsek ceste. Tako bi končno tudi ta krajevna skupnost imela urejeno in asfaltirano cesto do središča. Sicer pa je med nedavnim obiskom predsednik sveta KS Janez Kavčič povedal, da bo anketa med krajani pokazala, kakšen program bodo v vodstvu opredelili za naprej. Eden od problemov je vsekakor vodovod v Dolini, pri katerem bo prav gotovo potrebna tudi volja in pripravljenost, kakršne na primer ne manjka v društvenem življenju v krajevni skupnosti. Tako so na primer zelo aktivni športniki, ki so uredili otroško igrišče in balinišče. Težava je le, da balinišče sameva, ker nimajo denarja, da bi kupili krogle za balinanje. - A. Ž.

Pajčevinasta mavrica

"Jutri bo v krajevni skupnosti velika delovna akcija za urejanje ceste od začetka do sredine vasi. Ker bomo denar iz občinskega proračuna na podlagi kriterijev dobili le, če bomo sami z delom in prispevkom pokrili del stroškov, vabim vse krajanje, ki so se odločili, da bodo pri tovrstnih akcijah sodelovali, kadar bo delo potekalo z "rdečimi štili" krampov in lopat, da se zborejo ob 8. uri pred zadružnim domom. Krajanji, ki so se odločili za "bele štile", imajo akcijo naslednji dan na istem zbornem mestu, s "črnimi štili" v sredo, z "zelenimi" naslednji dan... Vabi predsednik gradbenega odbora za ureditev ceste." e

Na jesenskem zboru krajanov je predsednik sveta krajevne skupnosti v poročilu o urejanju programa krajevne skupnosti povedal: "Ceste od začetka do sredine vasi nismo uredili, ker iz občinskega proračuna nismo dobili denarja. Denarja pa nismo dobili zato, ker se akcije krajanji, ki so se odločili za takšne ali drugačne "barve štilov", niso udeležili oziroma jih je prišlo premalo.

Seveda takšne krajevne skupnosti ali vodstva, ki bi tako vabilo na akcijo, ni. Na srečo pa tudi ni veliko krajevnih skupnosti, kjer bi ugotavljali, da bi akcije zaradi različnih barv propadale. Škoda pa je, da se tu in tam vseeno nakazuje takšno "mavrično pleskanje štilov". Celo predsedniki in vodstva odstopenajo zaradi "takšnega demokratičnega pojmovanja" dogovaranja in urejanja programov.

Kaj po programi? Na zadovoljstvo vseh drugih krajevnih skupnosti, kjer delajo drugače (brez barv), pade kakšen nepričakovani košček iz občinskega proračuna potem njim. Tam pa, kjer se opredeljujejo za barve, ostajajo programi v predelih, s krampi in lopatami pa se ukvarjajo pajki. ● A. Žalar

Planinci treh dežel na Bledu - Ljubljana - Letošnje tradicionalno srečanje planinskih organizacij Furlanije-Julijanske krajine, Koroške in Slovenije, fokrat že sedemindvajseto zapored, bo na Bledu. Udeleženci srečanja se bodo zbrali v soboto, 12. oktobra 1991, ob 17. uri v hotelu Park. Kot pove naslov osrednjega referata "Drugocene oblike rekreacije in športa v gorah", bodo razpravljali predvsem o odnosu planincev in planinskih organizacij do pojavov, kot so gorsko kolesarjenje, padalstvo in zmajarstvo. ● S. S.

RIBARNICA
Tavčarjeva 1, Kranj

Dnevno imamo v zalogi 25 različnih vrst zamrznjenih rib iz uvoza. Sveže poštvi prodajamo vsak dan, sardele in druge morske ribe pa vsak torek, sredo in petek.

Vsek dan tudi pripravimo 3 različne vrste malic za vse tiste, ki imate radi ribe.

Odpri vsak dan od 7.30 do 18.30 ob sobotah od 7.30 do 13. ure.

Živila Kranj
trgovina in gostinstvo

Krajevne skupnosti mesta Škofja Loka

Javna dela za redno vzdrževanje

Uresničevanje skupno dogovorjenih del in nalog štirih krajevnih skupnosti na območju mesta poteka v glavnem po programu. V kratkem začetek obnove Stare ceste.

Škofja Loka, 10. oktobra - Klub pomanjkanju denarja so iz skupnega programa krajevnih skupnosti Škofja Loka - Mesto, Kamnitnik, Stara Loka - Podlubnik in Trata letos uspeli z obnavljanjem pešpoti na Loški muzej, urediti parkirišče Vrtnarija s sovlaganjem Apletoura, asfaltirati cesto Lipca - Gosteče in Groharjevo naselje - Gorajte. Urejali so tudi dostop do tržnice, v kratkem pa se bo začelo tudi urejanje Stare ceste od Tehnika do Zdravstvenega doma v dolžini 110 metrov.

Janko Brodar

"V skupni program bi lahko opredelili tudi razmišljjanje oziroma željo, da bi s prekinjitvijo programa TV Koper vključili Kanal A. Imamo že pozitivno mnenje mi-

nistrstva za promet in zveze, vendar pa znaš strošek za to preureditve okrog 35 tisoč dinarjev. V krajevnih skupnostih v mestu za to ni denarja, razmišljamo pa o akciji na širšem območju, saj bi potem signal Kanalu A segal precej dlje," ugotavlja tajnik KS Škofja Loka - Mesto in Kamnitnik Janez Brodar.

Skupne želje oziroma opredeljevanje pa se kaže tudi glede kasarne v Škofji Loki. Na celotnem območju mesta nameravajo sklicati zbole krajjanov, na njih pa naj bi se opredelili glede tega objekta oziroma čemu naj bi bil namenjen v prihodnje. Slišati je bilo že predlage, da bi objekt lahko služil rekreaciji, zdravstvu... Razmišljanja in odločitev o zboru krajjanov pa podpirajo tudi v obliki.

Borut Rebič

čini. Nenazadnje gre tudi za to, da bi Škofja Loka lahko "prišla" pod okrilje Unesca (podobno kot Piran in Ptuj), če v prihodnje ne bi imela več tega vojaškega objekta.

Borut Rebič, referent za komunalne in gradbene zadeve za območje KS Škofja Loka - Mesto in Kamnitnik pa nam je pred dnevi razlagal, da na območju obeh KS že nekaj časa potekajo tako imenovana javna dela. "Ob pomanjkanju denarja v občinskem prora-

čunu za redna vzdrževalna dela smo se tudi pri nas, podobno kot v KS Trata, odločili za javna dela. Tako imamo zdaj štiri delavce, ki občasno čistijo javne površine, vzdržujejo zelenice, delajo na odpravljanju posledic poplav, urejajo pešpoti itd. Ocenjujemo, da je to vrnstvo "nadomestilo" ob pomanjkanju denarja zelo učinkovito. Marsikaj bomo na ta način naredili, česar sicer ne bi mogli."

Pri opravljanju takšnega dela oziroma urejanju pešpoti na Loški muzej pa smo srečali Janeza Poljanca, ki je kot grafik ostal brez službe in se je odločil za javno delo. "Zelo sem zadovoljen. Delam tisto, kar mi je naročeno. Vsak dan dobim bon za 57 dinarjev (tolarjev), na teden pa 500 dinarjev (tolarjev) nagrade, če je delo dobro opravljeno. Način in delo mi ustrezajo in dokler ne dobim redne službe, bom vesel, če bom lahko tako delal še naprej." Dela pa na tem področju, kot je povedal Borut Rebič, tudi prihodnje ne bo zmanjkalo. Zdaj je na vrsti jesensko čiščenje zelenic, obvezovanje drevja, pozimi pa čiščenje snega, posipanje... ● A. Žalar

Slovesnost v Podljubelju

Stoletnica šentanške šole

Podljubelj, 3. oktobra - Prav na dan, ko so pred sto leti prvi učenci prestopili prag enorazrednice pri Ukanu v Podljubelju, so krajanji Podljubelja odkrili spominsko ploščo na Ukanovi hiši.

Daleč je bilo včasih v tržiško šolo iz Podljubelja in okoliških zaselkov in nič čudnega, da so starši in umni gospodarji že takrat sprevideli, da je krajša šola nujno potrebna. S podporo gospodarjev, kot sta bila Žnidar in Ukan, ter s pomočjo vaškega župnika, ki je tudi primakinil nekaj denarja, so Ukanovi hiši prizidali prizidek, kjer je svoj prostor 1891. leta našla enorazrednica. Petdeset učencev je hodilo v šolo že prvo leto; 24 deklic in 26 dečkov, najmlajši je bil star 6, najstarejši 12 let. Prvi učitelj je bil Luka Albreht, ki je v učiteljsko knjigo pisal slovensko v času, ko je bil v Tržiču še celih dvajset let uradni jezik nemški, je v svojem prijetnem govoru povedal ravnatelj centralne šole heroja Grajzerja Janki Godnov. 1894. so se učenci preselili v novo šolo, kjer je danes gasilski dom, se še dvakrat selili, tako da so

danes že na četrti lokaciji. Ž sedem let pa Šentanci načrtujejo novo šolo, zanj pa imajo že idejni projekt in določeno lokacijo nasproti sedanjega gasilskega doma; tu naj bi stala nova šola z vrtcem.

Šola je srce kraja, se zavedajo ljudje in z novimi družinami, ki so si v Podljubelju zgradile svoje domove, zagotavljajo, da bo štirirazrednica tudi v prihodnje polna.

Prijetna slovesnost je bila v četrtek popoldne na Ukanovem dvorišču, ki so jo prisrčno popestrili otroci, posebej zborček kitar in harmonik, ki ga vodi Karel Ahačič. Spomnili so se vseh nekdajnih učiteljev in učiteljev, posebej Milke Ahačič, ki je tu učila celih 30 let, spominsko ploščo na Ukanovi hiši pa je odkrila nekdajna učiteljica, zdaj že 82-letna Marta Ankele. ● D. Dolenc

Novo naselje Šenčur, kanalizacija Stražišče, Bitnje

Razčiščevanje in dogovor

Kranj, 10. oktobra - Predsednik upravnega odbora sklada stavbnih zemljišč občine Kranj Tadej Markič se je sredi minulega tedna pogovarjal s predstavniki KS Stražišče, Bitnje in Žabnice, na slednji dan pa s predstavniki KS Šenčur, Domplana, Stanovanjske zadruge in nekaterimi člani zadruge. Obakrat je bilo govora o komunalni problematiki.

Predstavnike KS Stražišče, Bitnje in Žabnice je Tadej Markič seznanil, da se Sklad loteva izgradnje povezovalnega kanala za odpadne vode in sicer od lokalne čistilne naprave Bantale proti centralni čistilni napravi v Kranju. Ta povezava naj bi omogočila, da bi iz sedanje kanalizacije v Stražišču postopno ločili sedanje fekalne in meteorne vode. Tako se krajanji Bitenj in Žabnice ne bi več ob narasnih vodah srečevali s smradom v poplavljeneh klečeh, dvoriščih, vrtovih. Predstavniki KS so prizadavljani skladu stavbnih zemljišč za pravno dokumentacijo za izgradnjo povezovalnega kanala podprtih. Seveda pa bo rešitev celotnega problema terjala precej denarja in časa.

Povsem drugačna pa je bila razprava o obveznostih sklada novega naselja stanovanje oziroma graditeljev v Šenčurju. Obveljala je ocena, da je prava pot dogovarjanja Stanovanjske zadruge - Sklad stavbnih zemljišč. Na tej relaciji pa so zadeve v glavnem razčiščene. Sklad ima določene, že značne obveznosti, še pri kanalizaciji (za kar potekajo meritve), pri ureditvi povezovalnih cest pa sta to cesti D in C. Kar pa zadeva ostale ceste v novem naselju bo raziskava pokazala, kako je s tamponom. Glede asfaltiranja slednjih pa se bodo morali stanovalci odločati sami oziroma v okviru KS na podlagi uveljavljenih kriterijev za tovrstne akcije med krajevnimi skupnostmi in občinskimi proračuni. ● A. Žalar

PRITOŽBO KNJIGO PROSIM

Pragmatična računica

Kranj - V ponedeljek, 14. oktobra, bo dva meseca, odkar je tovornjak Surovine Kranj poškodoval semafor v križišču ceste Staneta Žagarja in Ručigajeve na Primskem. Cestno podjetje Kranj je tako začelo iskati najugodnejšega izvajalca za popravilo, hkrati pa je vložilo zahtevek pri Zavarovalnici Triglav-Območni entitet v Kranju za plačilo. Izkazalo pa se je, da je bil tovornjak zavarovan pri Zavarovalnici Maribor. Tu pa se je začelo potem zatikati in nazadnje je v začetku tega meseca Zavarovalnica Maribor ponovno zahvalovala od Surovine v Kranju (po izjavi v CP Kranj) nekatere podatke za rešitev škodnega primera in nakazilo denarja Cestnemu podjetju Kranj.

Vzdrževanje in varstvo cest Jože Pernat povedal, da v takšnih primerih stvari lahko začnejo reševati šele, ko dobijo finančno pokritje. To pa je v tem primeru izplačilo odškodnine na podlagi zavarovanja pri Zavarovalnici Maribor. Običajno pri takšnem načinu obravnavanja in denarnega pokritja škod, ker Cestno podjetje nima namenskega oziroma prostega denarja, z Zavarovalnico Triglav-Območno entitet v Kranju stvari zelo hitro uredijo. Tokrat pa se je z Zavarovalnico Maribor zapletlo.

Ker gre za zelo prometno semaforsko križišče, saj med drugim cesto prečka vsak delavnik velik šolarjev, so v Cestnem podjetju Kranj zdaj zaprosili za premostitveni denar kranjski občinski proračun.

Ostaja pa vseeno neprijeten občutek z različnimi sencami. Ena takšnih senc pa pada tudi na Zavarovalnico Maribor.

Lahko bi sklepali takole: malo je verjetnosti, da bi bil pešec, če bi prišel do nesreče v tem križišču v Kranju, življensko ali nezgodno zavarovan pri Zavarovalnici Maribor. Veliko bolj verjetno je, da nesreča zadene zavarovance Triglava v Kranju. Torej z zavlačevanjem izplačila odškodnine za semafor mariborska zavarovalnica po pravilih tržnega obnašanja (obračanja denarja) lahko z vsakim dnem samo nekaj pridobi. Če pa se kdo morda sprašuje: Kaj pa ne-nazadnje varnost, zavest, mora...? je (tržni) odgovor zelo pragmatičen: Kaj pa pravzaprav pomeni EN ČLOVEK na denarnem trgu. - P.S.: Popravilo semaforja bo stalo okrog 160 tisoč tolarjev. ● A. Žalar

Ko smo v Cestnem podjetju Kranj vprašali, zakaj niso takoj naročili popravil pri najugodnejšem izvajalcu, je vodja za

Cesta in komunalne naprave

Delegatka zboru krajevnih skupnosti Sabina Višnar iz Podmežakla je že na več sejah zborov občinske skupščine po-

kov, se divja odlagališča kar naprej pojavljajo. Tu pa bo seveda potrebna večja ekološka zavest občanov in ostrejsa kazovalna politika. ● D. S.

Poti in stranpoti brezposelnosti

Brezposelnim bo najhuje prihodnje leto

Brezposelnost Gorenjsko stane 20 milijonov.

Odkar je v Sloveniji vse več brezposelnih in davkopalca za blaženje teh posledic odmerjamo delež dohodka, smo občutljivejši tudi na morebitne nepravilnosti v zvezi s tem vprašanjem. Po eni strani slišimo za lažno nezaposlenost, ko ljudje uživajo pravice iz tega statusa, hkrati pa delajo na črno ali po pogodbi. Po drugi plati pa nam ni vseeno, da je sozialna varnost nezaposlenih v zamrzitvi njihovih prejemkov tako nizka, da že plačujemo znatna sredstva v zaposlovalsko vrečo. Na nekatera vprašanja, ki se poročajo ob novih okoliščinah, nam je odgovoril SLAVKO KALAN, direktor Zavoda za zaposlovanje v Kranju.

Mnogi zasebni delodajalci se pritožujejo, da med brezposelnimi ni mogoče dobiti delavcev, da oklajajo zaposlitve, dokler jim gre sozialna varnost zavoda za zaposlovanje. Kdaj bodo brezposelnici bolj pripravljeni sprejemati vsakršna dela?

Organizacijam in zasebnim delodajalcem smo že doslej posredovali informacije o brezposelnih in jim ponujali možnosti izbire med več kandidati. Žal pa od njih potem nimamo povratne informacije, kdo od teh je bil delo pripravljen sprejeti in kdo ne. Kdor namreč ponujeno delo odkloni, izgubi pravico do nadomestila, ki mu gre po zakonu. Vendar je treba omeniti, da med iskalci zaposlitve vsi ne uživajo pravice do nadomestila (njihove nepravilnosti za zaposlitve ne moremo z ničimer sankcionirati), na Gorenjskem denimo ga prejema 42 odstotkov brezposelnih, in sicer tistih, ki so bili po prej že zaposleni. Tem bi v primeru odklonitve dela lahko odzeli nadomestila, ko bi nam potencialni delodajalci sporočali omenjene podatke, vendar pri njih do (po njihovo) "ovaduških" metod vlada odklonilen odnos. Sicer pa bodo težke razmere brezposelne vse bolj silila k sprejemaju vsakršnih del. Pri iskanju dela za brezposelne pa ne moremo povsem mimo kulturo dela. Zakonodaja nam zdaj vele-

Na Gorenjskem bo konec prihodnjega leta pravice do nadomestila za čas brezposelnosti izgubilo 1716 ljudi, od tega na Jesenicah 380, v Kranju 554, v Radovljici 299, v Škofji Loki 110 in v Tržiču 373. Že do konca letosnjega leta pa se bo na Gorenjskem 275 ljudem iztekel obdobje, za katerega so prejemali nadomestila za brezposelnost. Nekateri bodo potem pridobili pravico do denarne pomoči, drugi pa bodo ostali brez sredstev, če ne bodo nastali nove zaposlitve.

va, da človeku poiščemo ustrezno delo, za katero je usposobljen in da mu ni treba sprejeti nižje ocenjenega dela. Kaže, da bo treba v novo zakonodajo vgraditi tudi takoj imenovani dekvalifikacijski faktor, seveda pa gre pri tem za vprašanje, do katere meje smemo človeka degradirati.

Obstajajo tudi primeri izkorisčanja statusa brezposelnosti, ko se denimo svoji obrotnik prijavijo kot brezposelnici, da užijejo pravico do nadomestila. Kako temu stopiti na prste?

Taki primeri nedvomno obstajajo, vendar so težko dokazljivi. Pravice, da bi zavod za zaposlovanje ugotavljal take in podobne malverzacije, zakon tej institucije ne daje, pač pa lahko odgovornim službam postrežemo le z ustreznimi informacijami. Za tovrstne dokaze so odgovorne in-

speksionske in finančne službe, ki so ta čas očitno kadrovsko prešibke, da bi bile kos številnim nepravilnostim. «

Imamo tudi primere, ko se brezposelnici zaposlijo pogodbeno in imajo s tem dvojni vir preživljavanja. Ali bi to kazalo omejevalo glede na dejstvo, da ti ljudje obremenjujejo sredstva zaposlovanja, ali dopuščati glede na prizadevanja za akti-vno politiko zaposlovanja?

Najnižje nadomestilo za čas brezposelnosti sme znašati 80 odstotkov zajamčenega osebnega dohodka.

Znesek najnižjega nadomestila je torej bruti 7.150 dinarjev, kar pomeni, da brezposelnici dobijo v roke od 3.500 do 4.000 dinarjev. Ker je med prejemniki nadomestil največ prav ljudi z najnižjimi prejemki, ni čudno, da sprejemajo razna pogodbeni dela.

jo brezposelnih, ki nimajo nadomestila. Razmišljamo tudi o možnosti, da bi imeli brezposelnici (zlasti tisti z nadomestilom, ki državo stanejo več) prednost pri sprejemjanju na razpisana delovna mesta.«

Nadomestila za brezposelne ne omogočajo posebno visoke socialne varnosti, zlasti še ker so bila dolgo zamrzljena. Kako to, da se niso povečevala hkrati z rastjo življenjskih stroškov?

»S septembrom so se nadomestila za čas brezposelnosti vendarle povečala za 30 odstotkov. Zaposleni res namenjam del dohodka v ta namen, vendar sredstev zmanjkuje. Na Gorenjskem na primer je bilo zbranih sredstev kar za 30 odstotkov premalo. Re-nominacija proračuna je Sloveniji prinesla okoli dveh milijard dodatnega denarja za zaposlovanje, tako da je leta 1991 v ta namen zdaj na voljo 5 milijard.«

Kdaj bo za brezposelne napočilo najtežje obdobje?

»To se obeta konec prihodnjega leta, ko se velikemu številu nezaposlenih izteče pravica do nadomestila. Med njimi je največ starejšnikov. Kot že rečeno, pa vsi nezaposleni ne prejemajo nadomestila. Med 7500 brezposelnimi na Gorenjskem je kar 1200 (16 odstotkov) iskalcev prve zaposlitve, ki že nimajo tovrstne socialne varnosti.« ● D. Z. Žlebir

POMISEL

Kriza in lojalnost

Ko smo te dni premlevali morebitne stavke, ki jih za ta teden napovedujejo zdravstveni delavci, šolniki, vzgojitelji, medtem ko se vsake toliko oglasi nemir tudi v tekstilni in kovinski industriji, je padlo tudi naslednje vprašanje: nam je v teh hudičasih treba še stavki? Ali ne bi raje pokazali več zvestobe in pripadnosti državi, ko se rojeva samostojna državnost, ko sta na južni meji vojna in gorje?

Slovenci smo v desetdnevni vojni za Slovenijo dokazali, da smo lojalni, kadar je najhuje. Težko pa je biti brezkompromisno zvest državi, če ta ne more zagotoviti niti normalnega preživetja. Pri tem imamo v mislih klasične proizvodne delavce, ki klub pridnemu delu za trakom ne dobijo niti zajamčenih plač. Zaposlenim v šolah, zdravstvu, vrtcih nemara še ne gre tako za nohte, da bi lahko govorili o ogroženi eksistenci, vsaj vsem ne. Vendar je dovolj že to, da je delo teh ljudi, ki v svoji stroki veljajo za strokovnjake in imajo v svojih rokah tako pomembne vrednote kot so vzgoja in šolanje, v zdravstvu pa zdravje in celo življenje ljudi, več let podcenjeno. Tudi okrnjena kvaliteta življenja ljudi, ki si zaradi klavarnih plač ne morejo privoščiti niti rednega poklicnega izobraževanja, je v teh krogih zadosten razlog za (dolgo zatajovan) nezadovoljstvo. Stavki se bodo odrekli le v primeru, da bodo z nasprotom stranko (to pa je v primeru družbenih dejavnosti ravno država) dosegli, da ne vsega zahtevanega, pa vsaj sprejemljiv kompromis. Nikakor pa ne iz občutka lojalnosti državi, pa naj je ta čas vše tako hudi krizi.

Nekdanja ideologija je človeka (zlasti delavca) deklarativno razglasila za najvišjo vrednoto. Nova je snela lažno tančico. Učitelj, vzgojiteljica, bolniška sestra in zdravnik so danes samo državni uslužbenci. Država jih zaposluje, (bolje ali slabše) plačuje in če jih ne potrebuje, tudi odpušča, medtem ko o zvestobi v tej dvostranski pogodbi ni nobene besede. Ljudje pa se novih vrednot naglo uče. ● D. Z. Žlebir

Kranj, 8. oktobra - V vseh kranjskih vrtcih je dopoldne ob 9. uri zazvenela pesem »Mi se imamo radi«, s katero so malčki ob tednu otroka izrazili sočutje z vrstniki iz Hrvaške. V vrtcu na Klanecu, kjer je bilo tega dne ob lepem vremenu predvideno srečanje otrok iz kranjskih vrtcev, vendar je spričo dežja odpadlo, se jim je pridružila njihova priljubljena pevka Romana Krajčan. Pri petju jim je pomagal tudi harmonikar Andraž Sajović, gojenec kranjske glasbene šole. Resda z mislio na otroke Hrvaške, pa vendar vedro razpoloženi ob tednu, ki ga je otrokom sveta posvetila svetovna organizacija, so glasbeni dan zaokrožili s torticami Kranjskega kolača. - Foto: J. Cigler

VESTI

Planinski izlet na Za Akom

Planinska sekcija pri Društvu upokojencev Kranj skupaj s Planinskim društvom Kranj pripravlja lep izlet na Za Akom. Odhod avtobusa je v soboto, 26. oktobra, ob 6.30 izpred hotela Creina. Hoje je za okoli štiri ure, oprema naj bo planinska. Prijava in vplačila za izlet, ki ponuja veliko užitkov v naravi in čudovit pogled na slapove Martuljkovi skupini, sprejemajo pri Planinskem društvu Kranj, Koroška 27, do srede, 13. oktobra.

Slovenski Rdeči križ izstopil iz jugoslovenskega

Ljubljana, 8. oktobra - Na današnji razširjeni seji predsedstva Rdečega križa Slovenije so sprejeli odločitev o izstopu te organizacije iz sestave RK Jugoslavije. Poslej slovenski RK deluje kot samostojno nacionalno društvo, o čemer so obvestili tudi mednarodne organizacije v Ženevi. Od mednarodnega RK pričakujejo tudi vabilo na konferenco vseh društev Rdečega križa, ki bo novembra v Ženevi, saj slovenske humanitarne organizacije tam ne more zastopati jugoslovenski RK. O odločitvi so obvestili tudi pristojne organe Republike Slovenije, ki morajo denimo sprejeti tudi Ženevske konvencije in dopolnilne protokole, kar je pogoj za mednarodno priznanje Rdečega križa Slovenije.

Vatrostalna Jesenice pomaga beguncem

Jesenice, 10. oktobra - Vatrostalna Zenica je zaprosila jesenško Vatrostalno, če bi ji pomagali pri sprejemu in namestitvi begunkovih družin, delavcev Vatrostalne. Jesenški Vatrostalci so tako že poskrbeli za prvo namestitev 15 družin, ki so v hotelu Triglav v Mojstrani, prihajajo pa še nove družine - 8 družin iz Siska in okolice - ki jih bo jesenška Vatrostalna prav tako pomagala namestiti v zgornjesavske dolini. Plačnik teh namestitev in bivanja je Vatrostalna Zenica. ● D. S.

SPEKTER podjetje za gospodarjenje z objekti d.o.o. Kranj PLANINA III objavlja prosta dela vodje poslovne enote v Škofji Loki

Pogoji: srednja šolska izobrazba tehnične smeri, organizacijske in komunikativne sposobnosti.

Vloge z opisom dosedanjih del pošljite na gornji naslov v roku 8 dni.

Ava Tajman, varuhinja v vrtcu Ivo Slavec Jokl: »Otrokom želim le miru in možnosti, da spokojno živijo v svojih domovih. Na skromnost so zaradi dolge krize že navajeni. Tudi sama imam troje otrok, 7, 11 in 12 let. Njim in vrstnikom ne želim, da bi bili kdaj pregnani od doma in da bi treptali v strahu. Eno in drugo bolje razumem in pobliže poznam, odkar nekaj dni delam z otroki, ki so pribegli iz ogrožene Hrvaške.«

Danica Gaber, vodja ene od enot v kranjskih vrtcih: »Ob tednu otroka poskrbimo za ve-

še prireditve, podobne vsakodnevnu življavi v vrtcih, da jim je še lepše, da so srečni in razigrani, kar jim želimo vse njihovo otroštvo. Ob tednu otroka se jih v vrtcih druži še več kot ponavadi. Vrtčevih otrok z vojno ne smemo preveč obremenjevati, o tem spregovorimo obzorno, s poudarkom, da se v sosednjem državu dogaja nekaj grdega in mučnega.«

Mihaela Renko, ravnateljica kranjskih vrtcev: »Otrokom želim, da bi ne bilo vojne, ki jo na žalost doživljajo otroci na Hrvaškem. Želim jim, da bi rasil v sreči, zadovoljstvu, izobilju, da bi si lahko privoščili igro, sproščenost, veselje, se kasneje izobraževali za življeno in dobili službe. Želim jim, da bi se standard izboljšal, da bi se jim kdaj godilo bolje kot zdaj. Zlasti pa jim želim, da bi jim bilo prihranljeno gorje, kakršno vsak dan spremljamo na TV zaslonsih in tudi najmlajšim že seže v zavest.«

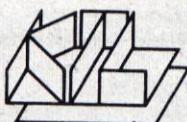
Računi prihajajo

Kranj, 9. oktobra - Na današnji seji občinske vlade je bil obravnavan tudi položaj v zvezi z begunci iz Hrvaške. Ugotovljeno je bilo, da je v kranjski občini več kot 400 beguncov, vendar le 52 v dijaškem domu, ki je bil določen kot prvi nastanitveni

center. Repuliški organi o statusu republiškega zbirnega centra (in s tem materialni pomoči) kar molčijo. Izvršnemu svetu je bil danes predložen prvi račun dijaškega doma v višini 65.000 dinarjev, iz postavke enkratne pomoči, pa se je odločil, da bo občinsku Rdečemu križu s 50.000 tolarij omočil nadaljevanje pomoči beguncem. Sklenili so tudi, da se preveri ceno dijaškega doma, ki zaračunava kar 300 dinarjev na dan. ● S. Ž.

Vojno na Hrvaškem čutijo tudi najmlajši. 4-letni Matija je z materjo pribegel iz Daruvarja...

Družbeno podjetje
KTL, Jelplast,
podjetje za predelavo plastičnih mas, p. o.,
Kamna Gorica 70

Zbor delavcev razpisuje dela in naloge

DIREKTORJA DRUŽBENEGA PODJETJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da ima najmanj višjo šolsko izobrazbo organizacijske, ekonomske ali druge ustrezne smeri,
- da ima 5 let uspešnih delovnih izkušenj na vodilnih ali drugih odgovornih delih,
- da ima organizacijske sposobnosti, razvidne iz dosedanja dela,
- da obvlada enega od svetovnih jezikov.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4-letni mandat.

Kandidati morajo pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj oddati v 30 dneh po objavi tega razpisa na naslov: KTL, Jelplast, podjetje za predelavo plastičnih mas, p. o., Kamna Gorica 70, 64246 Kamna Gorica pod oznako »za razpis del in nalog direktorja«.

O izidu razpisanega postopka bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po sprejemu odločitve.

FAKULTETA ZA ORGANIZACIJSKE VEDE KRANJ Center za izobraževanje in svetovanje

organizira seminar z naslovom:

Kako izvajati STANOVAJNSKI ZAKON

Seminar je namenjen vsem, ki se bodo ukvarjali s prodajo stanovanj in sklepanjem stanovanjskih pogodb v podjetjih in drugih institucijah. Za izvedbo zakona je veliko interesa, tako med najemniki stanovanj, kot tudi med podjetji, ki želijo stanovanja prodati čimprej.

Do seminarja bodo izdana že vsa navodila, tako da bodo udeleženci lahko dobili ustreznar navodila in pripomočke. Udeleženci bodo prejeli osnutek najemne in prodajne pogodbe, ter primerek cenilnih zapisnikov.

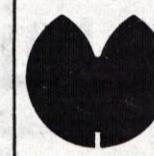
Seminar bo v sredo, 23. oktobra 1991, z začetkom ob 9. uri v Kranju - Delavski dom, Trg revolucije št. 1., vhod št. 6.

Seminar bodo izvajali:

Mira Becele - pomočnica republiškega ministra za varstvo okolja in urejanje prostora

Zvone Zrimšek - stalni sodni izvedenec in cenilec Ignac Pavlin - predstojnik Centra za izobraževanje in svetovanje.

Prijave in informacije: Center za izobraževanje in svetovanje, Prešernova 11, 64000 Kranj.

HRANILO KREDITNA SLUŽBA
ZA GORENJSKO
Cesta JLA 2
64000 KRANJ

OBRESTNE MERE V MESECU OKTOBRU 1991

za hranične vloge na vpogled 186 % letno

vezava:

nad 1 mesec	535 % letno
nad 3 mesece	567 % letno
nad 6 mesecev	599 % letno

GORENJSKI GLAS

Gostinci!

Kupujete novo opremo?

**Ugotavljate, da je vašo opremo
že načel z občas?**

Zakaj bi po nepotrebniem zapravljali čas in dragocene devize in te aparate uvažali sami? Naše cene so enako ugodne, kot pri tujih prodajalcih! V oktobru še posebej priporočamo nakup aparatov za kuhanje kave firme LaSanMarco.

Pošljite nam izpolnjen kuponček in poslali vam bomo podrobnejšo ponudbo, ali pa nas poiščite v prodajnem salonu na Celovški 149 vsak dan od 8 do 15 ure (telefon 061 554-781).

Gastrema, Celovška 149, Ljubljana

(ime in priimek)

(moj naslov)

(poštna štev.) (kraj)

Zanimajo me naslednji proizvodi:

1. aparati za kuhanje kave	7. sokovniki
2. mešalniki	8. mikrovalovne pečice
3. ledomati	9. grill pečice
4. pomivalni stroji	10. stroji za rezanje zelenjave
5. aparati za stevanje smetane	in pripravo hrane
6. peči za pizze	11. ves program

(želite obkrožiti ali podčrtati)

Q
A
S
T
E
R
I
E
V
A

vodnik
po
gostinski
opremi

JUGOTANIN
kemična industrija, p.o. sevnica

ODKUPUJE LÈS PRAVEGA KOSTANJA

Les odkupujemo preko:

- območnih gozdnih gospodarstev
- območnih kmetijskih zadrug

Za vse informacije se obrnite na našo komercialno službo, telefon **0608/81-349** oziroma na naslov: Jugotanin, Hermanova 1, 68290 Sevnica

**PLAČILA SO KVALITETNA
IN GARANTIRANA!**

Pevski zbor Musica viva Kranj

POMEMBNI PEVSKI JUBILEJ

Kranj - Mešani pevski zbor Primskovo dobiva zdaj novo ime - Musica viva. Novo ime si ta pevski zbor, ki sodi med zbole z najdaljšo pevsko tradicijo v kranjski občini, nadeva prav v tem letu, ko slavi 45-letnico svojega obstoja. Za ta jubilej je zbor, ki ga že peto leto vodi zborovodkinja Nada Kos, pripravil poseben jubilejni program.

Za novo pevsko sezono se zbor štridesetih pevk in pevcev posebno zavzeto pripravlja. Dvakrat na teden se zborejo na vajah, kjer delajo v pravem profesionalnem pevskem stilu.

"Vendor pa vaje zaradi našega novega, zahtevnega programa niso nič drugačne kot sicer," pravi zborovodkinja Nada Kos, sicer glasbeni pedagog na kranjski Glasbeni šoli. "Že sem pred petimi leti prevzela zborovodsko delo pri zboru, sem uvedla intenzivno delo na vajah. Tega so se pevci navadili, tako da zdaj ni nobenih težav. Po drugi strani pa se tudi vidi, da je le s takim načinom dela mogoče napredovati in za naš zbor, ki vsekakor sodi po ocenah s pevskih revij med najboljših pet v kranjski občini, je to vsekakor prava pot: pevce druži veselje do glasbe, do vsega, kar nudi skupinsko pre�vanje."

To sezono zbor Musica viva otvarja z nočojnjim sodelovanjem na dobrodelni prireditvi Krančani za begunce ob 19.30 v dvorani kranjske Gimnazije. Do svojega jubilejnega koncerta bodo morda še kje nastopili, sicer pa bodo ves čas pripravljali poleg jubilejnega programa še marsikaj. Pevski zbor, ki

ga ne sestavljajo samo pevci s Primskovega, pač pa iz domala vseh predelov mesta, res nadaljuje pevsko tradicijo, ki jo je z zborom zastavila prva zborovodkinja Julka Mandelc; po drugi strani pa prav ta zbor bolj kot katerikoli drugi pri nas vnaša v svoje podajanje glasbe celo vrsto novosti.

"Že pred tremi leti smo s folklorno skupino Primskovo pripravili Vasovanje, uspeh pa nam je dal misliti, da bi kazalo kaj takega vnesti tudi sicer v naše nastopanje. Nekaj tega s poudarki na sceni, predvsem z osvetlitvijo, pa tudi z obleko, grupiranjem pevcev in umikanjem klasične postavitve dirigenta pred zbor bomo pokazali tudi 20. decembra na jubilejnem koncertu," pravi zborovodkinja Nada Kos. Malo se sicer bojijo, če bo dotelej uspelo urediti ne najbolj tehnično opremljeno dvorano Zadružnega doma Primskovo, vendar pa nekaj novosti klub temu bo, saj je za zbor zbiranje prispevkov ob jubileju predvsem na Primskovem kar uspelo.

"V letošnji sezoni ima zbor še več pomembnih načrtov," razlagata predsednik pevskega zabora dr. Arne Mavčič, ki tudi poje v zboru in po potrebi

Zbranost tudi na pevskih vajah

spremlja petje na klavirju. "Februarja bo zbor nastopil na pevsko literarni prireditvi v čast slovenskega kulturnega praznika. Pomembni glasbeni dogodek pa bo vsekakor izvedba Pergolesijeve Stabat Mater. Ženski del zpora že pripravlja pevski del, s katerim bo dopolnil glasbeno izvajanje Komornega zabora Carnium pod vodstvom Petra Škrjanca. Pripravljamo se seveda tudi na občinsko pevsko revijo, dopolnjujemo svoj pevski program sakralnih pesmi, začeli smo zbirati ljudske pesmi z vsega sveta za program prihodnje sezone itd., vadimo za radijsko snemanje, ki teče že vsa leta od 1958 naprej. Obenem pa tudi vadimo štiri pesmi Petra Liparja, s katerimi sodelujemo pri skupnem projektu izdaje CD plošče v skladateljev spomin."

Na začetku vsake pevske sezone je že kar običajno, da pevski zbori vabijo nove pevce. Tako tudi zbor Musica viva vabi vsak torek in četrtek zvečer v pevsko sobo Zadružnega doma Primskovo nove pevce, ki bi

hoteli prispeti k dobremu zvoku pevskega zabora. Zanimivo, da je starost pevcev zelo različna, najmlajši ima celo sedemnajst let, medtem ko najstarejši okoli šestdeset. Pravijo, da ni nobenih starostnih omejitev, niti kakšnih drugih, le veselje do petja je treba prineseti s seboj. Za tenorje, ki jih v vsakem zboru zelo manjka, pa imajo vrata odprta tako rekoč noč in dan. Vabljeni vsi, ki jih veseli zborovsko petje na malce drugačen način. Že na vajah je vedno kaj novega, pred vsemi pomembnejšim nastopom ima zborovodkinja Kosova z vsakim posebej glasbeni pogovor, kar je za vodenje zora, ki dela vseskozi brez korepetitorja, vsekakor dodatno delo; se pa seveda obrestuje. To ne nazadnje govorijo tudi gostovanja, kot je bilo pred dvema letoma na Nizozemskem, pripravljajo se tudi na avstrijsko turnejo, seveda pa bodo največ nastopali po slovenskih krajih, kamor jih bodo že povabili in seveda na večini že skoraj obveznih pevskih revijah. ● Lea Mencinger, foto: Jure Cigler

OBNOVA BODEŠKE ZNAMENITOSTI

Bodeške - V nedeljo, 13. septembra, ob 15. uri bo v znameniti cerkvi sv. Lenarta na Pečeh v Bodeščah prireditve, katere izkupiček prostovoljnih prispevkov je namenjen obnovi cerkve. Sodelujejo Moški pevski zbor Viharnik, citrariji, recitatorji, o znamenitostih cerkve pa bo govoril kustos dr. Cene Avguštin.

Podružna cerkev sv. Lenarta v Bodeščah pri Bledu je eden najpomembnejših spomenikov gotskega stavbarstva in slikarstva na Gorenjskem in sodi v najvišjo kategorijo naše kulturne dediščine.

Cerkev je bila sezidana okrog leta 1440. Pri njeni postavitvi so sodelovali številni darovalci iz bližnje in širše okolice. O njihovem sodelovanju nam govorijo grbi, naslikani in razporejeni po zvezdasto oblikovanem rebrju kornega zaključka stavbe. Med njimi najdemo grbe radovljiskih meščanov in lastnikov fužin, grb matične župnije v Radovljici in plemiških rodbin Vogrskih ter Kreighov. Zadnji so bili že v 14. stol. zakupniki blejskega gospodstva škofov iz Briksna, v 2. polovici 15. stoletja pa tudi Radovljice.

Sestavni del cerkvene zunanjščine in notranjščine predstavlja izredno bogastvo srednjeevropskih fresk. Pri njihovem nastanku je v posameznih obdobjih sodelovalo kar pet različnih mojstrov. Najstarejša skupina stenskih slik iz okrog leta 1440 - 1445 s sv. Kristofom in Lenartom na zunanjščini in sv. Heleno ter Konstantinom na zahodni slavoločni steni je odlično delo slikarja, ki je poslikal tudi prezbiterij cerkve sv. Janeza v Bohinju. Največji del slike skupke okrasa cerkve je v času med 1460 in 1465 prispeval slikar, ki ga umenostno zgodovina poimenuje kar po njegovem delu v bodeški cerkvi kot Bodeškega mojstra. Pod njegovim slikarskim rokom je nastal celotni slikarski okras na oboku in stenah prezbiterija, slika sv. Florijana in Jurija na vhodni steni cerkve, predvsem pa znamenita slika sv. Nedelje na severni steni zunanjščine. Nekoliko mlajši, vendar po imenu še neznani slikar, je naslikal Kajna in Abela ter Marijino oznanjenje v zgornjem delu zahodne slavoločne stene. Nekaj let kasneje je stala večja skupina slik na zahodni vhodni steni ladje. Prištevamo jih h krogu mojstra Bolfaganga iz časa okrog 1470. Slikar je znan kot poslikalec slikarskega okrasa cerkve v Crngrobu. Najmlajša plast fresk sega že v 16. stol. ali natančneje v leto 1524. To letnico nosi slika Jakobove legende na severni steni zunanjščine ladje. Po tej sliki je mojster dobil tudi svoje ime in ga srečamo kot slikarja po vojni odkritih fresk v Brodu v Bohinju in na zahodni slavoločni steni cerkve sv. Janeza ob Bohinjskem jezeru. Vendar legende sv. Jakoba ni edino slikarsko delo tega povedovitega mojstra v bodeški cerkvi. V njegov opus spada tudi poslikava celotne južne stene notranjščine ladje s prizori iz Pasijona od Judeževega poljuba do Marijine smrti. Zaradi kasnejše vizidave oken so bili nekateri prizori uničeni.

Vse to slikarsko in arhitekturno, za slovensko kulturo tako pomembno bogastvo je zaradi poškodovanje in dotrajane strehe močno ogroženo. Zato je pobuda krajanov, da z lastnimi močmi in ob podpori drugih darovalcev obnovijo spomenik, več kot pričnjanja vredna. ● L. M.

Dr. Cene Avguštin

FILMSKE POSLASTICE

Tudi tokratni jesenski del Filmskega gledališča, ki ga je Kino Kranj v svojih štirih gorenjskih kinodvoranah pripravil za obiskovalce kina, ki zahtevajo nekaj več, je skrbno izbran. V paketu filmskih predstav je devet filmov, med njimi pa je polovica takih, ki so bili letos nagrajeni z najpomembnejšimi filmskimi priznanji. Zadnji film še ni znan, predstavili pa ga bodo ob zaključku filmskega abonmaja decembra letos.

Če je kdo zamudil sinočno predstavo ameriškega filma Prebujenja z Robertom De Nirom in Robinom Williamsom (Društvo mrtvih pesnikov), lahko zamudo nadoknadi danes v kinu Center ali pa počaka na redno predvajanje filma. Oba igralca in njuna kolegica Julie Kavner so bili letos nominirani za nagrado Oscar 91 in večina je prepričanih, da se je vsaj De Niro zgodila krivica, ker ga je letosni oscar preskočil.

Če je bil De Niro za vlogo v tem žalostnem, ganljivem in po svoje tudi komičnem filmu slabe sreče, pa je Gerard Depardieu, sijajni francoski igralec gladko odnesel zlati globus za vlogo v ameriškem filmu Zelenega karta. Zgodba filma je znana, saj smo verjeli v fiktivni poroki emigranta, ki s tem dobi dovolilnicu za bivanje v ZDA, že videli. Toda videti Depardieua, tega falota, ki kadi, piše in je mastne jedi in končno podleže ljubezni, je vsekakor vredno, še posebej, ker je film režiral Peter Weir, ki se ga spominjam kot režiserja filma Društvo mrtvih pesnikov.

Z oskarjem je ovenčana vloga Kathy Bates v ameriški grozljivi Misery (Bridkost). Film je nastal po romanu Stephena Kinga, najuspešnejšega in najboljšega pisatelja grozljivk. Za ljubitelje filma tega žanra je Misery vsekakor eden najboljših.

Kipec znamenitega modernističnega kiparja Henryja Moorea je osrednja tema angleške romantične komedije Predmet lepotе. Gre za zgodboto paru, ki skozi potovanje relativizira temeljne vrednote, na katerih temelji zahodna civilizacija - svobodo in denar. Druga grozljivka v tem jesenskem filmskem paketu je ameriški film Jakobova lestev groze. Kaj pretrpi povratnik iz vietnameske vojne (večna ameriška travma), kjer naj bi na njem in tovarših preskušali mamilo z imenom Lestev. Toda izkaže se, da je problem nekje drugje. Film za gledalce z močnimi živci.

O filmu Čaj v Sahari je bilo slišati že veliko in večinoma o njem govorje v najbolj luči kot sicer o vseh filmih Bernarda Bertoluccija (Zadnji kitajski cesar). Popotovanje zakonskega para po Sahari, da bi svoj razrahlan zakon in odtujenost napolnila s čim novim, lahko razumemo tudi kot popotovanje po svoji (naši) notranjosti.

Spodobi se, da je na naših platinih tudi letosni filmski zmagovalec iz Cannesa - ameriška komedija Barton Fink. Brata Joel in Ethan Cohen sta avtorja scenarija, produkcije in režije za film o mladem dramaturgu, ki v začetku štridesetih let čez noč uspe v New York.

Režiserja Costa Gavrasta poznamo po njegovih političnih filmih - Z, Priznanje, Naglo sodišče. Tokrat je v ameriškem filmu Glasbena skrinjica z glavnim igralko Jessica Lange (Poštar zvoni vedno dvakrat) postregel z zgodbo pravnice, ki brani svojega očeta obtoženega za vojne zločine na Madžarskem pred petdesetimi leti. ● L. M.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - galeriji Prešernove hiš razstavlja svoje grafike akad. slikarka SA85 Alenka Kham - Pičman. V steberščini dvorani in galeriji Mestne hiše je na ogled razstava ob petstoletnici dograde župnijske cerkev. V Dvorani Gorenjskega muzeja, Tavcarjeva 43 je na ogled razstava karikatur Aljane Primožič.

V gradu Kieselstein se bo v torek, 15. oktobra, ob 12. uri začel nadaljevalni tečaj vitraža.

JESENICE - Danes, v petek, ob 19.30 bo v Kosovi graščini koncert kvinteta Domna Jeraša. V razstavnem salonu Dolik odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo Ustvarjalnost v občini Jesenice. LV nedeljo, 13. oktobra, ob 10. uri bo v Gledališču Tone Čufar na Vaši naši matineji voditeljica Beti povabila na oder medvedka s prijateljico in še druge goste, med njimi mlade plesalce iz Blejskega plesnega studia s programom za najmlajše.

V galeriji Kosove graščine so na ogled fotografije Jaka Čopa Megleni dnevi v Julijih.

RADOVLJICA - V avli radovljiske graščine bo jutri, v soboto, ob 18. uri Oktet LIP Bled predstavlja svoj letni koncert s spletom glasbe Gallusa, G. Iapavca in slovenskih narodnih in umetnih.

SKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji so na ogled slikarja Berka. V Galeriji Fara odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo slik Martina Gorčanca. Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen pondeljka, od 9. do 17. ure.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB je na ogled razstava Kmečke hiše v Selah.

LJUBLJANA - V novem atriju Narodnega muzeja je na ogled razstava Pismo brez pisave (Arheologija o prvih stoletjih krščanstva na Slovenskem).

GORENJSKO PEVSKO SREČANJE

Tržič - V Domu družbenih organizacij Lom pod Storžičem bo v nedeljo, 13. oktobra, ob 16. uri v organizaciji ZKO Tržič gorenjska prireditve Srečanje malih vokalnih skupin. Na prireditvi bodo sodelovale skupine iz vseh sedmih gorenjskih občin. Nastopili bodo: oktet LIP Bled, kvintet bratov Zupan iz Tržiča, Tunjški oktet iz Kamnika, DCZ Andrej Vavken iz Kranja, oktet Vasovalec z Jesenic, kvartet Mlin iz Škofje Loke in skupina iz Domžal. V programu bodo sodelovali tudi najmlajši plesalci FS Karavanke pod vodstvom Bojana Knifrica. Program bo vodila Mira Kramarič. Prireditve bo sočasno tudi praznovanje krajevnega praznika Lom pod Storžičem, ki na ta dan letos prvič praznuje svoj krajevni običaj - semenj. ● Boris Kuburic

VONJ PO MRTVECIH

Skofja Loka - Danes, v petek, in jutri, v soboto, ob 19.30 bodo v dvorani gledališča Loški oder uprizorili komedijo Milana Dekleva Vonj po mrtvecih. Deklevovo besedilo s svojo tezo in aktualnostjo posega prav v današnji čas, kjer se tehnika političnih priznanj nagiba zdaj na to, zdaj na ono stran. Tako smo soočeni s čisto pravim "vodvilom" obarvanim po slovensko, kar daje uprizoriti prizvod tipične slovenske komedije. Uprizoritev so pripravili: režiser Iztok Alidič, scenograf Pavle Mihalič, kostumografinja Alenka Globočnik, lektor Ludvik Kaluža, koreografinja Alenka Hain in glasbeni opredelitev Gorazd Radojevič. Nastopili bodo: Andrej Krajevec, Vanja Slapar, Zvonko Tomac, Tina Teržan, Jure Franko, Jože Drabik, Janez Debeljak, Matjaž Eržen in Igor Žužek.

SREČANJE MALIH VOKALNIH SKUPIN

Litija - Slovenska pevska zveza pri ZKO Slovenije prireja skupaj z litijskimi organizatorji v soboto, 26. oktobra, ob 16. uri v malih dvoranah na gradu Bogenšperk pri Litiji. Slovensko srečanje malih vokalnih skupin. Na srečanje vabijo vse dosedanje udeležence, pa tudi vse druge male pevske skupine z največ sedmimi člani, ki se v mesani, ženski ali moški zasedbi ukvarjajo s komornim pevskim muziciranjem. Skupine se lahko prijavijo do petka, 18. oktobra, na naslov ZKO Litija, Parmova 9, Litija, ali po telefonom (061) 881-617.

Koncert ob 400-letnici Gallusove smrti

SLOVENSKI MADRIGALISTI V GROBLJAH

Festival Koncerti Groblje, ki ga letos organizira zasebno podjetje Gallus Carniolus iz Lukovice, je pred štirimi leti botroval prvi koncertu novega komornega zboru Slovenski madrigalisti. Zbor je ustanovil dirigent Janez Bole z namenom, da bi na svoj način prispeval k slovensnostom ob 400-letnici Gallusove smrti.

Do danes je z zborom počastil Gallusov spomin na več kot 70 koncertih doma, v Italiji, Avstriji, Nemčiji in Franciji, posnel kaseto in CD ploščo Gallusovih madrigalov in motetov, tri TV oddaje Gallusovih skladb in izšla je video kaseta iz teh oddaj.

Mercator Preskrba

Trgovinsko podjetje Tržič d. d.

OBIŠČITE NAS NA OKTOBRSKEM SEJMU V KRAINU od 11. do 17. 10. 1991

POHIŠTVO**IZOLACIJSKI MATERIALI****BELA TEHNIKA****GOSPODINJSKI APARATI****AKUSTIKA - TV****ROČNO ELEKTRIČNO ORODJE****KOLESA****JESENSKA OBLAČILA ZA PROSTI ČAS**

**PRODAJA TUDI NA POTROŠNIŠKI KREDIT
3 - 6 MESECEV**

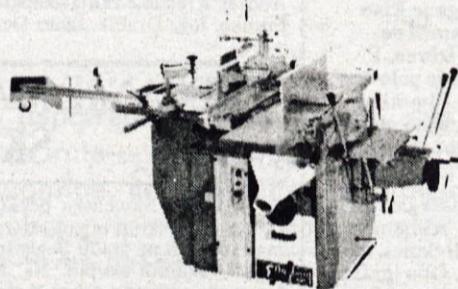
**UGODNE CENE • NASVETI PRI NAKUPU •
DOSTAVA DO DOMA**

industrijaimport

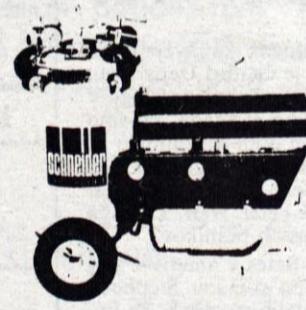
podjetje za zunanjetrgovinsko poslovanje in trgovino, d.o.o., Gospodvetska 13, Ljubljana

kombinirani mizarski stroj
ROBLAND K 31
širina skobljanja 31 cm,
5 operacij

kombinirani mizarski stroj
ROBLAND X 260
širina skobljanja 25 cm,
5 operacij

NOVO NA NAŠEM TRŽIŠČU!

KOMPRESORJI IN PRIPADAJOČE ORODJE:
 - za mizarje
 - za mehanike
 - za ličarje
 - za pleskarje
 - za kleparje
 - za hobi

poslovno tehnično sodelovanje

ADLER FRIULI

Italija

Proizvodni program:

- lužila na osnovi vode • lužila na osnovi topil
- izolacije • nitrocelulozni premazi • poliuretanski premazi
- poliestrski premazi • specjalni premazi • razredčila-topila

**OBIŠČITE NAS NA OKTOBRSKEM SEJMU V KRAINU
od 11. do 17. 10. 1991 na razstavnem prostoru Kokre**

**Samo najboljše je dovolj dobro za vas!
PRODAJAMO ZA TOLARJE - DOBAVA TAKOJ**

Prodaja, nadomestni deli in servis zagotovljeni v konsignacijskem skladišču VRHNIKA, Kolodvorska 8

Informacije: INDUSTRIIMPORT, Titova 48, Ljubljana, telefon: 061/315-752, 325-788

SLOVENIJALES**na 24. OKTOBRSKEM SEJMU v Kranju****od 11. do 17. oktobra 91**

v večnamenski dvorani, vsak dan od 9. do 19. ure

**za vse blago
SEJEMSKI POPUST
-10%**
za nakup
z gotovino ali posojilom

**kuhinje
SVEA
10 %**

**SVEA
kuhinjska sestava ZALA
ŠIRINE 3,20 m, MATEJA hrast
-20%
za gotovinski nakup
-15%
za nakup s posojilom**

- bela tehnika
- kuhinje
- jedilnice
- predsope
- dnevne sobe
- otroške sobe
- spalnice
- kosovno pohištvo

**24. OKTOBRSKI
SEJEM
11. - 17. oktober
KRAJN
večnamenska dvorana**

SLOVENIJALES

**KUPON
- 5 %**
dodatni popust za spalnice
MONIKA, sestava MATEJA
in ZALA

Na osnovi tega kupona vam bo pri nakupu spalnice Monika in sestavov Mateja in Zala priznan dodaten 5 % popust.

NOVA NOVA NOVA NOVA

Iris, Mirjana, Lucija, Partner, Saturn,
Lara, Kopa, Ana, Tulipan,
Andreja

Potrebujete vzmetnico, posteljo, morda kar sedežno garnituro? Obiščite nas in uredniti svoje želje na razstavnem prostoru Gorenjskega sejma v Kranju od 11. do 17. 10. 1991. V času sejma lahko kupite naše proizvode s 25 % popustom ali brez popusta na 3 obroke.
Toda to ni vse, pri nakupu nad 20.000.00 SLT vas čaka presenečenje.
Prepičajte se, Nova oprema Slovenj Gradec, tovarna oblažnjene pohištva prizvaja za vas.

NOVA oprema - srce vašega doma

**DOBER ZASLUŽEK S PRODAJO
GOSPODINJSKEGA PLINA V JEKLENKAH**Na Gorenjskem iščemo prodajalce plina. Če imate ob hiši na razpolago 50 m² parcele, garažo, lopo ali drugi pomožni prostor, poklicite:**INA PLIN KOZINA**

telefoni: 066/81-149, 81-179 ali 81-147

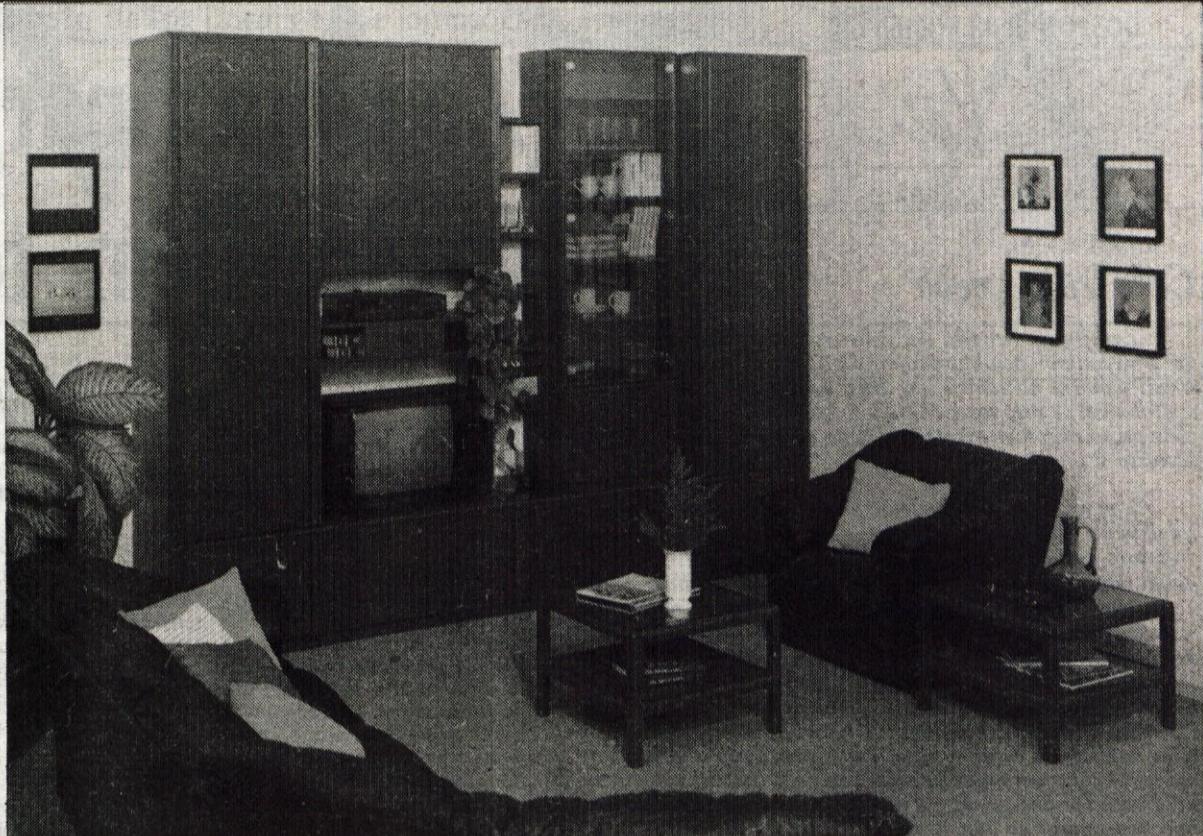
Obiskal vas bo naš predstavnik.

albles

64228 Železniki,
telex: 34557 yu albles
tel.: 064/67-121,
telefax: 064/66-154

DNEVNE SOBE AL
SAMSKE SOBE AL
PREDSOBE AL in SOLO
JEDILNICA NIKA
KLUBSKE MIZE ADA in MAJA
KARNISE BETA
GARDEROBNE OMARE TAMAR
VIDEO OMARICE ELITE

V prodajnem centru v Železnikih vam poleg pohištva
iz programa Albles nudimo tudi
pohištvo ostalih proizvajalcev
in nasvet arhitekta.

64228 Železniki, tel.: 064/66-155, fax: 66-154, 66-380

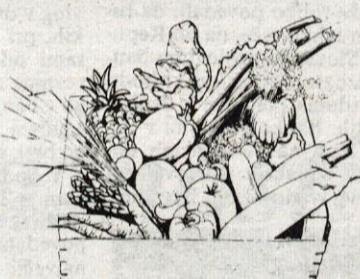
prodajni center albles

stanovanjska oprema, bela tehnika,
vrtne garniture, akustika, video tehnika,
električno orodje, kristal, keramika, okrasni
predmeti,
darila in umetnine

Odprt vsak dan od 8. do 19. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure

ŽIVILA Kranj
trgovina in gostinstvo

Obiščite nas na
OKTOBRSKEM SEJMU
V KRANJU
od 11. do 17. oktobra
Po sejemske cenah bomo prodajali
OZIMNICO in vrsto drugega prehrambenega
blaga!
Obiščite nas!

gorenjeservis **gorenjeservis** **gorenjeservis**

VABLJENI NA OKTOBRSKI SEJEM
V KRANJU!

Po UGODNIH CENAH vam na sejmu v času od 11. do 17. oktobra nudimo:

- originalne rezervne dele za aparate GORENJE
(mreže, gumbi, tesnilni mehi,...)
- gospodinjske aparate GORENJE
(pralni stroji, mikrovalovne pečice, štedilniki,...)
- in male gospodinjske aparate GORENJE

POPUSTI DO 30 %

gorenjeservis **gorenjeservis** **gorenjeservis**

SUBARU industrijaimport

POSEBEJ UGODNO
ZA PODJETJA IN OBRTNIKE

SUBARU LEGACY KOMBI 2.2 4 WD z reduktorjem, 136 KM

Iz našega prodajnega programa
vam ponujamo še naslednje avtomobile Subaru:

SUBARU JUSTY J 2 WD, 997 ccm/55 KM

SUBARU JUSTY J 12 4 WD, 1189 ccm/74 KM

SUBARU LEGACY SEDAN 1.8 2 WD 1791 ccm/103 KM

Količine so omejene.
TAKOJŠNJA DOBAVA.

Obiščite nas na oktobrskem sejmu v Kranju
od 11. do 17. 10. 1991 na razstavnem prostoru Kokre

Informacije in ogled vozil tudi: INDUSTRIAIMPORT, Titova 48, LJUBLJANA,

061/325-788 in 314-752

Blagovnica KOKRA Globus v Kranju, 064/214-761

GOSPODARSKI KOMENTAR

Han

MARIJA VOLČJAK

Cene letijo v nebo

Zamenjave denarja ne doživi vsaka generacija, zato te dni z mešanimi občutki prihajamo v banke in na pošte, po eni strani ponosni na tolarje, po drugi raztreseno jezni, ker vse podrobnosti še niso jasne. Stvari se bodo počasi le unesle, seveda pa so negotove razmere odlično okolje za ljudi, ki znajo zaslužiti v zmedji.

Cene te dni dobesedno letijo v nebo, podražitve nekaterih izdelkov so tako osupljivo visoke, da si jih z zanimimi stvarmi preprosto ni moč razlagati. Čemu tolikšne podražitve, če smo dobili tolarje, ki bodo vendar stabilnejši od bivših dinarjev, če ne bo temu tako, jih ne bi potrebovali. Odgovor na to uganjo je skrit v skrivnostem šušljjanju, da nas že čez nekaj dni čaka devalvacija. Vsakdo seveda takoj vpraša, kakšna, z dinarjem ali z marko. Drugačno razmerje z dinarjem je vsekakor moč kmalu pričakovati, prvi znak je že dejstvo, da je bil v bankah čez mejo vreden več kot dinar že v trenutku, ko so slovenski tolar napisali na cenovno listo. Padec vrednosti dinarja v primerjavi s tolarjem navzoča skrbi seveda predvsem podjetjem, ki še vedno pridno prodajajo na jug, ker se čez noč pač ne morejo preusmeriti na zahod, kjer je blaga več kot dovolj, naše pa se večinoma ne more pretirano ponašati s kakovostjo. S padanjem dinarja bo Slovenija za jug postala zahodnjaško draga, kar bo seveda velik udarec za slovensko gospodarstvo, ki kljub vsem oviram še vedno proda v druge republike skoraj četrtino izdelkov.

Zanesljivo je torej, da cene ne letijo v nebo zaradi devalvacije dinarja v primerjavi s tolarjem, temveč zaradi pričakovane devalvacije tolarja v primerjavi z marko. Le takšna cevnova dirka ima smisel, saj je znano, da imajo naša podjetja že nekaj časa vse preračunano v marke, tolarju pa seveda takoj prvi dan še ne verjamejo. Če marka na začetku prihodnjega tedna ne bo poskočila, bomo cene spet znižali, pravijo. Nemara jo napovedujejo tudi razmere na črem trgu, kjer je marki cena poskočila v vrtoglavje višine, bonom pa se preprodajalci izogibajo, saj vedo, da ne šelestijo kot pravi denar.

Devalvacije v dveh korakih ima svoj smisel tudi v potezi, ki nam jo je pojasnila podjetniška skupina Concorde: zbrane dinarje varčevalcev ozioroma investitorjev so pretvorili v tolarje, ukinili pa so devizno klavzulo. Z novim razmerjem do marke je družba dosti izgubila, zasluzili pa so vsi, ki so ji zaupali denar, zato lahko sklepamo, da je predah namenjen tudi temu, da ne bi preveč izgubili.

Novo razmerje do marke je blagodejno tudi za državo Slovenijo. Prvega oktobra so namreč zapadle 9,5-odstotne obresti z njene obveznice druge izdaje, kar pomeni, da so se obračunala po 13 dinarjev za marko, izplačljive pa so seveda v dinarjih. Izračunajmo torej, koliko je država zasluzila, ker obresti ni obračunala po 32 tolarjev za marko. Izdanih je bilo za 220 milijonov mark obveznic, s kuponom številka dve je v izplačilo zapadlo 10.450 tisoč mark, kar je v dinarjih (po 13 za marko) zneslo 135.850 tisoč dinarjev. Ce bi obresti obračunali po 32 tolarjev za marko, bi razlika znašala 198.550 tisoč dinarjev ozioroma 6.204.000 mark (po 32 tolarjev). Toliko je torej s tem "naključjem" zasluzila država.

Sejem sodobne elektronike

Na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču je odprt sejem Sodobna elektronika 91, ki ga je v ponedeljek, 7. oktobra, slovesno odprl predsednik slovenske vlade Lojze Peterle rekoč, da moramo tej gospodarski panogi posvetiti več pozornosti, saj je zelo pomembna tudi za povezovanje med državami. Sejem prirejajo že od leta 1953, namenjen je sodobni elektroniki, telekomunikacijam in ETV difuziji. Letos sodeluje 411 razstavljalcev iz 20 držav, od tega jih je 181 iz Jugoslavije in 156 iz Slovenije. Med najpomembnejšimi tujimi razstavljalci so firme Siemens, Burns, AMC, Telemacanique, med slovenskimi pa Iskra, Inštitut Jožef Stefan, Eurobit, Metalka MSD, Marand in drugi. Zaradi letošnjih okoliščin na sejmu manjkalo velike elektronske hiše, ki so bile tradicionalno prisotne, zato pa je toliko več novih manjših in srednjih podjetij.

Proizvodnja še naprej pada

Po podatkih zavoda za statistiko je industrijska proizvodnja na Gorenjskem v osmih mesecih letošnjega leta v primerjavi z enakim lanskim razdobjem manjša za 11,1 odstotka, avgusta je bila glede na predhodni mesec manjša za 9,2 odstotka, v primerjavi z lanskim avgustom pa je bila manjša za 11,3 odstotka.

Med desetimi panogami, ki predstavljajo več kot 90 odstotkov vrednosti industrijske proizvodnje na Gorenjskem, so v osmih mesecih letošnjega leta le tri presegla lanski obseg proizvodnje v tem času: živilska proizvodnja za 16,6 odstotka, proizvodnja električnih strojev in aparator za 14,6 odstotka in predelava kavčuka za 10 odstotkov. Približno na enaki ravni je ostala proizvodnja končnih lesnih izdelkov, saj je padec le 0,2 odstotek, v preostalih šestih panogah pa je bil padec nadpovprečen. Kar za 43,2 odstotka je proizvodnja padla v črni metalurgiji, za 30,2 odstotka v predelavi kemičnih izdelkov, za 23,9 odstotka v proizvodnji tekstilne preje in tkanin, za 21 odstotka v kovinsko predelovalno dejavnosti, za 15,7 odstotka v proizvodnji obutve in za 15,1 odstotka v proizvodnji končnih tekstilnih izdelkov.

Gorenjci so že zjutraj čakali pred bankami in poštami

Zbogom dinarji,
pozdravljeni tolarji

Na Gorenjskem je bilo včeraj, 9. oktobra v tolarje zamenjanih 412 milijonov dinarjev, od tega v v bankah 189 milijonov, v SDK 103 milijone in na poštah 120 milijonov dinarjev.

štejejo bone in dinarje, saj jih banke, pošte, podjetja itd že zasipajo z dinarji. V kasetah so seveda tako dinarji kot tolarji, zato imajo s štetjem veliko več

Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije je z 28. oktobrom prevzelo naslednje pristojnosti:

1. Po zakonu o zunanjetrgovinskem poslovanju
  - postopek v zvezi s prijavo pogodb o dolgoročni proizvodni kooperaciji, njene spremembe in dopolnitve (27. člen),
  - postopek za izdajo dovoljenja k pogodb o izvozu in uvozu blaga in storitev, ki se plača z uvozom blaga in storitev v enaki vrednosti (kompenzaciji posli) (28. člen),
  - postopek v zvezi z odobritvijo poslov uvoza zaradi izvoza (29. člen),
  - postopek v zvezi z vpisom pogodbe o izvajjanju investicijskih del v tujini in poseben register (40. člen),
  - postopek v zvezi z evidentiranjem pogodb o zastopanju, pogodb o prodaji tujega blaga s konsignacijskega skladišča, pogodb o opravljanju servisnih storitev za vzdrževanje (50. člen),
  - postopek v zvezi z izdajo odločbe za vpis predstavnosti tujih oseb v register predstavnosti tujih oseb v Republiki Sloveniji (53. člen),
  - postopek v zvezi z oceno usklajenosti pogodbe o pridobitvi in odstopu pravic industrijske lastnine ter znanja in izkušenj (know-how) med domaćimi podjetji in tujimi osebami (70. člen),
  - postopek v zvezi z ustanovitvijo podjetij, poslovnih enot ali predstavnosti v tujini (81., 82. in 83. člen) in vlaganja sredstev v tuja podjetja (103. člen),
  - postopek v zvezi z izdajanjem regionalnih soglasij in dovoljenj za uvoz blaga, ki je po odlokih o razvrstitvi blaga v oblike izvoza in uvoza razvrščen na režim regionalnih soglasij (S) in dovoljenj (D) z izjemo soglasij za uvoz blaga, po tarifnih oznakah - poglavje 84. in 85.
2. Po zakonu o tujih vlaganjih
  - postopek v zvezi z izdajo odločb o oceni ustavnosti in zakonitosti pogodb o vlaganju tujih oseb v podjetja,
  - postopek v zvezi z izdajo odločb o oceni ustavnosti in zakonitosti pogodb o ustanovitvi mešanega podjetja, s tuto osebo,
  - postopek v zvezi z izdajo dovoljenj za ustanovitev lastnega podjetja tujih oseb,
  - postopek v zvezi z izdajo soglasja k pogodbi o koncesiji.
3. Po carinskem zakonu
  - postopek v zvezi z izdajo potrdila za oprostitev plačila carine in carinskih dajatev za uvoz opreme, ki jo vлага tujih vlagatelj po pogodbi o tujem vlaganju.

Andrej Prislani, direktor Območne gospodarske zbornice v Kranju, nam je povedal, da je s 8. oktobrom Gospodarska zbornica Slovenije prevzela pristojnosti Gospodarske zbornice Jugoslavije. Po zakonu o zunanjetrgovinskem poslovanju je prevzela delitev kontingentov za uvoz in izvoz blaga (po 13. in 18. členu) in izdajanje soglasij za blago, ki je na režimu regionalnega soglasja ozioroma po režimu LBS (po 13. členu). Po carinskem zakonu pa je prevzela pristojnosti oprostitev plačila carinskih in uvoznih dajatev iz naslova medicinske opreme in repromateriala, kar se po 29. členu nanaša na blago, ki se v Sloveniji ne proizvaja.

Nekaj pripomb je bilo, zlasti v manjših poslovalnicah, kjer so spuščali naprej stranke, ki niso prišeli zamenjati denarja, temveč so prišli v banko po drugih opravkih. Nekateri pa so se vračali in čakali še enkrat, ker so v trgovinah nazaj dobili dinarje, čeprav so plačali s tolarji, saj trgovci tolarjev še niso imeli.

V Gorenjski banki so včeraj, 9. oktobra zamenjali 106 milijon dinarjev za tolarje, od tega v Kranju 40 milijonov. Glede na podatek, da je v Kranju

glede na ustavni zakon, s katerim je Republika Slovenija prevzela jamstvo za del obveznosti Narodne banke Jugoslavije do poslovnih bank, v proceduri že zakon, za zaprtimi vrati sicer, toda odgovorni so o njem že toliko povedali, da tudi sam lahko reče, da bo Republika Slovenija poslovnim bankam izdala obveznice, ki bodo predvidoma plačljive v dvajsetih letih. Banke pa naj bi v desetih letih na podlagi teh obveznic izplačale varčevalcem devizno vrednost teh hranilnih

POMEMBNA EKOLOŠKA NALOŽBA JESENŠKEGA KOVINARJA - V treh letih delovanja centralne čistilne naprave na Jesenicah, ki na dan izloči med 40 in 50 kubičnimi metri blata, so se zmogljivosti gnilišč zapolnile. Da ne bi prišlo do prekinitev obratovanja, je jesenški Kovinar najel pri celjski firmi Okolje Consulting prešo za dehidriranje blata nemškega prizvajalca Huber. Proses zoščičanja mulja s to napravo, po katerem ostane od prvotne količine le okrog 25 odstotkov suhe snovi, so 8. oktobra predstavili na Jesenicah delavcem slovenskih komunalnih podjetij, čistilnih naprav, inšpekcijskih služb in projektantskih organizacij. To pa zato, ker bo Kovinar predvidoma februarja 1992 dobil tako napravo v mobilni izvedbi in z večjimi zmogljivostmi. Novo napravo, vredno 300 tisoč nemških mark, bo ponudil v uporabo vsem interesentom v Sloveniji. S. S. - Foto: S. Šaje

vlog v dvajsetih polletnih obrokih, pri čemer naj bi se ljudje sami odločili, bodo vzelni obveznice ali pustili hranilno vlogo v banki pod enakimi pogoji. Ljudem se torej ni več potrebovali, da bi ta denar izgubili.

V podružnici SDK v Kranju nam je Tatjana Šegš, pomočnica direktorja za plačilni promet povedala, da so prav tako imeli največji naval v sredo zjutraj, ko so ljudje že pred 7. uro čakali pred vrati, zdaj pa so se razmreže že umirile in daljših vrst ni več. V SDK imajo ogromno dela, minuli teden so vse popoldne štelni bone, zdaj

dela. Boni bodo verjetno pri štetju povzročali težave, saj so vsi enake velikosti, zato hitreje pride do zamenjave bankovcev.

Z zamenjavo dinarjev za tolarje po sedanjem razmerju bodo končali v petek ob 21. uri. SDK bo dinarje za tolarje menjala še do konca oktobra, v podružnici in v vseh ekspositureh, vprašanje pa je, če še v tem razmerju. V soboto, 12. oktobra pa bodo v dnevno-nočnem trezorju še sprejemali kartete, ki jih bodo stranke prinesle v petek zvečer. ● M. Volčjak

Na podlagi prvega odstavka 33. člena in drugega odstavka 20. člena zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I) izdaja Svet Banke Slovenije

SKLEP

o splošni eskontni meri Banke Slovenije

1. Eskontna mera Banke Slovenije znaša 25 % na leto.
2. Banke so dolžne prilagoditi strukturo in raven aktivnih in pasivnih obrestnih mer splošni eskontni meri Banke Slovenije najkasneje v enem mesecu.
3. Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ljubljana, dne 5. oktobra 1991.

Predsednik
Svetu Banke Slovenije

Guverner
dr. France Arhar I. r.

Domžalsko gospodarstvo še nad vodo

Domžale, 9. oktobra - Domžalski izvršni svet je na seji v sredo med drugim obravnaval tudi gospodarski položaj v občini do konca avgusta in predvidena gospodarska gibanja do konca leta.

Fizični obseg proizvodnje je bil avgusta približno 5 odstotkov večji kot julija, relativno ugodni trendi pa so tudi na področju menjave s tujino, saj je bil uvoz pokrit z izvozom 129-odstotno. Sicer domžalsko gospodarstvo 15-odstotnom izvozu, največ izdelkov proda v Sloveniji, vendar ni zanemarljiv tudi delež prodaje v republikah nekdajne Jugoslavije. Trenutno je v domžalskem gospodarstvu zaposlenih 10.745 ljudi, avgusta so nanočno brezposelnih 104 delavci, kar v letošnjem letu znaša 1614 ali 7 odstotkov. Če bi se takšen trend nadaljeval, bi bilo ob koncu leta približno 2.500 brezposelnih, vendar Izvršni svet meni, da je realna številka nekaj nad 2.100. Tolikšno povečanje pripisujejo nekatere stečajem in likvidacijam. Pred dnevi je namreč stekla likvidacija največjega domžalskega bolnika Toko. Osebni dohodki so v domžalski občini skoraj 3 odstotke nad republiškim povprečjem. Da bi zmanjšali problem nezaposlenosti, bo domžalska vlašča skušala pripraviti predloge za ustanovitev tako imenovanega podjetniškega inkubatorja. ● M. G.

SNOVANJA

NEŽA MAURER**Lilli Marlen**

*Vsaka pesem,
vsak refren zveni mi
kot Lilli Marlen.*

*Vsa vrata so
kasarniška -
vsi fantje pa soldati.
Če greš naprej,
če greš nazaj -
ne moreš ubežati.*

*Povsod je smrt
vseh barv, oblik,
vseh rast in ver.
Prej črne slutnje,
zdaj resnica:
Ubit je mir.*

*Vsaka pesem,
vsak refren zveni mi
kot Lilli Marlen.*

*Iz zbirke Litanije za mir***VSEBINA****29**NEŽA MAURER**NEŽA MAURER: Litanije za mir****ZDRAVKO KECMAN: Beg od blaznosti****MARKO JENŠTERLE: Slovenija podobo na ogled
postavi****ALEŠ DEBELJAK: Dialektika med jaz in ti****MATIJA LOGAR: Festival slovanskih gledališč****JOŽE NOVAK: Bo Evropa spet poražena?****SONJA KARANTER: Nove knjige****Urednikova beseda**

Rušenje sveta okoli nas prizadeva prav vsakogar, pesnike, pisatelje morda še posebej boleče. Takšne so protivojne pesmi Neže Maurer iz njene najnovejše pesniške zbirke *Litanije za mir*, iz katere objavljamo tri pesmi na prvi strani tokratnih *Snovanj*. Na isto protivojno temo je napisan tudi uvodni članek banjaluškega pesnika in publicista Zdravka Kecmana. O pomembnosti kulturnega uveljavljanja Slovenije zunaj meja piše Marko Jenšterle. Matija Logar objavlja gledališke zapiske z mednarodnega gledališkega festivala v beloruskem Minsku. Na zadnji strani *Snovanj* objavljamo intervju Jožeta Novaka z Danilom Slivnikom ob izidu njegove politično razburljive knjige *Sto osamosvojitenih dni*, Sonja Karanter pa predstavlja nove knjige, ki so izšle pri Književni zadrugi. ● Lea Mencinger

*Vse je na videz tako,
-kot je bilo nekdaj:
gozdovi, ceste, globache,
meglena jutra in zasnežene noči.
Tudi puške in tanki,
letala in rakete.
Enake so tudi
besede slovesa,
kriki groze,
vzkliki junaštva,
hropenje umirajočih,
zadnja sporočila tistim,
ki ostajajo.*

*Vse je znano.
Samo igralci so novi.*

*Iz zbirke Litanije za mir*Zdravko Kecman**Beg od blaznosti**

Ta krč misli, ki se jih oprijemljem kot utapljalci se poslednje bilke, me presunja in mi para telo. Ne dovoli mi, da bi se streznil. Zajel me je rečni tok in me sunil v vrtinec, čemur hočem po vsi sili pobegniti in cesar se hočem osvoboditi. Vendar se takoj godi vsem nam, vsakemu človeškemu bitju — vsakemu vsaj malo mislečemu posamezniku.

Zagotovo vem, da je odzvonil poslednji čas, ko bomo pokopali to Jugoslavijo, razkosali in začeli vse zemljevaje, ki so omejevali to državo. Zamenjali bomo z nečim drugim, krenili bomo po poteh, o katerih še ničesar ne vemo. V tej državi, ki jo bomo uradno pokopali, bomo pokopali še mnoge ljudi, največ dobrih in poštenih, in v tem je naša tragika in usoda.

Vendar zanesljivo tudi vem, da se bomo morali ponovno sestati na poslednji večerji, da bomo to tudi razglasili, da bomo kot nesrečna, razpuščena družina oglodali poslednje kosti. Kaksen okus bomo tedaj imeli v ustih? Kakšna bo videti zadnjaja kanibalska večerja, ki se je že davno začela? Ali bomo imeli tedaj vsaj malo občutka krivde in greha? Kesanja? Če ga ne bomo imeli, bi to moglo biti zadnje vprašanje našega bivanja na tem planetu. Ali ne bi v tem tem moglo biti nekaj tudi drugačnega? Boljšega? Razumnejšega? Ali se bo, ko nam bo padla mrena z oči, skaljeni um razbistril, ali se bodo pre-

budila tista dragocena človeška čustva, ki so značilna za resnega človeka, ali se bomo globlje zazreti v oči drug drugemu in si reči kako besedo? Besede bodo plesnive in nejasne, zatikale se nam bodo v grlu, mi pa se bomo sramovali sami sebe. Če do kesanja ne bo prišlo, si bomo moralni sami sebi postavljati vprašanja? Če se bomo naredili gluhe in si ne bomo postavljali vprašanj, tedaj bodo to storili drugi, in mi vemo, kdo bo to. Še nikoli se nizgodilo, da bi se neki narod nečemu izognil, in bi za storjeno ali nestorjeno ne odgovarjal.

Zavrzimo torej politiko hladnih besed, okostenih doktrin, mazohističnega trpljenja ljubzeni, iztrgajmo se iz nečimnost, najbolje bi bilo, ko bi iz nas spregovoril sram. Ozrimo se okoli sebe in vprašajmo se, kakšno je pravo življenje. Kakšni sta njegovi filozofija in fiziognomija? Kaj v njem predstavljamo mi? Poskus, da se v njem dešifriramo, je mogoč. Lastnosti mojega naroda so tudi moje lastnosti, in prav tako vsakega drugega. In vsi imamo spet tudi neke druge skupne lastnosti. Prepoznavamo se v tem svetu, ki je kot velika vas. Ko ustvarjamo našo glasbo, je ta del našega bitja. Ko sodelujemo v gledališču na kakršenkoli način, sodelujemo v življenu. Slikarska razstava, iz nekega sveta prenesena v drugi svet, iz enega naroda v drugi — izkazuje pojmom o nas. In tedaj se ne vprašamo nič drugega kot: kakšna je barva, kakšne oblike,

seveda "razum". Kot da so oni stvaritelji sveta, mejniki časa, in ne Bach in Mozart, ne Dostoevski, za katerega E. Cioran pravi, da "ni svetnika, ki mu ne bi zavezal opapk". In če nadaljujemo, Tomaž Akvinski, Dante Alighieri sta, samo mimogrede, bogova in vladarja časa, klanjam se jima in njunemu delu. Želim živeti! Zato hočem kričati! Nekomu hočem razbiti gobec! In naj vsi bežijo od men, ki mi tega ne puste! Kdo mi jemlje to pravico! Kdo ste vi? Kdo, vas vprašam!? Hodite kot sence, ki so prišle iz podzemlja na površino zemlje, in sedaj tu razsajate. Imate nevidne roke, nedostopni ste, v vas je sila, ne vem, kaj mislite, ponoreli ste, mi pa smo samo nebogljeni, in zaradi te nemoči povzročamo sami sebi in drug drugemu sprejemamo — črpamo drug od drugega. Zavedno ali nezavedno, ni pomembno. Sokove dobivamo eni od drugih, tako se revitaliziramo. Tak občutek ustvarja udarjanje bobna tam tam iz črne Afrike, Bach, ki prihaja v našo podzavest, pripovedke, naplavljene v stoletjih, ki imajo kanec surovega primitivizma, govor neznanega človeka, pa vendar bitja, misel o nečem, vse to prihaja do naših bobničev. Prebuja nas in vznemirja. Nedavno tega mi je prišedalo prijatelj, ki se je vrnil iz Indije, s Celebesa in Balijs, kako tam mladeniči in dekleta plesom in glasbo odganjo duhove na neki otok v Tihem oceanu. Vse to delajo s čudežnim ritualom. Civilizacije vstajajo od mrtvih, rojevajo se in prerojevajo, in seveda mi z njimi. To so spoznanja, ki nas morajo vznemirjati.

Ne morem se spomniti imen politikov, ki so bili v preteklih, predpreteklih in še zgodnejših letih medijske zvezde, spremeniли pa so se v prah lažne prihodnosti, ki so nam jo obljudili. S težavo se morem spomniti nekaterih današnjih imen, vendar ne zato, ker bi od njih kaj dobil, temveč zato, ker so nam vsiljevali sedanost in

sal v sarajevskem Oslobođenju, revija Primorska srečanja, v kateri je čutiti specifičnega duha Primorcev, in posebej pisma Jana Zoltana, v katerih se mi zahvaljuje za "naklonjenost". Pomembni so Naši razgledi, v katerih se krešeo naše dileme in pogledi. Pomembna je poezija Tomaža Šalamuna in Srečka Kosovela, objavljena v Banjaluki, kot tudi poezija številnih drugih pesnikov. Potrebni so nam vitaminii in sokovi te vrste, potrebná nam je materija iz južnoameriških književnih rudnikov, ki so razgibali svet, Wagnerjeva glasba in Nietzschejeva preludijska filozofija.

Vznemirjajo me zapletene inačice Prešernovega domačega jezika, s prsti se želim dotakniti njegove postelje, v kateri je spal, a ni mogel zatisniti očesa. Mislim na Kočičevega Prota Mračajskega, Selimovićevega izgnanca Nurudina, občudjem jezik Andriča, Čopića, Mehmedalije Dizdarja, Nikole Šopa in mladega Stevana Tončića. Ne bežim od težkih strani resničnega življenja, vendar nočem v blaznost. Da ne omenim katerega koli slikarja ali filma E. Eisensteina, A. Tarzkovskega, P. Virija, M. Formana in E. Kusturice, s tisto ci-

gansko pesmijo v Domu za obešanje, spremljano z množico absurdov in fantazmagorij.

V Banjaluki stoji kup zloženega kamenja, ki predstavlja grob mladega muslimanskega dekleta Safikade, ki se je vrgla pred top hazzadar (ki označuje poldne), ko je slišala, da je njen dragi padel pri turškem obleganju Budimpešte. Od tedaj dan in noč na tem mestu gorijo "sveče ljubezni", ki jih prizigajo mladi, zaobljublajoč si zvestobo, prihajajo pa tudi šestdesetletniki in sedemdesetletniki. V Sremske Karlovece pa že nekaj let ne prihajajo pesniki iz sedanja in prihodnje "te dežele", ki jih kliče nevidno Panonsko morje, ki ga slutiš, kako šumi nekje okoli tebe. Pesniki ne prihajajo tudi drugam, v goste iglaste gozdove Kozare, ni jih na Sarajevske dneve poezije in drugam. Kakšne ovire so jim stopila na pot?

In končno: "Težko tistem, v katerem ne more nič umeti," bi rekel E. Cioran.

Banjaluka, 24. septembra 1991
Prevedla:
Marjeta Vozlič

NEŽA MAURER**Zrna**

*Nekdo seje
kovinski svetla in gladka zrna,
ki se nikoli ne razprejo
za življenje.*

*Njive
so naša telesa.*

Iz zbirke Litanije za mir

Marko Jenšterle

Predstavitev slovenske kulture

Slovenija podobo na ogled postavi

Vojna, ki je prizadela Slovenijo, je na eni strani res še povečala finančno problematiko, s katero se sooča mlada država, na drugi pa je nenadoma omogočila pravi medijski prodor Slovenije v svet, kakršnega si sami nikoli ne bi mogli privoščiti. Srečna okoliščina pri tem je, da nas je ta prodor stal veliko manj krví, kot sosednjo Hrvatsko. Pojavljanje v množičnih medijih je vedno povezano z ogromnimi vsotami denarja. Seveda, kadar do njih pride na željo tistega, ki se želi predstavljati. Medijski prodor pa je mogoč tudi po drugi strani - za aktualnimi dogodki. Za predstavljalca je najpomembnejše, da se pojavitva v pozitivni luči. Slovenija je bila ob vojaški agresiji predstavljena kot pozitiven lik, podoba o njej v svetu je bila ugodna, saj ni bilo nobenih dvomov, kdo je napadalec in kdo žrtve.

Ena od glavnih strateških točk nove slovenske oblasti (še pred vojnimi dogodki) je bila tudi predstavitev Slovenije v svetu. Ta je mogoča v več različnih oblikah. Poleg gospodarske (ki omogoča pridobitev finančnih virov) je izredno pomembna tudi kulturna. Slednja navadno kratkoročno ne prinaša materialnega dobička, izredno koristna pa je povezava med njo in gospodarstvom.

"Zaščitne znamke" slovenske kulture

Zaradi majhnosti slovenskega prostora je praktično nemogo-

če pričakovati, da bi naši kulturniki lahko v celoti finančno krili svoje nastope na tujem, zato Ministrstvo za kulturo posebej subvencionira tudi to dejavnost. Ob redni mednarodni dejavnosti pa pozornost namejna še promociji slovenske kulture doma in na tujem, med drugim namenjeni določenim "zaščitnim znamkam" slovenske umetnosti. Ravno opredeliti tistih kulturnih vrednot, ki lahko postanejo "zaščitne znamke", je ena od ključnih nalog Ministrstva za kulturo. V naši bogati kulturni preteklosti lahko najdemo vrsto imen, s katerimi se Slovenija več kot dostojno že predstavlja svetu. Eno najpomembnejših je vsekakor ime arhitekta Jožeta Plečnika, s katerim se je naša republika predstavila na monumentalni razstavi v Parizu (v uglednem kulturnem centru Georges Pompidou), potem pa so se s Plečnikovim delom seznanili še v Madridu, Milanu, Benetkah, Londonu, Washingtonu, New Yorku in Tokiu. Slovenci so razstavo videli v Ljubljani, v načrtu za leto 1993 je predstavitev Plečnikovega dela v Pragi, za prihodnje leto pa se v Ljubljani obeta izredno zanimiva predstavitev Plečnika skupaj s svetovno znanim katalonskim arhitektom Gaudijem.

Ime arhitekta in oblikovalca Antonia Gaudija je v svetu neprimerno bolj znano od Plečnikovega, zato je pobuda za to razstavo, ki je prišla s strani organizatorjev mednarodnega kongresa oblikovalcev (IC-

SID), posebno priznanje Sloveniji in njeni umetnosti. Katalonci se predobro zavedajo Gaudijevega pomena, zato so ga pripravljeni povezati res z izjemno kvalitetnimi arhitekti. Plečnik se tu torej znašel kot primeren partner, povezava z Gaudijem pa pomeni tudi to, da se bo s tem za predstavitev slovenske kulture v svetu odprlo še več vrat. Plečnikovo ime je nedvomno tisto, ki ga Slovenija že lahko uporabi za svojo "zaščitno znamko". Seveda pa to ni edino. Letos se tako svetu predstavljamo na primer z Gallusom, saj z njegovim letom obeležujemo 400-letnico smrti tega velikega skladatelja. Vsekakor drži, da je naša kulturna zgodovina dovolj bogata z velikimi imeni, ki se jih v tujini ne smemo sramovati.

Kultura in diplomacija

Enega od pomembnih sklopov predstavitev kulture na tujem tvorijo tudi kulturni centri posameznih držav. Ob njih diplomacija pozna še funkcijo kulturnih atašejev na veleposlanstvih. Nemčija je v svetu znana po svojih Goethejevih inštitutih, podobnih primerov je še več. Slovenija v sedanjem položaju še ne more vzpostaviti te diplomatske kulturne mreže, saj se veliki problemi pojavljajo že pri odpiranju splošnih slovenskih predstavnosti v svetu. Glavni problem je seveda v statusu, ki ga ima Slovenija.

Tistih nekaj naših predstavnikov, ki že delujejo na ključnih svetovnih mestih, ne uživa pravic, ki sicer pritičajo kakšnim ambasadorjem in imajo zato tudi oteženo delo.

Vzpostavitev slovenske kulturne mreže v tujini mora biti eden od dolgoročnih ciljev mlaude države, saj nas izkušnje učijo, da kultura odpira prenekatera vrata, pred katerimi se politika ustavi, poleg tega v svetu kulturniki zaradi svojega ugleda predstavljajo izredno vpliven sloj ljudi. To se je ob vojni v Sloveniji dobro pokazalo, saj je bila podpora, ki smo jo dobili s strani npr. Milana Kundere, Ernesta Sabata, Gyorgya Konrada, Alaina Finkielkrauta, Adama Michnika, japonskega društva pisateljev, Adolfa Perez Esquivela in drugih, izredno pomembna, predvsem pa odmevna, ker so omenjeni kulturniki svojo podporo večinoma objavili tudi v njihovih sredstvih javnega obveščanja in s tem pomagali k predstavljanju realnega stanja v Sloveniji. To, kar je bilo torej v času vojne v glavnem doseženo s pomočjo osebnih vezi predvsem zagretih članov Ministrstva za kulturo, koga Nové revije, Društva slovenskih pisateljev in drugih skupin, bi lahko v prihodnje opravljali naši kulturni predstavniki v svetu.

Ker pa so ti, kot že omenjeno, v danih razmerah še nerealni, vlogo tovrstne predstavitev Slovenije in njene kulture prevzemajo naši ljudje, ki so se že uveljavili na tujem, oziroma izseljenici, ki na tujem živijo. Predvsem slednji so se v zadnjem času izkazali za izredno dobro zvezo s svetom. Po spremembah sistema v Sloveniji so končno padle tudi bariere, ki so nas v domovini ločevalle od pomembnega dela naših ljudi, živečih na tujem. Škoda, ki je bila opravljena v desetletjih bivšega režima, je toliko večja, če vemo, da gre pri tem za visoko izobražen, strokovni in kulturni kader. Ta se povrh vsega še odlikuje s pomembnimi vezmi z okoljem, v katerem živi in deuje.

Tako ogromno zaslug za pridobitev podpore, ki je prišla v Slovenijo s strani argentinskih intelektualcev (Sabato, Esquivel), nosijo ravno Slovenci iz Buenos Airesa, ki so takoj začeli seznanjati tamkajšnjo javnost z dogodki v domovini in osebno prenašali poslanico slovenskega ministra za kulturo tamkajšnjim uglednim osebam, ki so nato nanjo tudi reagirale.

Ko govorimo o predstavitev naše kulture v svetu, moramo dodati, da je zelo pomembna tudi predstavitev tiste slovenske kulture, ki je nastajala izven matičnih meja in je bila nam praktično neznan. V zadnjem času se je tako Slovenija seznanila z visoko umetniško vrednostjo slovenskih slikarjev, kot so Bara Remec, Božidar Kramolc, Stanislav Rapotec, Andreja in Marjetka Dolinar, Etti Štih Fernandez de Cordova in drugi. Tem je treba dodati doslej širši javnosti prepovedana in zato neznanica pisateljska imena Tineta Debeljak, Rude Jurčeca, Vladimirja Kosa..., pevski zbor Gallus iz Argentine in se bi lahko naštevali.

Aleš Debeljak

Dialektika med jaz in ti

Janis Joplin smo na gimnazijskih zabavah pogosto poslušali. Priznam, da mi ni bilo čisto jasno, kaj je pravzaprav misila, ko je v svoji pretresljivi pesmi "Me and Bobby McGee" pela, da je svoboda samo druga beseda za to, da ničesar več ni, kar bi lahko izgubil. Ko je v poltemo odmeval njen raskavni glas, nisem zares dojel njenega razočaranja: imam mnogo ljudi, ki jih ne bi hotel izgubiti za nobeno ceno. Vem, da je to velik dar. Cenim ga. Vendar se mi po treh letih pozornega opazovanja ameriške kulture razdoveda, da bi Janis Joplin s svojo rockersko občutljivostjo utegnila - kot vsi prvi umetniki - vizionarsko priti do samega jedra sodobne človeške kondicije že v šestdesetih letih.

Spirič razdiralih posledic radikalnega individualizma, ki je iz Američanov nameč naredil tuje v paradižu, iz "svetega eksperimenta" prvih kolonistov pa moro pred-apokaliptičnega sveta, sem skoraj prepričan, da morajo dobro poslušati svoje umetnike. In mi z njimi.

Amerika kot globalni socialni laboratorij nameč stoji na diamantni konici svetovnega razvoja ne le v gospodarskem smislu logike profita, ampak tudi v smislu duhovno-kulturnih drž. Zato nam preostane le to, da skušamo iz njihovih napak potegniti nauk za lastno rabo.

Mar se mogoče najti v egoističnem kopiranju blaga, v katerem se konec koncas v blago spremenita tudi prijateljstvo in ljubezen? Mar niso ravno trajajoče zveze, ki jih pazljivo sklepamo z drugimi ljudmi, najlepši primer za to, da je dialektika med jaz in ti največ, kar imamo?

A tudi: mar ni do nastopa domače "žametne revolucije" Slovence pred padcem v veseli egoizem in marsičem reševalo dejstvo, da je zaradi politične represije in odsotnosti svobodnega tržišča na neki način človeško dostenjanstvo dobilo še toliko večjo ceno, prijateljstva in intimni socialni krogi pa izjemno simbolno težo?

Ne bi rad, da pride do nesporazuma: ne pravim, da je bil "socializem" kakorkoli boljši. Še zdaleč ne gre zato. Hočem le reči, da zagovor teže, da človek ne živi samo od kruha, često napačno razumejo kot argument v prid stradanju. Zato se mi zdi, da ni nobenega pravega razloga, da bi spirič potrebna navdušenja nad mehanizmi korporativnega kapitalizma pozabili na Aristotelovo definicijo prijateljstva, ki nam nemara utegne pomagati, da bomo lahko premostili globoki izolacionizem "minimalnega jaza".

V Nikomahovi etiki Aristotel namreč opozarja, da prijateljstvo podpirajo trije stebri: prijatelji skupaj delijo ugodja, so drug drugemu koristni in so zavezani skupnemu dobru.

Če bomo dopustili, da se bodo naše "izbire po sorodnostih" omejile izključno na skupne užitke, kar se po pravilu dogaja v resničnem svetu, v katerem darove, dolžnosti in obveznosti človek plača, ne pa simbolo vrne, bomo končali v slepi ulici, iz katere tako krčevito iščemo izhod inteligentni Američani.

Kolikor je šele moralna razsežnost zaveže tista, ki iz prijateljstva naredi temelj bistvenega osebnega, s tem pa tudi družbenega razmerja, tolilo je naša edina možnost v tem, da ohranimo zavest o širši skupnosti, ki ji pripadamo z vsem bitjem, saj šele tako lahko poiščemo svojo polno človeško identiteto.

Če se hoče Slovenija dostenjno predstaviti v svetu, potem je eden prvi pogojev, da se najprej sama seznaní s svojo kulturo. Napočil je tudi čas za to, da se vsa slovenska kultura, ki je nastajala izven matičnih meja, končno pridorneje predstavi v prostoru, kjer že nekaj desetletij živi. Vse doslej je namreč veljalo, da te kulture prostor kakšne Argentine, ZDA ali Avstralije v glavnem ni zanimal, saj je bila izključno usmerjena proti Sloveniji, čeprav so bila tu vrata zanjo zaprta. Ker pa mlada slovenska država še ni zmožna ustanoviti svojih kulturnih centrov v svetu, lahko ambasadorji naše kulture postanejo ravno ti ljudje.

Iniciativo, ki je bila sporozena s strani NSK, je v današnjih časih prevzelo atraktivno in prizadevno mariborsko gledališče na celu z režiserjem Tomazem Pandurjem. Nastop Fausta v Mehiki je bil pravi boom za tamkajšno publiko. Pa ne le zaradi odlične predstave in predvsem scene, temveč tudi zaradi utečenosti celotne gledališke ekipe, ki ni zatajila v menedžerstvu, ampak ga je vzela izredno resno. Posledica tega celovitega nastopa je recimo v tem, da je večina časopisov v Mehiki (pa celo v Argentini) tudi neutralna poročila o festivalu v mehiškem glavnem mestu likovno opremljala s slikami iz predstave Fausta.

Družba, v kateri so komunikacije osvojile ves svet, zahteva povsem nove oblike umetniške predstavitev. Tekma na tem področju je huda. Predstavljati pa je mogoče samo visoko kvalitetno. Kdor misli, da lahko menedžerstvo sedaj zamenja tudi umetniško ustvarjalnost, se hudo moti. V sodobnem svetu, kjer sicer medijski nastop predstavlja že skorajda kot pogoj, predvso vedo, kaj je prava umetnost in kaj navadno šarlatantstvo.

GORENJSKI GLAS

GORENJSKI GLAS, PETEK, 11. OKTOBRA 1991

Moda
in
kvaliteta

Elita

Pomagajmo nesrečnemu fantiču

Sedemletni angleški deček Craig Sheryold, ki boleha za rakom na možganih, ima poleg tega, da bi ozdravel, še eno veliko željo: rad bi prišel v Ginessovo knjigo rekordov kot oseba, ki je prejela največ voščil in dobrih želja za njegovo ozdravitev. To svojo veliko željo je poslal v svet in prišla je tudi do slovenskih občin, podjetij, časopisov. Naj tudi bralci Gorenjskega glasa primaknejo svoj delež, zato vam objavljamo naslov nesrečnega fantka: **Craig Sheryold, 36 Sherby Road, Charlton, Surry - SNB 1 LD.** Voščilnico za njegovo ozdravitev lahko napišete kar v slovenščini; prav tako bo veljalo. ● D. D.

Folklorna skupina Iskra vabi

Folklorna skupina Iskre Kranj vas vabi 11. in 18. oktobra od 19. do 20. ure v osnovno šolo Predoslje, kjer se boste lahko vpisali med njene folkloriste.

Folklorna skupina uspešno dela že 13 let in je znana doma in v svetu. Poleti je gostovala v Nemčiji, dobila laskave ocene, na letošnjem festivalu v Italiji pa je celo dosegla največ možnih točk. Zato so jo tudi povabili na mednarodni festival folklora od 12. do 16. septembra v Rimu. Skupino sestavljajo dijaki, študenti in že zaposlena mladina, bogatita pa jo tamburaški orkester in narodni ansambel, ki pleśnie nastope popestriva z lepimi pesmimi iz naše preteklosti. Skupina je prejela številna priznanja, med drugim tudi malo Prešernovo plaketo.

Vabi vas, mlade, ki radi plešešte, pojete in igrate. Ne oklevajte, pridružite se folklorni skupini Iskra ta ali prihodnji petek v osnovni šoli v Predosljah! ● D. S.

Na Kočni nad Jesenicami imajo že nekaj časa porisano in prebarvano tablo, ki oznanja, da popotnik ni prispel na Kočno, ampak v krčmo. Če že ni denarja za novo tablo, ki je precej draga, bi bilo čisto vseeno, če bi jo krajani kar odstranili. - Foto: D. S.

Napovedovalci za mir in priznanje Slovenije

»Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi! V teh, za nas težkih in odločilnih časih se obračamo na vas s prošnjo, da vsaj poskusite zastaviti svoj glas za mir v srcu Evrope in naši domovini in za osamosvojitev Slovenije in Hrvaške!«

To besedilo, ki so ga prevedli v šest svetovnih jezikov, so napovedovalci Radia Slovenija napisali na 100 razglednic Ljubljane in jih poslali kolegom in kolegicam na 100 radijskih postaj sveta. Napovedovalci Radia Maribor so v nočnem programu zbrali sredstva za pomoč beguncem - kar 100 tisoč dinarjev. Maribor, Ljubljana in Koper pa pripravljajo tudi prireditve, katerih izkupiček bo namenjen tistim, ki so se pred vojno zatekli k nam... ● D. S.

Rock koncert proti vojni

Za poletni dobrodelni koncert Rock proti vojni, ki je bil 3. oktobra v Križankah, so prodali 4.000 vstopnic in tako zbrali okoli 310.000 dinarjev. Od tega bodo namenili v sklad za prizadeve v agresiji JA na Hrvaškem 211.000 dinarjev. Od te vsote bodo prejeli vsak po tretjino: Rdeči križ Slovenije, Karitas in sklad za prizadeve v vojni. ● D. S.

V R E M E

V petek, 11. oktobra, bo po praktiki jasno, v soboto, 12. oktobra, stanovitno, v nedeljo, 13. oktobra, jasno, v pondeljek, 14. oktobra, veter, v torek, 15. oktobra, prvi krajec, v sredo, 16. oktobra, mrzlo, v četrtek, 17. oktobra, veter in v petek, 18. oktobra, mrzlo.

Lunine spremembe

Luna se spremeni v torek, 15. oktobra, ob 18. uri in 33 minut, ko bo prvi krajec. Po Herschlovenem vremenskem ključu bo lepo ob severu ali zahodniku, dež ob jugu in jugozahodniku.

Koledar imen

Petak, 11. oktobra: Samo, Milan, Sandra, Aleksandra
Sobota, 12. oktobra: Maks, Edvin, Vinko, Aljaž
Nedelja, 13. oktobra: Kolman, Koloman, Eda, Edvard
Ponedeljek, 14. oktobra: Stojko, Stojan, Kalist, Veselka
Torek, 15. oktobra: Tereza, Zore, Zor, Tekla
Sreda, 16. oktobra: Gal, Heda, Hedvika, Jadwiga
Četrtek, 17. oktobra: Ignac, Marjeta, Viktor, Mira

Javna zahvala

Običajno morajo tisti, ki se v časopisu hočejo komu javno zahvaliti, oglas tudi plačati. Vendar pa bomo tokrat napravili izjemo, čeprav nas za to nekdanji delavci Iskrinega razvojnega centra niti prosili niso.

RTC se je v stečajnem postopku priključil Iskrinim Števcem. Sedaj je delavski svet te firme skupaj z vodstvom taiste firme sklenil, da bivše delovno ljudstvo klub vsemu dobi povrnjen regres in potne stroške. Tej humani odločitvi je treba pristeti še majhen aneks, namreč: vse te enormousne vsote naj bi delovno ljudstvo imelo izplačano v pičilih dveh letih! Tako je prva tranša že dospela in na glavo delovnega ljudstva znaša 500 dinarjev ali do nadaljnjega 500 SLT - slovenskih tolarčkov!

Joj, kam bi del! Tako se bo namreč delavstvo spraševalo sleherni mesec v nadaljnjih dveh letih!

Delovno ljudstvo se tako po tej poti javno zahvaljuje delavskemu svetu in vodstvu števcev, ker tako zelo pomaga v teh prelomnih časih! ● D. S.

Ne prihajajo na delo

Predsedniku predsedstva Stipetu Mesiču je kadrovska komisija predsedstva poslala obvestilo, s katerim ga obvešča, da od prvega oktobra ne bo več prejemal dodatka za ločeno življenje, za prevoz in topli obrok, ki znaša 5.000 dinarjev. Podobni obvestili sta prejela tudi dr. Drnovšek in dr. Vasili Tupurkovski z obrazložitvijo, da ne prihajata na delo.

Novi jugo-bankovci

Narodna banka Jugoslavije bo, kot odgovor na slovenski in hrvaški denar, v kratkem tudi sama vzel iz obtoka vse bankovce in jih zamenjala z novimi. S tem se želi centralna jugoslovanska banka, je dejal njen guverner Dušan Vlatković, zavarovati.

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Klub klubov
10.10 Nancy Wake, avstralsko angleška nadaljevanka
11.00 Video strani
13.30 Poročila
14.20 Video strani
14.30 Mozaik: Svet na zaslonu, ponovitev
15.00 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik, ponovitev: Tednik
18.05 EP, Video strani
18.10 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Forum
20.14 EPP
20.20 Črn usnjjen jopič, angleška dokumentarna oddaja
21.10 EPP
21.15 Nikoli več, zadnji del angleške nadaljevanke
22.05 EPP
22.10 TV dnevnik, vreme
22.30 EP, Video strani
22.35 Sova
Pri Huxtablovih, ameriška nanizanka
Moody Beach, kanadski film
Dražljivo, francoska nanizanka
1.00 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.30 Regionalni programi TV Slovenija, studio Maribor: Tele M
19.00 Videomeh, ponovitev
19.30 TV dnevnik ZDF
20.00 Koncert simfonikov RTV Slovenija, prenos 1. dela
21.10 Mozart na turneji: Pariz, daleč od Salzburga
22.05 SP v športni ritmični gimnastiki, posnetek iz Aten
23.05 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.00 Program za svobodo
19.30 TV dnevnik
22.45 Poročila
1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

9.30 Zdrav duh v zdravem telesu, dokumentarna serija
Čudovita hišna bitja, ponovitev
17.15 Šef, humoristična nanizanka
18.30 Daljna dežela, ponovitev
19.20 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Risanka
20.15 Sedem dni v maju, ameriški film
22.10 Marlboro Music Show
22.40 Nenadni uspehi, humoristična serija
23.05 Dokumentarna serija

KANAL A

10.00 Ponovitev večernega sporeda
20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Zadnje dejanje, španska drama v vseh epizodah

21.30 Smrtonosna moč, ameriška srljivka

TV KOPER

13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka
15.30 Rayanovi
16.00 Agent Pepper
17.00 Tutti frutti
18.30 Risanke
18.50 Odprta meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka, otroški program
20.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
21.00 Globus
21.30 Rebecca, angleška nadaljevanka
22.20 TV dnevnik
22.30 Dokumentarna oddaja
23.00 Agent Pepper

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program: Čas v sliki
9.05 Pravica do ljubezni, ponovitev
9.30 Ruščina
10.00 Šolska TV
10.30 Ponovitev filma
12.05 Video razglednica
12.10 Nečo
12.15 Domače reportaže, ponovitev
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi
13.35 Čudovita leta
14.00 Liebling Kreutzberg
14.45 Mojstri jutrišnjega dne
15.00 Otroški program
15.05 Rakuni, risana serija
15.30 Am, dam, des
16.05 Nove dogodivščine Black Beauty
16.30 Mini kviz
17.00 Mini čas v sliki
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.30 Trije s štirimi pestmi
19.21 Znanost danes
19.30 Čas v sliki
20.00 Šport
20.15 Stari; Rojstni dan stare gospe
21.15 Znane osebnosti kuhajo
21.25 Pogledi s strani
21.35 Film
23.05 Šport
0.00 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama
15.45 Leksikon umetnikov
16.00 Ženska za nežne ure, italijanski film
17.30 Odkritje zemlje
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Milijonsko kolo
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Ukrajina, dokumentarni portret
21.15 Šiling
22.00 Čas v sliki
22.30 Osvojitev umetnega sveta
23.25 Medea
0.45 Film
2.45 Poročila

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program - glasba -
6.50 Dobro jutro, otroci - 10.00 Dopolinski dnevniki - 11.05 Petkovo srečanje + glasba - 12.00 Poročila - na današnji dan - 15.30 Dogodki in odmivi - 16.00 Obvestila, čestitke poslušalcev + EP - 17.00 Studio ob 17.00 - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Oddaja za pomorščake + glasba - 20.30-23.00 Slovenscem po svetu - 22.00 Zrcalo dneva + EP + vreme - 23.05 Literarni nokturno - Desanka Maksimović:

Rojenje - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalec - prenos Radio Slovenija - 14.30 - Domače novice 1 - 15.00 - Petkov ocvirek - 15.30 - Dogodki in odmivi - prenos Radia Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domače novice - 17.00 - Tema - 18.00 - Čestitke poslušalcev in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radia BBC - 18.59 - Odpoved programa

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP -
16.40 - Športne novice - 17.00 - Obvestila - 17.15 - Ali poznate gobe? -
18.40 - Modne novosti - KROJ Šk. Loka - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO ŽIRI:
FREKVENCE:

Koprivnik: 98, 2 Mhz
Lubnik: 91,2 Mhz
Miklavš: 96,4 Mhz

PRO 7

6.20 Waltonovi 7.05 Rawhide 7.55 Risanke 8.40 Gospod Ed 8.45 Medvedje prihajajo 9.40 Agencija Maxwell 10.35 Rawhide 11.25 Deseterica izmed nas 11.50 Barney Miller 12.15 Caulfieldove vdove 13.10 Perry Mason 14.10 Risanke 15.05 Počitnice proč od samega sebe, nemška komedija, ponovitev 17.00 Trd, toda prisrčen 17.45 Poročila 18.05 Risanke 19.50 Cosby show 20.15 Cannonball Run II, ameriški film 22.20 Ulice San Francisco 23.20 Fantomraiders, hongkonški film 1.25 Hawk, ameriški film, ponovitev

RTL PLUS

6.00 Dobro jutro, poročila 9.00 Otroške oddaje 11.25 Divja vrtnica 12.10

SLOVENIJA 1 SOVA

MOODY BEACH

kanadski barvni film; igrajo: Michael Cote, Claire Nebout, Philip Spensley, Andree Lachapelle. Štiridesetletni Simon je na razpotju in smrt matere na Floridi ga vzpodbudi, da zapusti svoje dekle. Digne prihranke, si kupi luksuzen kabriolet ter se odpravi iz Kanade na Florido, kjer mu je mati zapustila hišo. V hiši ob obali Moody Bacha najde Simon privlačno dekle Laurence, ki se je v prazno hišo vselila nasilno, preživila pa se s tativami. Tako se srečata razvadeni osebi, ki se združita v neobičajnem, odtujenem odnosu. Prevladuje strast, morda tudi ljubezen, ki se je oba, predvsem pa Simon, bojita. Vprašanje njune prihodnosti, skupne ali pa tudi ne, neprestano visi v zraku in zahteva, da svoj odnos razčistita.

Vaš nastop, Al Mundy 13.05 Hammer 13.30 Kalifornijski klan 14.20 Springfieldska zgodba 15.05 Klan volkov 15.50 Chips 16.40 Tvegan 17.10 Vroča nagrada 18.00 Divja vrtnica 18.45 Poročila 19.15 Pacifiška eskadrila 21.24 21.10 Skravnosti iz Twin Peaks 22.10 Poročilo iz nemške nogometne lige 23.00 Tutti frutti 0.00 Eva in moški za vse, ameriški erotični film 1.15 Pogodba za štiri in pol bilijone dolarjev, angleški film

SCREENSPORT

7.00 Eurobika 7.30 Golf - pokal Dunhill 8.00 Nemška liga v tenisu 9.30 Eurobika 10.00 Rugby - svetovni pokal 11.00 Golf - BMW turnir 12.00 Super kolesari 13.00 Nemški moto šport 14.00 Golf - pokal Dunhill, prenos 14.45 Rugby - Anglija : ZDA, prenos 16.40 Golf - pokal Dunhill, prenos 18.00 Golf - BMW turnir 19.00 Super kolesari 19.30 Svet športa 20.00 Gol - nizozemski moto šport 21.00 Golf - pokal Duhill 21.30 Rugby - svetovni pokal 22.30 Boks 23.30 Baseball - nacionalna liga, končnica

TV ANTENSKE NAPRAVE

TITOV TRG 22

64000 KRANJ

tel.: (064)212-107

Velika izbira anten, ojačevalcev, kablov in ostalega pribora za kvalitetni sprejem TV in radijskih programov - izdelki lastne proizvodnje 10 %ceneje. Satelitske antene s stereo SAT sprejemnikom za sprejem TV in radijskih programov satelitev ASTRA 1A in 1B vključno z montažo že od protivrednosti 1.100,- DEM dalje. Satelitski antenski sistemi za vrstne hiše in manje stanovanjske bloke - do 32 odjemnih mest.

Trgovina je odprt: pon., sre. in četrtek od 8. - 18. ure
torek in petek od 8. - 15. ure
sobota od 9. - 12. ure

KINO

11. oktobra

CENTER amer. drama PREBUJENJA ob 17.45 in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. TELESNA VROČICA ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. akcij. thrill. ŽIGOSAN ZA SMRT ob 18. uri, amer. trda erot. POPOLDANSKE SLASTI ob 20. uri DUPLICA amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 16.30 in 21. uri, amer. rom. kom. ZELENA KARTA ob 19. uri KOMENDA amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 19. uri LAZE amer. akcij. film DNEVI GRMENJA ob 19. uri ČEŠNJICA amer. akcij. thrill. OZKI PREHOD ob 20. uri RADOVLJICA amer. akcij. film BELE NOČI ob 20. uri BLED hongk. akcij. film LEGENDA O ZLATI PERLI ob 20. uri

Filmska nagradna uganka

Kevin Costner je zablestel v filmu Pleše z volkovi. Žreb se je tokrat nasmehnil Tomažu Stoparju iz Kranja, Janka Pucija 1, in Nuši Šolar iz Podnarta, Ovsiše 3. Čestitamo, po pošti pošljamo po dve vstopnici za brezplačni ogled kateregakoli filma v eni od dvoran Kino podjetja Kranj.

Fantastični film Terminator II, ki smo ga napovedali že pred mesecem, prihaja na platno naslednji teden. V Kino podjetju Kranj pravijo, da imajo veliko težav z izmenjavo filmov z drugimi hišami zunaj Slovenije, zaradi česar morajo program pogosto spremnjati prav v zadnjem hipu.

Danes vas bomo povabili na ogled Disneyjeve risanke Oliver and Company, ki ima za osnovó znano zgodbo o Oliverju Twisu. V risanki je Oliver mucek, Dodger in njegovi prijatelji so potepuški psi, Fagin pa je človek. Osirotelega Oliverja vzamejo v varstvo psi, zanje pa skrbi Fagin. Toda ubogi Fagin mora v treh dneh vrniti precejšnjo vsoto denarja gangsterju Sykesu in Oliver z druščino mu ga pomaga zbirati. Potem Oliverja posvoji bogata deklica Jenny, njo pa ugrabi Sykes in zahteva odkupnino...

Nagrado vprašanje: kdo je napisal roman Oliver Twist?
Odgovore pošljite do 23. oktobra na naslov: Gorenjski glas,
64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 - Filmska uganka.

Dobili smo novega sošolca

Včeraj smo dobili novega sošolca. Učitelj nam je povedal, da mu je ime Joško Petrič, doma pa je iz Splita. Tudi mi smo se mu predstavili. Med odmorom smo se že pogovarjali. Najprej smo se bolj slabo razumeli, ker vsi ne znamo hrvaško. Joško pa ni znal slovensko. K sreči smo imeli Davida, da nam je prevajal. Joško nam je povedal, da so prišli v Slovenijo, ker je na Hrvaskem vojna.

Danes smo se z njim malo manj pogovarjali. Povedal je, da mu je dolgčas po prejšnjih sošolcih in učiteljici. Toda učitelj ga je potolažil.

Našega novega sošolca imamo vsi radi in upamo, da nas ima tudi on.

Ana Marčun, 4. r. OŠ Ljubno

U novoj školi

U Splitu je počeo rat. Pucali su s mora, zraka i kopna. Tada smo odlučili da idemo kot tete u Sloveniju.

Nakon dva dana po dolasku, mama me odvela u školu. Sustret s učiteljem je bio srdaćan. U razred me je doveo Andrej. Bilo mi je neugodno i teško. U mene su se uprli bezbrojni pogledi. A ja sam mislio na svoj razred, na svoje drugove koji su u tom trenutku možda bili u skloništima. Jedva sam zadržavao suze.

Učitelj mi je dao knjige, a neki od učenika bilježnice. Bilo mi je drago što mi poklanjaju toliko pažnje. Ne bih mogao izraziti što sve sam osjećao samo znam da mi je bilo teško i sram što ih ne razumjem. Samo sam želio ići kući. David me je shvatio i viđio što i šta se dešava. Uz njegovu, i pomoč ostalih sada mi je puno lakše.

Siguran sam da će ovu školu zadržati u najboljem sjećanju. A učenike 4. razreda najboljim prijateljima, jer su mi pomogli onda kad mi je bilo najteže.

Joško Petrič, 4. r. OŠ Ljubno

Vsa v tednu otroka naj imajo otroci mir. Prenehajo naj z vojno.

Petra Šavs, 4. r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Varno v šolo in domov

Zabreznica pri Žirovnici, 8. oktobra - Letošnji teden prometne varnosti je posebej namenjen vprašanjem vključevanja otrok v promet. Ker je množica otrok na cestah, ko hodijo v šolo ali domov, so takrat izpostavljeni raznim nevarnostim. Ali se teh nevarnosti zavedajo, koliko poznajo prometne predpise in kakšne so sploh njihove prometne izkušnje, smo v tokratni anketi spraševali učence osnovne šole Gorenjskega odreda v Zabreznici pri Žirovnici. Tole smo zvedeli!

Anton Legat, četrtošolec s Selca: »Ker nimam daleč do šole, hodim tja največkrat peš. Odkar sem lani naredil kolesarski izpit, se vozim tudi s kolesom. Zaenkrat nisem imel težav na cesti. Največ o prometu sem se naučil prav pri kolesarskem izpitu. V šoli so nam povedali, katere znače moramo upoštevati in kako se moramo obnašati na cesti. Naše ravnanje v bližini šol kontrolirajo tudi prometniki.«

Tanja Mlačnik, četrtošolka iz Smokuča: »Največkrat se vozim v šolo s kolesom. Odkar me je zadel avto in mi uničil kolo, se malo bojam na cesti. Tudi če greš peš, je treba biti previden pri prečkanju ceste, ker po vaseh niso označeni prehodi za pešce. Kadar se peljem z avtobusom, najbolj pazim, kako izstopam. Na previdnost me stalno opozarjajo doma. Letos se nameravam vključiti tudi v prometni krožek na šoli.«

Blaž Pintar, četrtošolec z Brega: »Na približno 2 kilometra dolgi poti v šolo prečkam glavno cesto in železnicu. Najbolj nevarno je na prehodu čez cesto. Večina voznikov tam vozi prehitro; enkrat je le malo manjkalo, da me ni zbil avto. Ker se vozim s kolesom, se pred prehodom ustavim in grem nato peš čez cesto. Če grem kdaj čez progo, kadar so zaprte zapornice? Ne, to se pa ne sme!«

Vanja Resman, četrtošolka iz Žirovnice: »Ko sem bila v prvem razredu, me je očka pripeljal vsak dan v šolo. Domov sem hodila sama, vendar ni bilo težav. Lani sem začela obiskovati prometni krožek, kjer se naučimo veliko koristnega. Opravila sem tudi kolesarski izpit, zato se sedaj pogosto vozim v šolo s kolesom. Starši me vseeno pogosto opozarjajo, kje in kako se moram voziti po cesti.«

Alenka Kos, četrtošolka iz Smokuča: »Če je slabo vreme, me v šolo pripeljejo starši, sicer pa se vozim s kolesom. Če prihajam sama? Včasih že, največkrat pa se nas pelje nekaj skupaj. Vemo, da moramo voziti drug za drugim. Previdnost je potrebna, ker so ceste ozke; nekateri vozniki vozijo kar hitro in ob prehitevanju bližu kolesarjev. Zato razumem, če nas doma ali v šoli opozorijo pred nevarnostmi na cesti.«

Gorazd Novšak, četrtošolec iz Most: »Tudi jaz prihajam vedno v šolo s kolesom. Če je slabo vreme, oblečem pelerino; no, tudi z dežnikom v eni roki se da peljati, čeprav to ni po predpisih. Da ne smem čez železnicu pri zaprtih zapornicah, tudi upoštevam, saj bi me drugače doma pošteno kaznavali. Kaj me moti na cestah? To, da ni niti stez za kolesarje niti pločnikov za pešce kljub gostemu prometu!●

Besedilo in slike: Stojan Saje

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Angleščina - Follow me
9.25 Radovedni Taček: Skrinja
9.45 Mala čarovnica
10.00 Dežela cvetličnih lončkov
10.15 Lonček kuhaj: Pšenična juha
10.25 Alf, ameriška nanizanka
10.50 Zgodbe iz školjka
11.50 II. mednarodni festival zborovskega narečnega petja, 2. oddejaj
12.20 Mozart na turneji: Pariz, daleč od Salzburga
13.15 Forum
13.30 Poročila
14.00 Video strani
14.10 Druga godba '91: Mala dudacka muzika (Češka), ponovitev 2. oddaje
14.40 Skrinski vrt, ameriški film
16.20 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Največji glasbeni klovni vseh časov - Victor Borge, ponovitev
18.25 EP, Video strani
18.30 V kaj drvimo skupaj z Zemljijo, ponovitev angleške poljudno-znanstvene serije
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Utrip
20.14 EPP
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 EPP
20.35 Križkač
21.50 Sova
Na zdravje, ameriška nanizanka
22.15 TV dnevnik, šport, vreme
22.35 EP; Video strani
22.40 Sova
Afera Lancaster-Miller, avstralska nadaljevanja
Zaobljuba molka, ameriški film

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 16.00 Videonoč, ponovitev
19.00 Garfield in prijatelji
19.30 TV dnevnik, Beograd
20.15 Filmske uspešnice: Globina, ameriški film
22.20 Kros dela, reportaža iz Maribora
22.40 SP v športni ritmični gimnastiki, posnetek iz Aten
23.40 Yutel, eksperimentalni programi

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.00 Program za svobodo
19.30 TV dnevnik
22.45 Poročila
1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

Program za svobodo

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega sporeda
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Ljubljanski kinematografi predstavljajo
21.30 Leteči zdravnik, avstralska nanizanka

GORENSKI GLAS

TV KOPER

- 13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka
15.30 Rayanovi
16.00 Agent Pepper
17.00 Dokumentarna oddaja, ponovitev
17.30 Rebecca
19.00 TV dnevnik
- Jutri je nedelja
19.30 Čarobna svetilka, otroški program
20.30 Rayanovi
21.05 Osvoboditev lorda Bayrona Jona, ameriški film
22.30 TV dnevnik
22.40 Agent Pepper
23.30 Športna rubrika

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki
9.05 Simpsonovi
9.30 Angleščina
10.00 Francoščina
10.30 Ruščina
11.00 Vdovec s petimi hčerami, ponovitev nemškega filma
12.30 Hello Austria, hello Vienna
13.00 Čas v sliki
13.25 Planšarica iz St. Katherina, avstrijski film
15.20 Kraljestvo narava
15.30 Jaz in ti, otroški program
16.00 Otroški Wurlitzer
17.00 Mini ČVS
17.10 Trivial Pursuit
17.35 Nadaljevanje ni
18.00 Čas v sliki
18.05 Nogomet
18.30 Trojica s štirimi pestmi
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Šport
20.15 Kdo reče A
22.02 Novo v kinu
22.10 Naš šef je ženska
23.00 Scorpio, ameriški film
0.55 Čas v sliki
1.00 Cela resnica, ameriški film
2.35 Čas v sliki
2.40 Ex Libris

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
14.05 Leksikon umetnikov
14.15 Euromusica '91
15.00 Matere
16.00 Poletne vile v Salzkammergutu
17.00 Ljuba družina
17.45 Kdo me hoče? - Živali iščejo dom
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Slika Avstrije
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Kultura
20.15 Krinka, ameriški film
22.10 Čas v sliki
22.15 Šport
23.05 Concert Hall
0.35 Čas v sliki
0.40 Ex libris

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba + EP - 9.20 Dnevnikov odmev - 10.00 Dopoldanski dnevnik - 12.05 Na današnji dan - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.00 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Obvestila, čestitke poslušalcev + EP - 17.00 Studio ob 17.00 - Tedenski aktualni mozaik - 19.00 Radijski dnevnik + EP + vreme - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Radio na dopustu - 22.00 Zrcalo dneva - 22.30 Kratka radijska igra -

- 23.05 Literarni nokturno - Bruno Dubak: Čuvar meha - zgodovinarja - 23.15-5.00 Nočni program - glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.10 - Duhovna obzorja - 12.30 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalec - prenos Radia Slovenija - 13.40 - Kuhrske nasvet - 14.30 - Domače novice 1 - 15.00 - Tečaj angleškega jezika - ponovitev - 15.30 - Dogodki n odmevi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domače novice 2 - 17.00 - Zabavno glasbena oddaja - 18.00 - Čestitke poslušalcev in EP - 18.59 - Odpoved programa

1. RADIO ŽIRI

- 16.00 - Razvedrilino popoldne na valovih Radia Žiri - vmes EPP in obvestila - 19.00 - Odpoved programa -

PRO 7

- 6.15 Pustolovčina divjina, ameriški dokumentarni film 6.45 V carstvu ognjenih gora, avstralski dokumentarni film 7.40 Papirnat mesec 8.05 Čarownik 8.50 Muppet show 9.20 Moj ljubi bober 9.45 Mork in Mindy 10.20 Barney Miller 10.45 Cosby show 11.15 M.A.S.H. 11.40 Hardcastle & McCormick 12.25 Naša teta je zadnja, nemška komedija, ponovitev 13.55 V carstvu ognjenih gora, avstralski dokumentarni film, ponovitev 15.15 Sever in jug 16.45 Blagoslovljena ekipa 17.55 Poročila in vreme 18.10 Umor ni šport starejših gospodov, ameriška

SLOVENIJA 2 20.15

GLOBINA

ameriški barvni film; igrajo: Jacqueline Bisset, Robert Shaw, Nick Nolte, Lon Gossett, Eli Wallach.

V filmu spremljamo skupino počitniških potapljačev na Bermudi, ki pride na sled zakladu s stare španske galeje. Prav tam, kjer najdejo star španski medaljon, najdejo tudi male ampule morfija. Očitno skrivajo morske globine na tem mestu še več privalčnih zakladov. Bogastvo iz morskih globin pa ni znano le njim. Tu je še Henri Cloke s svojo tolpo, ki bi rad s potopljene tovorne ladje dvignil 98 tisoč ampul morfija. Vsekakor preti konflikt, ki ga ameterski potapljač brez pomoči krajevnega svetliničarja in poznavalca razmer na tem območju ne bi mogli razrešiti...

kriminalka 19.50 Cosby show 20.15 Sever in jug 22.10 Tiki dih poželenja, francoski erotični film 23.50 Ulice San Francisca, ponovitev 0.55 M.A.S.H. 1.15 High anxiety, ameriška komedija

RTL PLUS

- 6.00 Chips 7.10 Pravljice z vsega sveta 7.35 Dragi stric Bill 8.00 Različne mladinske oddaje 9.30 Klack 10.10 Jetsonovi 10.35 Mr. T. 11.00 Različne mladinske oddaje 12.40 He Man 13.25 Super Mario Brothers 14.20 Adam 12 14.45 Mačke in psi 15.10 Daktari 16.05 Angel se vrača 17.00 Vroča nagrada 17.45 Čudovita leta

Teden prometne varnosti, ki se izteka 14. oktobra, je tudi leto posvečen predvsem varnosti najmlajših. Žal so v aktivnostih tega tedna - če odstejemo šole, policijo, združenja šoferjev, svete za preventivo in vzgojo v cestnem prometu - najbolj dejavní prav otroci. V sredo dopoldne so opozarjali na pasti, ki jim pretijo na poti v šolo, svoje župane, kranjski petošolci pa so s slikami iz prometa povsem porisali Titov trg. - Foto: G. Šinik

KINO

12. oktobra

- CENTER amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 16.30 in 19. uri, prem. amer. akcij. thrill. OZKI PREHOD ob 21.15 uri STORŽIČ amer. akcij. kom. MLADOLETNI VOHUN ob 16. uri, prem. amer. ital. erot. filma MUNDIAL 90 ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. ris. OLIVER IN DRUŠČINA ob 17. uri, prem. amer. akcij. thrill. ŽIGOSAN ZA SMRT ob 19. in 21. uri DUPLICA amer. akcij. film DNEVI GRMENJA ob 17. in 19. uri, prem. amer. trde erot. TELESNA VROČICA ob 21. uri RADOVLIJICA amer. akcij. film REŠITEV OB PRAVEM ČASU ob 20. uri BLED amer. zab. film OBUPNO IŠČEM SUZANO ob 20. uri BOHINJ amer. krim. film STANJE MILOŠTI ob 20. uri

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.00 Video strani
8.10 Otočna matineja
8.10 Živ žav
9.05 Nevarni zaliv, ponovitev kanadske nanizanke
9.35 Umetnost za vsak dan, ponovitev francosko dokumentarne nanizanke
10.35 Garfield in prijatelji, ponovitev
11.05 Domači ansambl: Slovenski muzikantje
11.35 Obzorja duha
11.55 EP, Video strani
12.00 Ljudi in zemlja
12.30 Poročila
12.40 Video strani
13.40 Video strani
13.50 Tvariote, ponovitev
14.50 Za težave Bednarski, poljska nadaljevanka
15.40 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Žandar in marsovski, francoski film
18.35 Slovenija - Umetnostni vodnik: Koper - Primorska
18.50 Risanka
19.00 TV mernik
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.14 EPP
20.20 Kugy, TV nadaljevanka
21.30 EPP
21.35 Zdravo
22.55 TV dnevnik, šport, vreme
23.15 EP video strani
23.20 Sova
Polna hiša, ameriška nanizanka Afera Lancaster-Miller, avstralska nadaljevanka
0.40 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 17.00 Rešimo Dubrovnik!, solidarnostni koncert simfonikov RTV Slovenija, 1. del prenosa iz Cankarjevega doma
18.00 Atene: AP v športno ritmični gimnastiki, prenos
19.30 TV dnevnik HTV
20.00 V orlovi deželi, angleška poljudnoznanstvena serija
20.50 Ciklus filmov Mauricija Pialata: Ne bova se skupaj postarala, francosko italijanski film
22.35 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 7.00 Program za svobodo
19.30 TV dnevnik
23.00 Poročila
1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

Program za svobodo

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega programa
20.00 Smrt na Nilu, angleški barvni film
22.00 Onečaščena, ameriški film

TV KOPER

- 13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka

- 15.30 Rayanovi
16.00 Agent Pepper
17.00 Osvoboditev lorda Bayrona Jonesa
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka, otroški program: Nicholas Nickelby (risani film)
20.30 Rayanovi
21.00 Sladki val, ameriški film
22.30 TV dnevnik
22.40 Agent Pepper
23.30 Športna rubrika

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki
9.05 Atom, laži in kaj pride potem?, britanski film
10.35 Pan-optikum
11.00 Tiskovna konferenca
12.00 Tednik
12.30 Orientacija
13.00 Čas v sliki
13.10 Pravica do ljubezni
13.35 Tvoje ustnice, tvoje oči, ameriški film
15.20 Magične minute
15.25 Biblija za otroke, Stvaritev
15.30 Otoški program, risanka
15.55 Jaz in ti, otroški program
16.10 Daktari, leva družina
17.00 Mini čas v sliki
17.10 X-large, oddaja za mlade
18.30 Trojica s štirimi pestmi
19.30 Čas v sliki
19.48 Šport
20.15 Festa italijana
21.45 Vizije
21.50 Libuša, drama
23.45 Mozartov koledar: Mozart v Pragi
23.50 Ljubezenske prizge in molitve
1.20 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
9.05 Čas v sliki
9.30 Kulturni tednik
9.30 Kultura za zajtrk
10.15 Univerzum: Žmajevi otoki
11.00 Sharing
11.55 Jean Sibelius
12.40 1000 mojstrovin
12.50 Leksikon umetnikov
13.00 Dober dan, Koroška
13.30 Slike iz Avstrije
14.15 Glasbene specialitete iz Avstrije

TRGOVINA ZA OTROKE
Ulica Janka Puclja 7, Kranj,
tel.: 064/325-103

- 15.00 Moje pistolovštine in podvodne raziskave
15.45 Športno popoldne
17.15 Klubi za seniorje
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Slike Avstrije
19.00 Avstria danes
19.30 Čas v sliki
19.48 Primer za tožilca
20.15 Kraj dejanja
21.50 Čas v sliki
22.00 Twin Peaks
22.50 Goli čelo, italijanski film
0.20 MacGyver
1.05 Čas v sliki

GORENJSKI GLAS

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Radijska igra za otroke - 9.05 Pomnjenja - 10.00 Poročila - 11.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Lojtca domačih - 18.00 Reportaža na kratko - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00-22.00 V nedeljo zvezcer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočturno - 23.15-04.30 Nočni program, glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 8.00 Začetek - 8.05 Oddaja za otroke - 9.15 Horoskop - 9.45 Špinkot - 10.15 Slovenci v svetu - 10.45 Nasvet za nedeljsko kosilo - 11.00 Radijski sejem - 12.00 - Čestitke poslušalcev - 13.00 - Tema - 14.00 - Čestitke - 15.00 - Razgovor - 16.00 - Čestitke poslušalcev - 17.00 - Tema - 18.00 - EPP - 18.59 - Odpoved programa

1. RADIO ŽIRI

- 9.00 - Napoved programa - radijski koledar - EPP - sprehod po kinodvoranah - 10.00 - Športne novice - 10.30 - Od tu in tam - 11.00 - Novice in dogodki - obvestila - malo oglasi - 12.00 - Nedeljska duhovna misel - 12.15 - EPP - 12.30 - Čestitke in pozdravi - 13.30 - Nedeljsko popoldne na frekvencah 91.2, 98.2 in 96.4 MHz - vmes kulturni kažipot - vremenska napoved - prometni servis - pregled slovenskega časopisa - aktualni športni dogodki in sprehod po naših kinodvoranah - 15.30 - Odpoved programa

PRO 7

- 5.55 Pustolovščina divjina 6.20 V carstvu divjih živali, ameriški dokumentarni film 7.05 Poročnik Preston, ameriška pustolovska nadaljevanka 7.30 Vicki 8.20 Muppet show 9.10 Care-free, ameriški glasbeni film 10.40 Cosby show 11.10 M.A.S.H. 11.40 Blagoslavljenja ekipa 12.35 V carstvu divjih živali, ponovitev 13.30 Umor ni šport starih gospodov, ponovitev filma 15.10 Sever in jug, ameriški film,

SLOVENIJA 2 20.05

NE BOVA SE SKUPAJ POSTARALA

francosko/italijanski film; igrajo: Jean Yanne, Marlene Jobert, Macha Meril in drugi. Neupešni režiser Jean varja ženo Francoise z mnogo mlajšo Catherine. Žene ne ljubi več, pa tudi ljubezen do Catherine ni več, kar je bila. Oba ga sicer ljubi, moti pa jo njegova nevrotičnost in nedoločenost. Francoise se za morežno ljubezen sploh ne trudi. Potem Jean Catherine povabi, naj gre z njim na snemanje njegovega novega filma. Toda vezi med njima se vse bolj rahljajo. Ob vrnitvi v Pariz se Jean poškoduje.

ponovitev 16.50 Harcastle & McCormick 18.05 Hrošč da polni plin, nemška komedija 19.50 Cosby show 20.15 Perry Mason in izgubljena ljubezen, ameriška kriminalka 22.15 Ulice San Francisca 23.15 Buldožer, ameriški pustolovski film 1.05 Harryjeva čudovita kazenska porota 1.25 Kobra, prevzemite 2.15 Počitnice, kot še nikoli, angleška komedija, ponovitev

RTL PLUS

- 6.00 Mr. T. 6.20 Flintstone Kids 6.45 Jetsonovi 7.10 Različne mladiške oddaje 9.35 Film 12.10 Velikana 13.05 Mladiške oddaje 14.20 Adam 12 15.10 Film 16.45 Petrova glasbena revija 17.50 Primari dr. Westphall 18.45 Poročila 19.10 Dan kot noben drug 20.15 Nemška komedija 21.50 Spielberg TV magazin 22.50 Dvorec Pompon Rouge 23.30 Playboy Late Night

SCREENSPORT

- 1.00 Rally 2.00 Boks 3.00 Rugby - svetovni pokal 7.10 Golf - pokal Dunhill 8.00 Dirke Indy 9.00 Rugby - svetovni pokal 10.00 Ameriški nogomet - Notre Dame : Pittsburg 12.00 Golf - BMW 12.45 Rugby - Argentina - Zadorna Samoa, prenos 14.45 Rugby - Nova Zelandija : Italija, prenos 16.30 Rugby - Francija : Kanada, prenos

Poleg oblačil, kozmetike, ortopediske obutve Petejan, igrac in šolskih potrebščin, velika izbira otroške opreme iz uvoza:

- vozički ● stajice ● hujice ● nahrbtniki
- avtosedeži ● previjalne mize...

KINO

13. oktobra

CENTER amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 16.30 in 19. uri, prem. amer. ljub. drame HAVANA ob 21.15 uri STORŽIČ amer. akcij. film DNEVI GRMENJA ob 16. uri, amer. ital. erot. film MUNDIAL 90 ob 18. in 20. uri ZELEZAR amer. ris. OLIVER IN DRUŠČINA ob 17. uri, amer. akcij. thrill. ŽIGOSAN ZA SMRT ob 19. uri, amer. trda erot. POPOLDANSKE SLASTI ob 21. uri DUPLICA prem. amer. akcij. thrill. OZKI PREHOD ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. TELESNA VROČICA ob 21. uri RADOVLJICA amer. akcij. film ROCKY 5. del ob 18. uri, amer. akcij. film BELE NOČI ob 20. uri BLED akcij. film LEGENDA O ZLATI PERLI ob 18. uri, amer. krim. film STANJE MILOSTI ob 20. uri BOHINJ amer. zab. film OBUPNO IŠČEM SUZANO ob 20. uri

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 V znamenju dvojčkov: Trije pujski, lutkovna igrica
9.15 Republiška revija MPZ Zagorje '84 (Mladinski zbori pojeto na rodne)
9.45 Utrij
10.00 Zrcalo tedna
10.15 TV mernik
10.30 Povečava: Beneški filmski festival
12.00 Video strani
13.30 Porocila
15.00 Video strani
15.10 Obzorja duha, ponovitev
15.30 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik, ponovitev: Zdravo
18.25 EP, Video strani
18.30 Spored za otroke in mlade
18.30 Radovedni Taček: Čebela
18.50 Beatrix Bex: Žaba v črnilniku
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Srečanje ponoči, danska drama
21.10 EPP
21.15 Reportaža o Hrvaški
22.00 TV dnevnik, vreme
22.20 EP, Video strani
22.25 Orgle: Kraljica glasbil - Stockholm, 5. oddaja
22.55 Sova
Afera Lancaster-Miller, avstralska nadaljevanja
Nedotakljivi, ameriška nanizanka
0.30 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio Ljubljana
19.30 TV dnevnik Koper - Capodistria
20.00 Pesem je... Ditta Haberl
20.30 Alternativni viri energije, angleška poljudnoznanstvena serija
20.55 Sedma steza
21.25 Omizje
Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVATSKA

7.00 Program za svobodo
19.30 TV dnevnik
23.00 Porocila
1.00 Porocila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

Program za svobodo

KANAL A

10.00 Ponovitev sobotnega programa
20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Modri, sin zemlje, francoska risana znanstvenofantastična nanizanka
21.00 Cipa, francoski barvni film

GORENJSKI GLAS

TV KOPER

13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka, otroški program
15.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
16.00 Agent Pepper
17.00 Sladki val, ameriški film
18.30 Risanke
18.45 Odprta meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka - otroški program
Super Classic Show, risanke
20.30 Ponedeljnik športni pregled
22.00 Glasbena oddaja
22.30 TV dnevnik
22.40 Agent Pepper
23.30 Športna rubrika

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki
9.05 Pravica do ljubezni
9.30 Slika Avstrije
10.00 Šolska TV
10.30 Malopridnež in varuška, ponovitev ameriškega filma
12.00 Nočni studio
13.00 Čas v sliki
13.10 Primer za tožilca
13.40 Boj za preživetje
14.10 Jack Clementi
15.00 Jaz in ti
15.05 Garfield in njegovi prijatelji, risanka
15.30 Am, dam, des
16.05 Nove dogodivščine Black Beauty
16.30 Ding dong
17.00 Mini ČVS
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Trojica s štirimi pestmi
19.22 Znanje danes
19.30 Čas v sliki
20.00 Šport
20.15 Šport v ponedeljek
21.08 Kuhrske mojstri
21.15 Pogledi s strani
21.25 Hunter
22.15 Bližnji posnetek
22.45 Ho, francosko-italijanski film
0.30 Dance House
0.35 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

16.25 Leksikon umetnikov
16.35 Smithsonian World - Smithsoniano svet
17.30 Lipova ulica, družinska serija
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Srček
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.15 Münchenčana v Hamburgu
21.08 Kuhrske mojstri
21.15 Kompas
22.00 Čas v sliki
22.30 Bodisi - ali
23.15 Sporna vprašanja
0.15 Hello Austria, hello Vienna
0.45 Čas v sliki

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba + EP - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 12.05 Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 15.00 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Obvestila, čestitke poslušalcev + EP - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 19.00 Radijski dnevnik + EP + vreme - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00

Sotočja (prenos iz studia Radia Maribor) - 21.05 Zaplešite z nami - 23.05 Literarni nočturno - Boris Pangerc: Moji briegi - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 12.30 - Športni pregled - 13.00 - Opoldanski poročevalci - prenos Radio Slovenija - 14.00 - Glasbena rubrika: klasična glasba - 14.30 - Domača novice 1 - 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domača novice 2 - 17.00 - Tema - 18.00 - Čestitke poslušalcev in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radia BBC - 18.59 - Odpoved programs -

SLOVENIJA 1 20.45

SREČANJE PONOČI

danska drama:
Uspešna poslovna ženska v zrelih letih in mlad postopač, ki živi le iz dneva v dan, se srečata po naključju. Zaloti ga namreč, ko vkljama v njen avto. Samozavestno ga nagovori, da jo odpelje domov. Vdova je, živi sama v veliki razkošni hiši. Njena skrivnost, vroča poletn anč in nedna privlačnost med dvema osamljencema obeta njuno združitev, toda mladenčni ni posaben premagati globokega prepada, ki ločuje njuna svetova...

RTL PLUS

6.00 Dobro jutro in poročila 9.05 Razne mladinske oddaje 11.00 Show program 11.25 Divja vrtnica 12.10 Vaš nastop, Al Mundy 13.05 Hammer 13.35 Kalifornijski klan 14.25 Springfieldska zgodba 15.10 Volčji klan 15.55 Chips 16.45 Tveganja 17.10 Vroča nagrada 18.00 Divja vrtnica 18.45 Poročila 19.15 Knight Rider 20.15 Vrtnitev v prihodnost 21.15 Pustolovski film 23.20 Moški magazin

SCREENSPORT

7.00 Eurobika 7.30 Boks 8.30 Super kolesari 9.30 Eurobika 10.00 Rugby - svetovni pokal 11.00 Ameriški nogomet - Notre Dame : Pittsburg 13.00 Speedway 14.15 Svet športa 14.45 Rugby - Zimbabwe : Japonska, prenos 17.00 Konjeništvo 18.00 Gol - nizozemski moto šport 19.00 Britanske avto dirke 19.30 Britanska formula 3 20.00 Rallykros 21.00 Britanske avto dirke 21.30 Rugby - svetovni pokal 22.30 Golf - BMW 23.30 Španski goli 24.00 Baseball - končnica

GORENJSKI GLAS

14. oktobra

CENTER amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 17.30 in 20. uri STORŽIČ in ŽELEZAR Danes zaprt! RADOVLJICA amer. akcij. film REŠITEV OB PRAVEM ČASU ob 20. uri BLED amer. akcij. film BELE NOČI ob 20. uri

GOBARSKI KOTIČEK

Gobe v naši prehrani

Minili so časi, ko so se jedi iz gob pojavljale na naših mizah le v času množične rasti, najpogosteje seveda v jesenskih mesecih. Gojenje užitnih gob, postopki sušenja, konzerviranja in zamrzovanja nam omogočajo, da si jedi iz gob lahko pripravimo, kadarkoli si jih zaželimo. Ta dobra plat medalje pa ima seveda tudi drugo, temnejšo stran, ki jo najbolje poznajo zdravniki v bolnišnicah, kjer zdravijo bolnike, ki so se zastrupili z gobami. Zato ne bo napak, če ljubiteljem gobijih jedi damo nekaj nasvetov glede nabiranja, priprave in uporabe gob.

Razumljivo je, da so umetno vzgojene gobe manj nevarne za ljubitelje gobijih jedi ob tistih, ki jih sam lahko nabere v naravi, saj so zanesljivo užitne in niso onesnažene z radioaktivnimi in drugačnimi nevarnimi snovmi. Tisti trenutek pa, ko se odloči, da bo pripravil jed iz gob, ki so bile nabrane v naravi, se že pojavi kopica dvomov in vprašanj, ki jih mora temeljito razčistiti, preden se loti priprave jedi.

Seveda mora najprej vedeti, da ima pred seboj samo užitne gobe. Ne bo jih nabiral ob prometnih poteh, upošteval bo tudi opozorila glede povečane radioaktivnosti nekaterih sicer užitnih gob.

Pred uporabo bo izločil stare, črvive ali močno objedene primerke, zavrgel pa bo tudi gobe, ki so preveč napojene z vodo ali so celo že zmrznile v gozdu.

Posebej bo pozoren pri mladih gobah, ki še nimajo razvitih vseh značilnosti (barva, zastiralce, koprena, ovojnica ...), da jih ne bi zamenjal s strupenimi.

Nabrane gobe bo uporabil najkasneje v 48 urah (če jih bo začasno shranil v hladilniku), sicer pa že naslednji dan.

Postanih jedi iz gob ne bo pogreval in užival naslednji dan. Gobe bo užival le kot prilog ali začimbo ne pa kot glavno jed. Otrokom, zlasti najmlajšim, ne bo ponujal gobijih jedi. Vložene gobe bo najprej sam pokusil in šele nato ponudil drugim.

Izogibal se bo podarjenim gobam.

Jedi iz gob bodo na njegovem jedilniku največ dvakrat na teden. Pri sušenju, konzerviraju in zamrzovanju bo upošteval recepte, da ne bo kasneje slabe volje zaradi nadležnih živalic v suhih gobah ali pa zaradi pokvarjene vsebine v slabo zaprtih kozarcih, oziroma zaradi slabega okusa, ki so ga povzročile gobe, ki ne sodijo v zamrzovalnik.

Razstava in pokušina gob v Škofji Loki

Škofja Loka, oktobra - V hotelu Transturist bodo člani Gobarske družine Škofja Loka skupaj z vodstvom hotela organizirali razstavo gob. Odprta bo v petek, 11. oktobra, ob 9. uri in bo na ogled do nedelje zvečer. Vse, kar bo gobah zanimalo obiskovalce, bodo pojasnjevali priznani poznavalci gob. Na razstavo lahko prinesete tudi gobe, o katerih želite kaj več izvesteti; determinirali vam jih bodo gobarski strokovnjaki. V soboto bo v hotelu brezplačna pokušina gobje juhe, zvečer pa bo zabava s plesom ter gobjimi specialitetami, ki jih bodo pripravili kuhanji hotela. Za dobro razpoloženje bo skrbel ansambel "Festa". Vstopnina za ta večer bo 100 dinarjev ali bonov.

I. Križaj

IN ŠE DROBEN NASVET

Da bodo palačinke "lepe"

Kar nekaj gospodinj obupa že pri prvi palačinki, ki noče in noče uspeti. Za "lepo" spečeno prvo palačinko je zelo pomembno, da je olje v ponvi dobro ogreto. Najbolje je, da olje segrejete, ponev odstavite in čez par sekund zopet postavite na ploščo in segrejete. Tako bo mast zagotovo dovolj segreta in tudi prve palačinke bodo "lepo" izgledale.

Anja Peternelj, Jesenice

POSKUSIMO ŠE ME

Sadni kolač

Stepemo v trd sneg 4 beljake, dodamo 4 skodelice (za črno kavo) sladkorja, stepamo še, da bo sneg še bolj trd, nato vmešamo 4 rumenjake, vsakega posebej, 2 skodelici olja, 5 skodelic moke, ki smo ji dodali 1 pecilni prašek in 2 vanilin sladkorja. Dodamo masi 1 kg na rezine narezanih jabolk, 10 dkg nasekljanih orehov in 10 dkg rozin, premešamo ter stresem v namazan pekač.

Pečemo na 200 stopinjah C, pečeno potresemos s sladkorjem v prahu.

Enostavno in hitro narejeno. Recept nam je poslala Marija iz Radovljice. Zahvaljujemo se ji v imenu gospodinj, ki ga bodo zagotovo koristno uporabile.

In še nekaj: kot smo obljudili, je tudi tokrat šla z nami na izlet na Koroško ena od naših zvestih gospodinj, ki se nam oglašajo z recepti. Žreb je določil Ireno Krivec z Jesenic.

PRIPRAVIMO SE NA ZIMO

Zelenjava za džuveč

Lepi, zreli, trdi paradižniki, 2 do 3 jajčevci, 1 majhna trda bučka, 4 do 5 mesnatih paprik, 10 dkg stročjega fižola, 1 cebula.

Paradižnike olupimo. Prav tako jajčevce, jih razpolovimo in postrgamo seme. Enako pripravimo bučko. Paprikam izločimo osemenje, stročji fižol obrežemo, cebulo zrežemo na četrtnine. Vso zelenjavo zrežemo na večje kose in jo dušimo v lastnem soku. Ko upade, jo denemo v kozarce. Ti naj bodo takoj veliki, da vsebina zadostuje za enkratno uporabo. Zalijemo s sokom od dušenja, ki ga lahko prav malo solimo ali pa tudi ne. Zelenjava mora biti s tekočino pokrita. Pasteriziramo 90 minut pri 100 stopinjah C. Pasterizacijo moramo čez dva dni ponoviti (pol ure).

M O D A

Katera rada nosi kratko, mini, bo prišla na svoj račun tudi to jesen. Še vedno je v modi mini. A da vas ne bo zblebo, je tu daljši blazer ali plašč, širok, ohlapen iz lahkega mehkega volnenega velurja, ki vas bo ščitil pred jesenskimi mrazovi. Nekaj lepih modelov že visi na obešalnikih naših konfekcijskih trgovin, naprodaj so pa tudi izredno lepa blaga. Poglejte malo po trgovinah z blagi, neverjetno dobro so založeni. Prelepe velurje imajo v trgovini zapuškega Sukna pod Mohorjevim klancem v Kranju (zanje so na kranjskem sejmu kvalitete dobili vrsto priznanj Slovenske kvalitete), pri Kranjcu na koncu mesta, v Globusu, v Židi in drugod. Najboljša blaga nosijo znak Woolmark. Tem blagom lahko mirno zaupate.

O DOLŽNOSTI SO REKLI

Kadar so dolžnosti enake, bi morale biti tudi pravice enake.

Ivan Mažuranić

Vztrajati pri svoji dolžnosti in molčati - to je najboljši odgovor na vsako kletev.

George Washington

Največja dolžnost je, po svojih najboljših močeh pomagati tistim, ki te pomoči zares potrebujejo.

Cicero

Prvič in na žalost verjetno poslednjič so nas poslanci slovenskega parlamenta ugodno presenetili: pred časom so namreč zasedali v ilegali, ko so debatirali o imenu slovenskega denarja. Novinarji so bili sicer užaloščeni, ker so bili prikrajšani za imenitne debatne poslastice, pred navadno rajo pa se je končno vendarle dal skriti tisti poslanski nivo, s katerim v parlamentu operirajo vsakič, ko se pojavijo kakšni alternativni predlogi. Če bi poslušali debato o imenu slovenskega denarja po TV, bi nam bilo najprej na moč hecno, zabavno, nato bi se kot gledalci uživaško vključili v dogajanje, nazadnje pa bi od dolgotrajne živnosti zamahnili z roko: »Eh, saj je to en sam teater! Spet se gredo ene poznavalce in spet jim je stroka eno figo mar!«

Tako pa so nam poklonili mirno noč in nam zjutraj sporočili, da je nastopila era domače valute, ki se ji pravi - tolar. Prebivalstvo si je pomelo oči in različno reagiralo v osamosvojitveno jutro: enim se je stožilo po lipi, karantu, klasu, zrnu, drugi so odobravajoče kimali, češ tolar pa Marija Terezija in te reči, tretjim se je fučkalo, četrtri so šele v banki zvedeli, da se je zmučkal neki novi denar, peti pa bodo o tolarju slišali šele tedaj, ko bo za zamenjavo dinarjev v novo monetno že krepko prepozno. Kakšne posebne evforije pač ni bilo, kajti ljudstvo je pretežno že tako obubožano in pesimistično, da se mu enostavno ne zdi vredno trativati časa in napenjati možgančkov o tem, kakšno zveneče ime naj ima valuta, ki je izbruhnila na dan.

Po svoje je kar malce žalostno, da se Slovenci niso že prej množično vključevali v javne razprave o imenu novega slovenskega denarja - če je že prva nacionalna valuta na teh tleh sploh. Tako bi se spet imeli priložnost popredalčati in na žive in mrtve spreti med seboj, tako kot se znamo ob vseh državnih simbolih.

Samo poglejmo, kaj vse se dogaja ob grbu, za katerega danes nekateri zoprniki prisegajo, da je belogardistični. Ali je ali ni, je navsezadnje že vseeno, grozljivo pa je, da boste le redkokje videli zastavo republike Slovenije, ki bi bila pravilnih dimenzij. Raznorazni šušmarski krojački so ob prvem signalu, da imamo novo zastavo z grbom, zdrevli za svoje mašine. Povpraševanje po zastavah je bilo izjemno, zasluzek soliden, zato jim je v dolgih krojaških nočeh večkrat zmanjkal »cverna«, pa se je blago za zastavo malo odrezalo ali na večjo zastavo prišel grb manjših dimenzij - in imaš skrupuljod od zastave! In tako vse naokrog

mlahedrajo velike zastave, na katerih je grb komaj videti ali majhne zastave, domala do polovice prekrite s grbom. Mi, ki smo v simbolnih rečeh pedantni, bomo zdaj zdaj znoreli, če republika takih šlamparij z odlokom nemudoma na sankcionira!

In ko smo že pri tem: odločno je treba povedati nekaterim ministrom, naj pazijo, kaj govore, ko okvalificirajo kakšne slovenske svetinje. Recimo: zadnjič je neki naš minister jasno in glasno po TV dejal, da ime lipa ni primerno ime za slovensko moneto, ker je lipa samo ENO DREVO! Me je kar vrglo dol na tla! Samo ENO DREVO?!? Naj me koklja brcene, če je lipa samo ENO DREVO! Če ne bi bil ravno še kar v redu minister, bi mu mi, ki strumno

gojimo skrb za nacionalne simbole tako posvetili, da bi se po božno klanjal vsaki lipi ali lipku na tleh slovenskih.

Kakorkoli mi je lipa zelo bližu, tako rekoč v srce zrasla, mi je le v veselje, da se slovenski denar ne imenuje lipa. Zakaj? Samo zato ne, ker moraš pri teh stvareh vedno najprej gledati na imidž: kritje valute, menjava, konvertibilnost, inflacija, vključitev v mednarodni monetarni sistem so obrobne reči, ki pridejo same po sebi, kadar že pridejo in če sploh pridejo. Mene bi namreč že danes na moč skrbelo, kaj bo, ko se bodo prihodnje leto usule trume turistov k nam čez mejo, ljudje božji, mi pa z lipo kot nacionalno valuto! Naj bo tisti ničvredni papir v petih barvah,

lepo poslikan in simpatičen za oko, tuji turisti bi »lipa« striktno izgovarjali kot: »lajpa« ali »lajp«. Tega pa moje domoljubno, predvsem pa rodoljubno srce ne bi preneslo, kajti lipa ni lajpa, lipa je l-i-p-a.

Zato je tolar še kar v redu. Tolar na hitro izgovorite, pa se vam morda posreči, da bo zvenelo kot dolar. Čeprav je do dolarjeve menjalne vrednosti še kakšno desetletje ali več skomin, naj bo SLT-ju srečno. Res je moral priti čez noč, če pa so mu preko noči naši prepirljivi in vseh sort poslanci začuda čudnega uspeli dati še kar spodobno ime, pa tudi dokazuje resničnost pregovora, da tudi slepa kura kdaj zrno najde...

● D. Sedej

Brezplačen tedenski tečaj iz barvitega dnevnega branja.

Čas, ki ga preživi ob svojem dnevnom časopisu, je lahko drugačen, bolj sproščen in barvit. Radi bi, da to preizkusite tudi sami, zato vam pošiljamo Slovenske novice en teden brezplačno.

Slovenske Novice en teden zastonj.

Izpolnite tale kupon in teden dni vam bomo brezplačno pošiljali naš časnik.

POZOR: To ugodnost lahko izkoristite samo enkrat, zato jo izkoristite takoj!

Kupon pošljite na naslov: Slovenske novice, Titova 35, 61000 Ljubljana

Pošljajte mi teden dni brezplačno in brez obveznosti Slovenske novice.

GORENJSKI GLAS

Ime in priimek _____

Ulica in hišna številka _____

Telefon _____

Poštna številka _____

Kraj _____

Železarji naj se za počitniške domove obrišejo pod nosom

Jesenička Železarna doživlja usodo vseh tistih firm, ki imajo na Hrvaškem svoje počitniške domove. V počitniških hišicah v Biogradu na moru so mupovci, iz počitniškega doma v Crikvenici pa niso smeli vzeti niti cvetličnih lončkov, kaj šele malih gospodinjskih strojev. Kaj bo zdaj, ko sta Hrvaška in Slovenija samostojni državi, odredba o zaseganju premoženja pa ne velja za tujce?

Jesenička Železarna ima več počitniških zmogljivosti na Hrvaškem: v Crikvenici in v Biogradu na moru ter 16 prikolic v Istri. V lepem počitniškem domu v Crikvenici imajo 63 postelj, v Biogradu na moru pa je v 60 hišicah 220 ležišč.

Znano je, da je Hrvaška sprejela odredbo, ki se glasi: »Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o preuzimanju u posjed i korištenje odmarališta hotela i drugih hotelsko - turističkih objekata in pokretina koje se u njima nalaze, na kojima pravo raspolažanja odnosno vlastništva imaju ili ih drže u posjedu poduzeće i druge pravne i fizičke osebe koje imaju sjedište izvan teritorija Republike Hrvatske...« Se pravi, da je Hrvaška zasegla počitniške domove in druge počitniške zmogljivosti tudi slovenskim podjetjem.

Znano je, v kako težkem položaju je jeseniška Železarna, tudi gostinstvo v okviru tega največjega jeseniškega kolektiva. Zaradi likvidnostnih težav danes ne morejo kupiti osnovnih sredstev - ne malih gospodinjskih strojčkov, ki jih potrebujejo v kuhinjah, ne gospodinjskega pribora.

Letos so se v Železarni odločili, da letos ne bodo odprli počitniškega doma v Biogradu na moru, saj so jim krizne razmere julija in avgusta onemogočale prevoz nekaterih osnovnih sredstev in drobnega inventarja. O usodi počitniškega doma v Biogradu na moru danes ne vedo ničesar, saj so telefonske zveze prekinjene.

Ob zaključku letosnje sezone, kolikor je je sploh bilo, pa so hoteli prepeljati vsaj nekaj teh osnovnih sredstev iz Crikvenice in počitniških prikolic ter jih dat v uporabo zmogljivostim družbenе prehrane, kjer zaradi znanih finančnih razmer ne morejo nabavljati ali obnavljati delovnih sredstev in obroke pripravljajo z veliko improvizacijami.

Izginite iz Crikvenice

10. septembra so se s kombijami odpravili v Crikvenico, da bi prevzeli vsaj nekaj teh osnov-

nih sredstev, ki jih potrebujejo. Ko so vozniki prispevali tja in začeli nakladati nekatere stvari, so pred dom v Crikvenici pridrveli hrvaški organi javne varnosti in inšpektorji ter zahtevali, da se »roba« takoj odnese nazaj v dom. Vozniki in spremjevalci iz Železarne so se nekaj časa vztrajno upirali, nakar se je stvar zelo hudo zaostrial. Hrvaška stran je dala namreč jasno vedeti, da gre lahko tudi drugače, če se vozniki pri priči ne odstranijo in odpeljejo nazaj v Slovenijo. »To je vojno področje, kjer nimate kaj iskati - sredstva iz počitniškega doma pa bo ostala tu in konec!« Železarji so moralni popustiti, kajti vzel so jim vse podatke, rekoč, da bodo kombije ustavljalne kontrole na cesti in gorje, če v

sti v Crikvenici in v Biogradu na moru, vlagala v vso infrastrukturo kraja. Sodelovala je pri vseh akcijah, sredstva, vložena v izgradnjo vodovoda, niso bila majhna. Plačevali smo tudi odvoz smeti - vse leto, čeprav smo dom koristili le nekaj mesecev.

Zadnja leta smo imeli nekaj problemov, kajti občina Crikvenica je nameravala na mestu, kjer je naš dom, zgraditi hotel. Niso nam tudi dovolili, da bi počitniški dom nadzidali in pridobili nove prostore. Ta ka novogradnja bi bila zaže-

smo tudi v jeseniški občini poskrbeli in še vedno skrbimo za namestitev številnih begunskih družin iz Hrvaške, ne strinjam pa se z načinom, s katerim so odgnali naše voznike iz Crikvenice. Zato smo tudi delegatom jeseniške občinske skupščine poslali poziv, naj poslanci v republiški skupščini opozorijo na problem zaseganja premoženja državljanov Slovenije.«

Kako bo zdaj s premoženjem, premičninami in nepremičninami državljanov Slovenije in podjetij na Hrvaškem? Zdaj, ko je postala Slovenija samostojna, prav tako, kot je samostojnost razglasila Hrvaška? Po znani odredbi o zaseganju premoženja so izvzeti tujci in tuje pravne osebe? Nas bodo pri tej zadevi obravnavali kot tujce in bo čez nekaj časa premoženje vendarle mogoče dobiti nazaj?

Vsekakor pa se bosta v tej problematiki morali dogovoriti vladi obeh držav, saj gre navsezadnje za precejšnje premoženje. Na Hrvaškem imajo slovenske firme v počitniških domovih več kot 53.000 ležišč v 323 počitniških domovih, 1.641 stanj in 1680 počitniških hišic... ● D. Sedej

nih najdejo najmanjšo stvar, ki so jo bili vzel iz doma v Crikvenici. Kako je prepričevanje v Crikvenici v resnici potekalo, najbolj ilustrira podatek, da niso smeli vzeti niti enega samega cvetličnega lončka, kaj šele rož! Od predstavnikov železarne so tudi zahtevali seznam osnovnih sredstev, ki se v domu nahajajo.

V hišicah pripadniki mupa

V.d. direktorica Gostinstva, dipl. inž. Ivanka Zupančičeva, pravi: »Železarna je vsa leta, od kar ima počitniške zmogljivo-

na tudi za bližnjo bolnišnico za bolezni dihal, saj bi pozimi v našem domu lahko namestili bolnike.

V Biogradu na moru so v šest hišic namestili pripadnike mupa - sicer pa nam usoda drugih hišic ni znana.

Iz Železarne smo občini Crikvenica poslali dopis, dobili pa njihov odgovor, v katerem med drugim pojasnjujejo, da bodo v primeru potrebe namestili v dom begunce. V našem počitniškem domu pa ni centralne kurjave in zato je vprašljiva nastanitev beguncev čez zimo. Vsekakor razumemo razmere na Hrvaškem - ne nazadnje

Ne prihajajo na delo

Predsedniku predsedstva Stipetu Mesiću je kadrovska komisija predsedstva poslala obvestilo, s katerim ga obvešča, da od prvega oktobra ne bo več prejemal dodatka za ločeno življenje, za prevoz in topli obrok, ki znaša 5.000 dinarjev. Podobni obvestili sta prejela tudi dr. Drnovšek in dr. Vasilij Tupurkovski z obrazložitvijo, da ne prihajata na delo.

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Žgodbe iz školske
11.20 Sedma steza
11.50 Osmi dan
12.35 Video strani
13.30 Poročila
14.40 Video strani
14.50 Mozaik: Angleščina - Follow me, ponovitev 23. lekcije
15.15 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik - sloška TV
17.05 Velikani svetovne književnosti: Chateaubriand
17.35 Nekoč je bilo ... življenje: Srce
18.00 EP, Video strani
18.05 Spored za otroke in mlade
18.05 Lonček kuhanj: Polenta z gobicami
18.20 Alf, ameriška nanizanka
18.45 Železniška postaja
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Občutek krvide, angleška nadaljevanka
20.55 EPP
21.00 Novosti založb
21.10 Največji glasbeni klovni vseh časov - Victor Borge, 2. oddaja
22.30 TV dnevnik, vreme
22.50 EP, Video strani
22.55 Sova
Skupni računi, angleška nanizanka
Afera Lancaster-Miller, avstralska nadaljevanka
Glasba skozi čas, koprodukcija
1.20 Vidéo strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.15 Aerobika, 1. oddaja
17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio 2 Koper
19.00 Utrinki s koncerta baletne šole v Ljubljani
19.30 TV dnevnik, Sarajevo
20.00 Žarišče
20.30 Umetniški večer: S skrbjo in obupom, nizozemska dokumentarna serija
22.30 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.00 Program za svobodo
19.30 TV dnevnik
23.00 Poročila
1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

Program za svobodo

KANAL A

10.00 Ponovitev večernega sporeda
20.00 Dobr večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Modri, sin zemlje, francoska risana serija
21.00 Odpadniki, francoski film

TV KOPER

13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka, otroški pro-

gram
Potujoča enciklopedija
Zgodovina fotografije
15.30 Ponedeljek: športni pregled, ponovitev
16.30 Dokumentarna oddaja, ponovitev
17.00 TV glasba: Čar plesa, ponovitev
17.30 Skupni program z II. mrežo TV Slovenije
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka - otroški program
20.30 Rayanovi
21.00 Brat John, ameriški barvni film
22.30 TV dnevnik
22.40 Agent Pepper
23.30 Športna rubrika

Opoldanski poročevalci - prenos Radio Slovenija - 14.30 - Domače novice 1 - 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domače novice 2 - 17.00 - Torkov popoldan, vmes čestitke poslušalcev in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radija BBC - 18.59 - Odgovored programa

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program
9.00 Čas v sliki
9.30 Angleščina za začetnike
10.00 Šolska TV
10.30 Grad groze, ponovitev britanskega filma
12.05 Šport v ponedeljek
13.00 Čas v sliki
13.35 Čudovita leta, klavir
14.00 Waltonovi
14.45 Mojstrstvo jutrišnjega dne
15.00 Jaz in ti
15.05 Tud hec mora biti
15.30 Am, dam, des
16.05 Nove dogodivščine Black Beauty
16.30 Mini atelje
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
19.22 Znanje danes
19.30 Čas v sliki, vreme
20.00 Šport
20.15 Univerzum: Divjina vzhodne Afrike
21.00 TV kotiček za živali
21.07 Pogledi s strani
21.15 Imate radi Brahmsa, ameriški film
23.10 Detektiv Puntacavallo
0.35 MacGyver, serija
1.20 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

15.50 Leksikon umetnikov
16.00 Šport
17.00 Šolska TV
17.30 Orientacija
18.00 Pravica do ljubezni, serija
18.30 Posnetek, avstrijski home video
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Kultura
20.15 Made in Austria
21.00 TV kotiček za živali
21.07 Reportaže iz tujine
22.00 Čas v sliki
22.30 Šport
22.45 Klub 2
Poročila

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba + EP - 10.00 Opoldanski dnevnik - 12.05 Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.20 Osmrtnice in obvestila - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočturno - Robert Frost: Dve poti - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 -

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP - 16.50 - Športne novice - 17.00 - Obvestila - 17.15 - Po poti vaših vprašanj in pobud, kajti vsak zakaj ima svoj začetek - 19.00 - Odgovored programa -

PRO 7

6.20 Richmond Hill 7.05 Rawhide, ponovitev 7.55 Risanke 8.40 Avtomobil - superdetektiv, ponovitev 10.00 Shane, ameriška nadaljevanka 10.55 Rawhide, ameriška nadaljevanka 11.50 Deseterica izmed nas 12.15 Harryjeva čudovita kazenska porota 12.40 Colt za vsak primer 13.10 Hrošč da polni plin, nemška komedija, ponovitev 14.45 Risanke 15.40 Skrivnost delfinov 16.35 Deseterica izmed nas 17.00 Poročila 17.10 Tenis, loparji in tatovi, kriminalna nadaljevanka 18.00 Risanke 20.15 Taras Bulba, ameriški film 22.40 Laguna gori, ameriška kriminalka 0.35 Kobra, prevzemite 1.00 Ura, ko pride Drakula, italijanska grozljivka 3.15 Neverjetne zgodbe

RTL PLUS

6.00 Dobro jutro in poročila 9.20 Mladinske oddaje 11.25 Divja vrtnica, serija 12.10 Vaš nastop 13.05 Hammer 13.35 Kalifornijski klan 14.25 Springfieldska zgodba 15.05 Volčji klan, mališka telenovela 15.30 Chips 16.20 Tvegano 17.10 Vroča nagrada 18.00 Divja vrtnica 18.45 Poročila 19.25 Knight Rider 20.15 B. L. Stryker 22.00 Eksplozivno 24.00 Film

SCREENSPORT

7.00 Eurobika 7.30 Speedway 8.30 Rallykros 9.30 Eurobika 10.00 Rugby -

SLOVENIJA 1 20.05

OBČUTEK KRIVDE

angleška nadaljevanka; igrajo: Trevor Eve, Rudi Davies, Lisa Harrow, Morag Hood, Jim Carter, Magdalena Gebel in drugi.

Nadaljevanka je vzinemirljiva sodobna družinska in ljubezenska zgodba; lani je bila ena prvih uspešnic na programu BBC. Felix Cramer, upečni avtor bestselerjev in veliki zapestjavec, se vrne po dolgem času iz tujine. Doma ga čaka vdana žena Elizabeth, ki potrebuje preizkušnje.

Felixov najboljši prijatelj je Richard, ki živi s Helen in njeno osemnajstletno hčerko Sally. Richard je še zmeraj vezan na svojo ženo, malce čudaško Nemško Inge, s katero ima dva sina. Inge zavrača ločitev in v trenutnih depresijah ga vedno pokliče. Ko Felix in Elizabeth prideta k prijateljem na večerjo, spretni šarm opazi, da se je Sally razvila v prikupno mlado dekle. Kljub prijateljstvu z Richardom, se Felix odloči za novo avventuro... Nadaljevanka ima sedem delov.

svetovni pokal 11.00 Baseball - končnica 13.00 Mednarodni moto šport 14.00 Golf - BMW 15.00 Boks 16.00 Francoske konjske dirke 16.30 Avto dirke 17.00 Dirke dragsterjev 18.00 Bowling 19.00 Super kolesarji 19.30 Španski golji 20.00 Golf - pokal Dunhill 21.00 Boks, prenos 23.00 Biljard snooker

KERN

KOZMETIČNI SALON IN SAVNA

KERN MARTA, KOROŠKA 5,
64000 KRAJN

TEL: (064) 23-650 (HOTEL CREINA)

POSKRBITE ZA SVOJO POSTAVO!

SALON
Slender You
064/218-323

5 5 5 5 5

S TEM KUPONOM IMATE 50 % POPUST DO KONCA MESECA

KINO

15. oktobra

CENTER amer. ris. OLIVER IN DRUŠČINA ob 16. uri, amer. ljub. drama HAVANA ob 17.45 in 20. uri STORŽIČ amer. ital. erot. film MUNDIAL 90 ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 17.30 in 20. uri ŠKOFJA LOKA amer. romant. kom. ZELENATA KARTA ob 20. uri RADOVLIČICA Ni predstave! BLED amer. akcij. film REŠITEV OB PRAVEM ČASU ob 20. uri

Rok ni več "tretinek"

Osem let bo že od takrat, ko sem na prevalskih pašnikih srečala malega modrookoga Roka, ki se je vneto poganjal za svojimi kravami. Da je "tretinek", se je pošalila njegova mama, pastirček, ki ima pravico le do tretjine zaslужka odraslega pastirja. A Rok takrat na denar še pomisli ni. To so bile le čudovite brezskrbne počitnice v planini, kjer je mama mesila kruh, molzla krave, po štedilniku prestavljal ogromne lonce, delala skuto, sir in ves čas skrbela, da je kaj dobrega skuhalo tudi za svojega pastirčka in dobro zabeljene žgance, kadar sta se z očetom spravila nad drva. On pa je imel svojega psička in živino sta skupaj zavračala, če je zalezla predaleč pod Dobrčo, proti Ljubelju ali previsoko v Begunjiščico.

Rok Podpečan - Kramarjev z Brezij je bil to poletje pastir na Prevali. Kobilica Prama in zrebiček Princ sta bila njegova posebna skrb. - Foto: D. D.

Letošnje poletje me je spet zaneslo z Dobrčo na Prevalo. Ste že kdaj hodili tod? Če niste, pojrite, saj je to prelepa planinska pot. Kdo ve, ali Kramarjevi z Brezij še pasejo na Prevali, sem se spraševala že med potjo. Zdaj mora biti Rok že cel fant. Bil je na planini, s svojim prijateljem Davidom iz Zabreznice. Brez mame in očeta, velik, večji, kot sem si ga lahko predstavljal, a še vedno enako prijazen, dobrovoljen fant. Srednjo kmetijsko šolo je letos dokončal v Kranju in čez poletje prevzel planino. 39 krav in 2 konja in 4 prašičke sta imela na paši. No, prašički z rožnatimi ritkami in zavihani mi repki so bili njuni. Vsak dva sta si z Davidom zredila. Skupaj s kravami so se pasli in bili prava pozivitev planine. Ni slabo razmišljata oba mlada kmetijci. Dva šilinga dnevno je cena za pašo in skrb za kravo v planini. Kar nabere se, pa še lepo se imaš. Nekaj krav sta molzla, vendar na molzni stroj. Saj bi molzla tudi na roke, a se krave niso pustile. Vajene so stroj-

ne molže. Brez mleka res ne bi šlo. Planinci so vajeni, da na Prevali dobijo kislo mleko, zvezcer pa se radi ogrejejo z vročim, kuhanim. Delo sta si porazdelila, Rok je imel "čez" živilo, David kuhinjo in "turizem". Pogrešala sta mamino kuhinjo, saj so pri njiju bolj makaroni peli in tudi žganci so se včasih namesto gorenjski, kar dolenski skuhalo. Zato pa je bilo toliko lepše, kadar je

prišla na planino mama Marjanca. To je bil pravi pravcati praznik. Skuhala je še za nekaj dni naprej. Sicer pa so bili v stalni radijski zvezi. Ni jima bilo dolgčas, saj planincev ni manjkalo. Pusto je bilo le med vojno, potem so pa prišli. Z vseh koncev so prihajali. Največ pa so se od tod podajali na Roblek in Begunjiščico. Zanimivi ljudje, zanimivo življenje na planini.

Če jima kaj zavidam, so prelepi sončni zahodi tugori. Kot bi gorelo tam za Roblek, se je zdelo oni večer in Triglav se je risal v nežni rožnati kopreni. Rok in David sta takole lahko uživala vse poletje. Še bosta hodila v planino, razmišljata, le prihodnje leto ju čaka vojaščina. Precej drugačno poletje torej, a služila bosta na Slovenskem. To pa je največ vredno.

● D. Dolenc

BRAMAC VSE ZA STREHO

BRAMACOVA strešna kritina iz naravnih sировin, peska, vode, cementa in barvnih pigmentov na železoksidni osnovi. Z namenom slediti najnovejšim smernicam harmoničnega vključevanja strehe v naravo, nudi BRAMAC najnovejšo rešitev kritine. Dva modela strešne kritine (klasični in donavski strešniki) v opečni rdeči, rdeče rjavi, temno rjavi in črni barvi.

Ta paleta tradicionalnih strešnih barv in oblik BRAMAC v zadnjem času na našem tržišču prispeva predvsem k preoblikovanju streh.

BRAMACOVI izdelki so polni sprememb, so lepi in individualno prilagojeni željam potrošnika - gradbincem. Lepi in obstojni strehi pa pravljajo še več, namreč najboljše rešitev za vse streh. Zato ponuja BRAMAC tudi dodatni program specialnih izdelkov za vse detajle, od kapi do slemena, v oblikah in barvih prilagojene na izbrani model strešne kritine. Vsi posamezni deli se harmonično vklapljam v površino streh.

BRAMACOVA strešna kritina je primerna za novo ali staro streho, za vsako strešno konstrukcijo nagiba 17 do 90 stopinj. Hitro in preprosto pokrivanje s strešniki BRAMAC z vsemi dodatnimi specialnimi izdelki je osnova za dolgotrajno zanesljivost, estetski videz in gospodarno rešitev strehe.

30 let garancije = vaša varnost

KUPON G 3

Prosim, pošljite mi brezplačno in neobvezno predloge, prospekt, cene in kupoprodajne pogoje.

IME IN PRIIMEK: .....

POKLIC: .....

NASLOV: .....

Če potrebujete nasvete, pokličite naš tehnično-informativni oddelek po telefonu: 068/22-016 in 0602/85-074.

•BRAMAC•

Bramac d. o. o. Škocjan - vse za streho
Sedež in tovarna I: 68275 Škocjan, Dobruška vas 45, tel.: 068/22-016, fax: 068/76-290.
Tovarna II: 62375 Šentjanž, Otiški vrh - Dravograd, tel.: 0602/85-074, fax: 0602/85-206

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Živ žav
9.55 Srečanje ponoči, danska drama
11.00 Občutek krvde, angleška nadaljevanja
11.50 Aerobika, 1. oddaja
12.05 Video strani
13.30 Poročila
13.40 Omizje, ponovitev
15.25 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik
17.05 Boj za obstanek: Na morju, angleška poljudnoznanstvena serija
17.30 Domače obrti, nizozemska izobraževalna oddaja
17.45 EP, Video strani
17.50 Spored za otroke in mlade: Klub klobuk, kontaktna oddaja
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Film tedna: V kolesju zakona, ameriški film
21.35 EPP
21.40 Marlboro music show
22.10 TV dnevnik, vreme
22.30 EP, Video strani
22.35 Sova
Alf, ameriška nanizanka
Drzna Lucky, ameriška nadaljevanja
0.00 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

18.15 Aerobika, ponovitev 1. oddaja
18.30 Mostovi
19.00 TV Slovenija 2 - Studio Marlboro
19.00 Poslovna borba
19.15 TV ruleta
19.30 TV dnevnik, ORF
20.00 Športna sreda
21.35 Svet poroča
22.20 Satelitski programi - poskusni prenos
23.00 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.00 Program za svobodo
19.30 TV dnevnik
23.00 Poročila
1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

Program za svobodo

KANAL A

10.00 Ponovitev večernega sporeda
20.00 Dober večer
20.10 Oddaja o malih živalih
20.45 Informativno dokumentarni program
21.00 Modri, sin zemlje
21.30 Z ognjem in mečem, italijanski film

TV KOPER

13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka, otroški program, ponovitev
15.30 Ryanovi, ameriška nanizanka

16.00

Agent Pepper, ponovitev
17.00 Brat John
18.30 Risanke
18.45 Odprtja meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka - otroški program
20.30 Ryanovi, ameriška nanizanka
21.00 Čudeži sveta
21.30 Buck Rogers
22.20 TV dnevnik
22.30 Agent Pepper
23.20 Športna rubrika

mače novice 2 - 17.00 - Tema - 18.00 - Čestitke poslušalcu - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radija BBC - 18.59 - Odpoved programa

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP - 17.00 - Obvestila - 17.15 - Narodno-zabavna lestvica - 18.00 - Heavy metal-filmske in glasbene novice - 19.00 - Odpoved programa -

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program
9.05 Pravica do ljubezni
9.30 Francoščina
10.00 Šolska TV
10.30 Detektiv Puntacavallo
11.55 Kraljestvo narava
12.05 Nekoč
12.10 Reportaže iz tujine
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi
13.35 Čudovita leta
14.00 Wichertovi iz soseške
14.45 Zgodovina stekla
15.00 Jaz in ti
15.05 Duck Tales, risanka
15.30 Čudežni klobuk
15.55 Helmi
16.30 Hevreka
17.00 Mini čas v sliki
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Trojica s štirimi pestnimi
19.22 Znanje danes
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Kultura
20.15 Ne more si pomagati, nemški film
21.45 Pogledi s strani
21.55 Dallas
22.40 Oficir in gentleman, ameriški film; Richard Gere, Debra Winger
0.40 Čas v sliki

PRO 7

6.00 Shane 7.150 Rawhide, ponovitev
7.40 Risanke 8.25 Skrivenost delfinov
9.20 Hiša na trgu Eaton 10.15 Rawhide 11.05 Deseterica izmed nas 11.30 Grk osvaja Chicago 11.55 Tenis, lo-parji in tativi 12.50 Hallo, mr. Twen, angleški glasbeni film 14.45 Risanke 15.36 Mister Ed 16.05 Moj prijatelj Ben 16.35 Deseterica izmed nas 17.00 Poročila 17.10 Agentka s srcem 18.00 Risanke 20.15 Čas nežnosti, ameriški film 22.45 Spenser 23.40 Neenaki par, angleški film 1.50 Nočni sokol 2.50 Alraune, nemški film 4.30 Avtoštopar

RTL PLUS

6.00 Jutranji program 9.15 Otroške oddaje 11.30 Divja vrtnica 12.10 Vaš nastop 13.05 Hammer 13.35 Kalifornijski klan 14.25 Springfieldska zgodba 14.40 Volčji klan, telenovela 15.30 Chips 16.50 Tvegano 17.10 Vroča nagrada 18.00 Divja vrtnica, ponovitev 18.45 Poročila 19.15 Nazaj v preteklost 20.15 Umor je njen konjiček 21.15 - Narodnozabavne melodije 22.10 Sternov TV magazin 23.25 Ben-ny Hill 24.00 Film

SCREENSPORT

7.00 Eurobika 7.30 Super kolesarji
8.00 Španski goli 8.30 Golf - BMW

Novi jugo-bankovci

Narodna banka Jugoslavije bo, kot odgovor na slovenski in hrvaški denar, v kratkem tudi sama vzela iz obtoča vse bankovce in jih zamenjala z novimi. S tem se želi centralna jugoslovanska banka, je dejal njen guverner Dušan Vlatković, zavarovati.

Korupcija v SZ

V Moskvi so iz arhivov izginili dokumenti o korupciji v tej državi. To naj bi se zgodilo po zahtevi Gorbačova, da naj se pripravi gradivo, s katerim naj bi dokazali korupcijo. Pred časom so se namreč razširile govorice, da so nekateri visoki sovjetski funkcionarji trgovali s tujimi valutami, zlatom, nakitom in celo z zemljijo in vilami. Nekdanji ministrski predsednik Nikolaj Rižkov naj bi celo predlagal zakon, po katerem so lahko člani njegove vlade po nizki ceni kupili razkošne vile v Podmoskovju. To možnost sta izkoristila Rižkov in bivši obrambni minister Jazov.

TV AVSTRIJA 2

15.50 Leksikon umetnikov
16.00 Šport
17.00 Multikulturalno življenje
17.30 Zemlja in ljudje
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Zarjavi, lev!
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Šport
22.00 Čas v sliki
22.30 Spomini
1.00 Čas v sliki

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba - 9.20 Dnevnikov odmev - 12.05 Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 15.00 Radio danes, radio jutri - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 19.00 Radijski dnevnik - 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev - 21.05 S knjižnega trga - 23.05 Literarni nočturno - Slavomir Mrožek: Črtica - 23.15-4.30 Nočni program - glasba -

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalci - prenos Radio Slovenija - 14.00 - Novosti iz narodno-zabavne glasbe - 14.30 - Domače novice 1 - 14.45 - Radijski sejem - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Do-

SLOVENINA 1 20.05

V KOLESJU ZAKONA

ameriški barvni film; igrajo: Martin Sheen, Jane Alexander, Emilio Estevez, Kenneth McMillian, Ed Lauter, Mat Clark. Družina Caldwell je v stiski, oče ke brezposeln in tedni, ko dobiva nadomestilo za brezposelnost se iztekajo in pred njimi, petčlansko družino, je nogotova prihodnost, odvisna od socialne podpore in materine plače. Šestnajstletni Danny na materialne probleme v družini reagira še posebej občutljivo. Njegova namerna hoja na robu delikventnosti je nevrotičen odgovor na napetosti v družini. Vožnja v vinjenem stanju brez voznikega dovoljenja, ga pripelje v zapor. Oče je prepričan, da lahko prebita noč v zaporu deluje na njegovega sina vzgojno. Toda ta noč se za Dannyja spremeni v šest tednov, ko sodni milni, socialna služba, svetovalci za težave mladoletnikov ne najdejo časa in energije, da bi Dannyja osvobodili. Po šestih tednih sodni sistem spozna svojo zabolodo, toda sedaj je Danny, šestnajstletni fant. Prej bi mu zadoščal temeljiti pogovor s starši, zdaj je odrasel človek z bridko živiljenjsko izkušnjo, s preživeto stisko, je pripeljal celo do poskusa samomora. Sistem je storil škodo maledenčcu, skorajda ne bo mogoče praviti.

9.30 Eurobika 10.00 Bowling 11.00 Billard snooker 13.00 Gol - nizozemski moto šport 14.00 Golf - pokal Dunhill 15.00 Rallykros 16.00 Boks 17.00 Motokros 18.00 Ameriški nogomet - nemško prvenstvo 20.00 Golf - Las Vegas 20.50 Golf - poročila 21.00 Japonska formula 3000 21.30 Rugby - svetovni pokal 22.30 Baseball - končnica 0.30 Francoske konjske dirke

KINO

16. oktobra

CENTER prem. amer. fant. akcij. filma TERMINATOR II. del SODNI DAN ob 15.30, 17.45 in 20. uri STORŽIČ amer. ital. erot. film MUNDIAL 90 ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOV ob 17.30 in 20. uri DUPLICA amer. psih. thrill. KO JAGENJKI OBMOČJE ob 20. uri RADOVLJICA amer. akcij. film ROCKY 5. del BLED Ni predstave

V sredo, 16. oktobra, bo med 17. in 19. uro na valovih Radia Žiri v okviru Glasbenih sred tudi oddaja V ritmu valčka in polke z narodnozabavno lestvico Radia Žiri najpriljubljenejših viž ter novitetami iz narodnozabavne produkcije.

Uvrstite petih naj viž:

1. Reka življenja - Fantje treh dolin
2. Brhke Gorenjke - Alpsi kvintet
3. Planinski krst - Nagelj
4. Zaljubljen muzikant - Prerod
5. Šopek dvetja - Ansambel Slavka Pluta

Predlogi novih petih viž:

6. Zvezda, ki se utrne - Ansambel Lojzeta Slaka
7. Povej, da Slovenec si - Štajerskih 7
8. Tebi, mama najdraža - Ansambel Mateja Kovačiča
9. Drugačni časi - Ansambel Biseri
10. Prazna vas - Ansambel Obzorje

Izmed poslanih kuponov in sporočil na dopisnicah smo izžrebal Albina Urha, Jelovška 10, Bohinjska Bistrica 64264, ki bo prejel glasbeno kaseto. Objavljeni kupon nalepite na dopisnico ali razglednico in pošljite na naslov: Radio Žiri, Trg osvoboditve 1, 64226 Žiri. Sodelujte!

KUPON:

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Glasujem za: _____

Novi predlog skladbe: _____

Mnenje o oddaji: _____

Za glasbenega gosta 30. 10. predlagam: _____

GORENJSKI GLAS več kot eden dan

SONČKOV KOT

O, Madonna...

„...kako smo danes dobre volje. Jasno, zvečer se gre na koncert Siouxsie and The Banshees v Ljubljano in tko bo blo govor fajn. Rešitev je prišlo za eno čist solidno cifro, žrebal smo pa donec tako, da si je M. Gregorič na prst pripopal en zvezlin in s taistim prstom šel med dopisnice. Nalepila se je gospodična, gospa, mama Lidija Uranič, Trstenik 15, 64204 Golnik. Nagrajenka je kot ponavadi, srečna, glih tak pa bosta tudi Aligator ali Svetlana, ki sta v prodajalni Sonček zadolžena za izdajo nagrad, no, pa še kaj drugega tudi delata.

TOP 3

1. Stop The War in Croatia - Tomislav Ivčić (kaseto)
2. Metallica (kaseto)
3. Wicked Game - Chris Isaak (kaseto, LP)

NOVOSTI

Z novostmi pa tako. Ker je sedaj frka okrog Trolarjev oz. bonov, je frka tudi okrog novih cen... Kljub temu pa se v kratkem pričakuje nov izdelek Gipsy Kingsov, z naslovom Estemundo, prihajata pa tudi dva cedeja in sicer Pengov po Cesti z Danajo in Odpotovanji ter Domicelj z nekakšnim The Beast Of.

IN ŠE NAGRADNO VPRAŠANJE ŠT. 20:

A poznate ono od Tomaža Domicelja "...ni mi mar bolečin, z njimi živim, kot tatata naroda sin..." - Čigavga naroda sin? - Das ist Die Frage. Nagrada klasična, dopisnice sprejemamo v uredništvo Gorenjskega glasa do srede, 16. oktobra, seveda "za Sončija". Aja, še nekej, L.R. se zahvaljujemo za sliko črnca, sprejemamo 73 lepih pozdravov, samo to ne vemo, ali je L.R. pri triinsemdesetih ali pa je to mogoče... khm, khm, leta rojstva. 73 x čav.

Brane Drvarič, nova zvezda na obzoru

31-letni Brane Drvarič je prekmurski glasbenik, ki se z drugo kaseto pod naslovom *Ostani z mano*, prebjija tudi na slovensko zabavno-glasbeno sceno. Po prvi kaseti *Nora noč*, v pop-rock stilu, ki je izšla pri Založbi A pred tremi leti in ni vzbuđila posebne pozornosti, prihaja nova, ki jo je založila *Založba kaset in plošč RTV Slovenija*, komercialno podprtta, odzivi kupcev pa potrjujejo pravo formulo za uspeh. Blizu 10.000 kaset je podatek, da je glasba Braneta Drvariča vžgala in ima svoje privržence že širom Slovenije.

»Z glasbo se ukvarjam že od rosnega mladosti, po zaključeni nižji glasbeni šoli, smer harmonika, kot dodatni instrument pa kitara, sem se vključil v zabavne skupine. Iz tistega obdobja je najbolj znana zasedba *Kri*, v kateri sem igral bas kitaro in pel, izdali smo dve mali plošči. Na narečnem festivalu Vesela jesen smo sodelovali trikrat, najuspešnejši smo bili leta 1983 s popevkom *Zenske navade*, ko smo se uvrstili na drugo mesto. Leto kasneje smo nastopili s skladbo *Madžarica*, leta 1985 pa z melodijo *Mura*. Po petih letih je delovanje sestava zamrlo, jaz pa sem se odločil za premor,« je povedal Brane Drvarič. V tem času se je lotil gostinskega posla in Ivanjicah v murskosoboški občini odprt Bistro A, v katerem ob pijači nudi tudi različna jedila. Ob tem pa ni pozabil na glasbo, saj je vzporedno v njem zorela in se pojavljala v različnih motivih, idejah. Ugotovil je, da mu je muzika za osebno zadovoljstvo premalo, da ima precej lastnih skladb in vedno več ambicij, zato se je vrnil v svet glasbe kot *solist in avtor*.

»Izhajam iz generacije, ki je občudovala rock in prvo kaseto sem posnel z melodijami s priokusom te glasbene zvrsti in kitarskimi aranžmaji - pa ni bilo pravega odziva v prodaji, živo nasprotje nastopov. Pri drugem izdelku sem to dejstvo upošteval in poskušal narediti za različna razpoloženja, okuse in generacije, kar mislim, da mi je uspelo. Osebno prisegam na skladbo *Le zakaj*, ki mi je najbolj pri srcu, *Barbi, Barbara*, je za mlade punčke, za ženske pa *Juliija*. Vse najboljše za rojstni dan je namenjena radijskim oddajam v stilu čestitk, enako skladba *Mama...* Točajka je vi-

Brane Drvarič

ža, ki ji bodo še posebno prisluhnili rojaki na delu v tujini, *Adijo, ledig stan* pa glasbeno opeva spremembu v življenjski poti iz samske v zakonsko obliko. Na ta izdelek pa sem uvrstil tudi nekaj sentimentalnih melodij, da sem zajel vsa razpoloženja. Ob že omenjeni skladbi *Le zakaj*, so tu še *Ostani z mano*, *Francelj* in *Odhaja zadnji vlak*, ki so tematsko in sporočilno najmočnejše ter morja nadaljnja glasbena usmeritev,« je dejal Brane Drvarič. Poudarja, da je glasba komercialno dovršena in v zabavnem stilu, brez harmonike, z bogatimi aranžmaji s trobentami v ospredju, zvokovno pa se spogleduje z *Džo Maračičem Makijem*. Polovico pesmi je napisal sam, drugo polovico pa je prispeval uveljavljeni glasbenik Božidar Wolfand Wolf, ki je v celoti zasnoval tudi aranžmaji zveni. Besedila so pri Wolfovih skladbah izpod peresa njegove družice Helene Banič, Brane Drvarič, pa takšne pomoči zamenkat še nima, zato rime na glasbene teme oblikuje sam. To je tudi razlog, zakaj toliko ljubezenskih tem... Nova glasbena zvezda, Brane Drvarič načrtuje sodelovanje na slovenskih festivalih v prihodnjem letu, po novem letu pa obljudbla, skupaj z zadovoljnim založnikom, izid tretje kasete. Skladbe, ob številnih nastopih po Sloveniji, že nastajajo, zaupal nam je pesem o Anici in Nezanki, ki je bila že zelo popularna, sedaj pa bo dobila nov Drvaričev aranžma.

Drago Papler

RADIATORJI JUGOTERM

IN OSTALA OGREVALNA TEHNIKA PO ZELO

UGODNIH CENAH

KIKI ŽIRI TEL: 692-036

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Moja družina in ostale živali, angleška nadaljevanka
9.30 Velikani svetovne književnosti: Chateaubriand
10.00 Nekoč je bilo... življenje: Srce
10.25 Mostovi
10.55 Vrtinec, angleška nadaljevanka
11.45 Video strani
13.30 Poročila
15.10 Video strani
15.20 Mozaik, ponovitev: Mostovi
15.50 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik, ponovitev:
Alternativni viri energije, ponovitev angleške poljudnoznanstvene serije
17.30 V četrtek ob 17.30
18.30 EP, Video strani
18.35 Spored za otroke in mlade: Nevarni zaliv, kanadska nanizanka
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Nancy Wake, avstralsko-angleška nadaljevanka
20.50 EPP
20.55 Tednik
21.55 TV dnevnik, vreme
22.15 EP, Video strani
22.20 Sova
Gremo na zabavo, angleška nanizanka
Drzna Lucky, ameriška nadaljevanka
Jazz, blues...
0.00 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.15 Aerobika, 2. oddaja
17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio Ljubljana
19.30 TV dnevnik, RAI
20.00 Žarišče
20.30 V kaj drvimo skupaj z Zemljoi?, angleška poljudnoznanstvena serija
20.55 Mali koncert nagrancov XX. tekmovanja učencev in študentov glasbe Slovenije: Liza Hawlina - flava
21.00 Večerni gost: Niko Graufenauer in Josip Pavičić
21.50 Retrospektiva: Iz slovenske dramatike Dane Zajc: Mlada Breda, posnetek predstave Drame SNG Ljubljana
23.20 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.00 Program za svobodo
19.30 TV dnevnik
23.00 Poročila
1.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

Program za svobodo

KANAL A

10.00 Ponovitev večernega sporeda
20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Modri, sin zemlje
21.00 Prijatelj, na vrsti vsi, da umreš, italijanski film

TV KOPER

13.00 Športne oddaje
14.30 Čarobna svetilka, ponovitev
15.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
16.00 Agent Pepper, ponovitev
17.00 Čudeži sveta, dokumentarna oddaja
17.30 Buck Rogers, ameriška nanizanka
18.30 Risanke
18.45 Odprta meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka - otroški program
20.30 Rayanovi, ameriška nanizanka
21.00 Aktualna tema
21.30 Agent Pepper
22.20 TV dnevnik
22.30 Tutti frutti, juke box

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program
10.30 Charlie Muffin, britanski film
12.15 Klub za seniorje
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi
13.35 Čudovita leta
14.00 O Bog, gospod župnik
15.00 Jaz in ti
15.05 Nekoč je bilo... življenje
15.30 Am, dam, des
15.55 Mini scena
16.05 Nove dogodivščine Black Beauty
16.30 Uspešnice in nasveti
17.00 Mini ČVS
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Trojica s štirimi pestmi
19.22 Znanje danes
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Šport
20.15 Dobrodošli v klubu
21.10 Pogledi s strani
21.30 Nevarno življenje, 1. del italijanskega TV filma
22.50 Noč lovca, ameriški film
0.20 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

16.05 Leksikon umetnikov
16.15 Šport
17.15 Evropski zeleni otoki
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Povej resnico
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
19.30 Vreme
20.00 Kulturna
20.10 Domače reportaže
21.00 Trailer
21.30 Pozor, kulturna
22.00 Čas v sliki
22.30 Šport
22.45 Klub 2
Poročila

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA.

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba - 9.20 Dnevnikov odmev - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.45 Spot - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Studio ob 17.00 - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Laho noč, otroci - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevvov - 21.05 Literarni večer - Iz Boccacciove bogate sklede - 21.45 Lepe melodije - 22.00 Zrcalo dneva - 22.20 Iz naših sporedov - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 -

Opoldanski poročevalec - prenos Radio Slovenija - 14.00 - Zimzelene mediodje - 14.30 - Domače novice 1 - 15.00 - Tečaj angleškega jezika - 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domače novice 2 - 17.00 - Tema - 18.00 - Čestitke poslušalcov in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radia BBC - 18.59 - Odpoved programa

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP - 17.00 - Športne novice - 17.30 - Na policah zgodovinskega arhiva - 18.00 - Novice in dogodki - obvestila - mali oglasi - 18.40 - Iz zgodovine naših krajev - 19.00 - Odpoved programa -

PRO 7

6.20 Hiša na trgu Eaton 7.05 Rawhides 7.55 Risanke 8.45 Gospod Ed 9.15 Moj prijatelj Ben 9.40 Waltonovi 10.35 Rawhides 11.25 Deseterica izmed nas 12.50 Alice 12.15 Agentka s srcem 13.05 Hotel Allotria, nemška komedija 14.40 Risanke 15.35 Gospod Ed 16.05 Medvedje prihajajo 16.35 Deseterica izmed nas 17.10 Caufildovih vdove, nadaljevanka 18.00 Risanke 20.15 Mala Erna na deviški stopnici, nemška komedija 22.15 Hawk 23.10 Nezaslišana moč, angleška grozljivka 1.00 Spenser 1.55 Neenak par, angleški film, ponovitev 4.05 Neverjetne zgodbe

RTL PLUS

6.00 Dobro jutro 9.15 Otroške oddaje
11.25 Divja vrtnica 12.10 Vaš nastop 13.05 Hammer 13.30 Kalifornijski klan 14.20 Springfieldska zgodba 15.05 Volčji klan, mehiška telenovela 15.50 Chips 16.40 Tveganjo 17.10 Vroča nagrada 18.00 Divja vrtnica 18.45 Poročila 19.15 21. Jump Street 20.15 Mini Playback Show 21.15 Dvorec ob Vrbskem jezeru 22.15 Pustolovski film 24.00 Film

GORENJSKI GLAS

SLOVENIJA 2 21.50

MLADA BREDA

Izhodišče drame Daneta Zajca »Mlada Breda« je ljudska pesem o Mladi Bredi, ki pripoveduje o zgodnji Bredini možtvitvi in o hudočni tašči-kraljici, ki je umorila devet nevest mladega kraljeviča. Zajčeva »Mlada Breda« razvija motiv ljudske pesmi, upresnuje toplo srečo Prisojnega kraljestva, njen nasproti pa uprizorja mrzli stisk Osojnega kraljestva ter se sprašuje o svetu, ki mora ubijati, da bio se sam lahko živel in obstajal. Ko se sprašuje o tem protislovju, Zajčeve »Mlada Breda« postaja drama človeške družbe, drama žrtve, ki držabe ne odrešuje in krvi, ki sveta ne očiščuje.

»Mlado Bredo« Daneta Zajca sta skupaj uprizorila ansambel ljubljanske Dramе in Lutkovnega gledališča »Jože Pengov« pod vodstvom režiserke Helene Zajc, ki je povezala živo igralčevno igro z animacijo velikih in malih lutkar se uveljavila kot igralsko močna in likovno čista, intenzivna odrska podoba.

Nastopili so: Marjana Breclj, Polde Bibič, Mojca Ribič, Štefka Drolc, Janez Albreht, Igor Samobor, Polona Vetrh, Ivo Ban i drugi.

SCREENSPORT

7.00 Eurobika 7.30 Bowling 8.30 Golf - pokal Dunhill 9.30 Eurobika 10.00 Rugby - svetovni pokal 11.00 Baseball - končnica 13.00 Super kolesarji 14.00 Japonska formula 3000 14.30 Golf - pokal Toyota, prenos 17.00 Dirke dragsterjev 18.00 Argentinski nogomet 19.00 Konjeništvo 20.00 Nemški moto šport 21.00 Dirke japonskih prototipov 21.30 Formula 3000 22.30 Golf - pokal Toyota 23.30 Dirke dragsterjev 18.00 Argentinski nogomet 19.00 Konjeništvo 20.00 Nemški moto šport 21.00 Dirke japonskih prototipov 21.30 Formula 3000 22.30 Golf - pokal Toyota 23.30 Dirke dragsterjev 0.30 Golf - poročila

AVTOŠOLA

Begunjska 10, KRAJN, tel.: 216-245

VOZNIŠKI IZPIT V KRAJNU

na Begunjski 10 se tečaj cestnoprometnih predpisov začne vsak pondeljek dopoldne ob 9. ali popoldne ob 18. uri.

V TRŽIČU

v avtošoli JURE pa v torek, 14. 10., ob 16. uri.

KINO

17. oktobra

CENTER amer. fant. akcij. film TERMINATOR II. del - SODNI DAN ob 15.30, 17.45 in 20. uri STORŽIČ amer. ital. erot. film MUNIDAL 90 ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. pust. spekt. ROBIN HOOD - PRINC TATOVI ob 17.30 in 20. uri DUPLICA amer. psih. thrill. KO JAGENJČKI OBMOLKNEJO ob 20. uri RADOVLJICA amer. gangst. film DOBRI FANTJE ob 20. uri BLED amer. akcij. film ROCKY 5. del ob 20. uri BOHINJ amer. akcij. film REŠITEV OB PRAVEM ČASU ob 20. uri

gorenjski tisk

Moše Pijadeja 1, p. p. 142
64000 Kranj

objavlja prodajo osnovnih sredstev z zbiranjem pisnih ponudb, in sicer:

1. razvijalni stroj, leto nabave 1980, za izklicno ceno 5.000,00 DEM v dinarski protivrednosti, preračunano po borznem tečaju na dan plačila
2. fotokopirni stroj Canon NP-270, leto nabave 1984, za izklicno ceno 26.000,00 din
3. osebni avtomobil, znamke IDA, tip kadett, 1,2 LS, leto proizvodnje 1988, karamboliran za izklicno ceno 2.000 DEM v dinarski protivrednosti, preračunano po borznem tečaju na dan plačila

Pisne ponudbe pošljite na naslov: Gorenjski tisk, p. o., Kranj, Moše Pijadeja 1, p. p. 142, 64000 Kranj z oznako »za nakup«, najkasneje v 15 dneh po objavi.

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ

Sekretariat OS in IS

Komisija za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve Skupščine občine Kranj v skladu z 18. členom zakona o družbenem pravobranilcu samoupravljanja (Ur. l. SRS, št. 21/75, 31/84) ter zakona o spremembah določbe zakonov, ki določajo pooblastila in naloge družbenopolitičnih organizacij razpisuje prosta dela in naloge

DRUŽBENEGA PRAVOBRALILCA SAMOUPRAVLJANJA OBČINE KRANJ

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, določene v 18. členu zakona o družbenem pravobranilcu samoupravljanja, naj v roku 15 dni po objavi razpisa pošlejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev (življenjepis, podatki o izobrazbi in o zaposlitvah) Komisiji za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve Skupščine občine Kranj, Trg revolucije 1, Kranj.

Agromehanika

Hrastje 52 a

064/324-033, 324-034

MARMOR HOTAVLJE

Gorenja vas tel.: 064/68-210

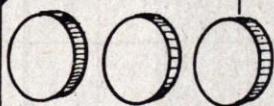
PRIDITE - PRESENEČENI BOSTE NAD PONUDBO IN KVALITETO!

STROJNO VEZENJE APLIKACIJ

OLGA BRIŽAR, Brezovica 112 A, tel.: 064/241-09-84

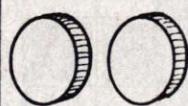
DOBER OKTOBER

**Znižanje cen
nekaterih izdelkov
v Merkurjevih prodajalnah
od 7. oktobra do 7. novembra.**

**za
30%**

vrtne garniture, motorne in električne
kosilnice, garniture DOM-Triso (meter,
kotnik, vodna tehnika,...)

**za
20%**

vrtne mreže, orodja ISKRA-ERO,
Black & Decker, Unior, vijaki, okovja Titan
in Kovinoplastika, EMO-BIO in garniture.

**za
15%**

Varstroj in Iskra - Varjenje BARVE, LAKI,
RAZREDČILA

Znižanje cen velja za takojšnja plačila nad 1.000,00 tolarjev in člane stanovanjskih zadrug. Podrobnejše informacije dobite pri prodajalcih!

Zaslužek v triglavskih strminah

Kar nekaj časa se je šušljalo, da se v poletni planinski sezoni po triglavskem pogorju, v območju Triglavskega narodnega parka in okoli drugih slovenskih postojank na »črno« prodaja marskaj - predvsem alkoholne in brezalkoholne pijače. Posamezni preprodajalci, vsi po vrsti planinci, so namreč zaslutili, da bi se dalo kaj zasluziti tudi od planincev, ki obiskujejo naše gore, zato so si napolnili nahrbtnike s pijačo, nakupljeno v trgovini in jo po konkurenčnih cenah prodajali na »punktih«, kamor zaide največ planinec. Ker pa so si upali le malce preblizu planinskih postojank, so nanje postali pozorni tudi oskrbniki koč, kjer jim zadnja leta prodaja ne gre najbolje. Nelojalno konkurenco so oskrbniki jadno prijavili - prijavo pristojnim inspektorjem je poslala Planinska zveza Slovenije.

Preprodajalec pa je bilo treba zatoliti na kraju samem, zato se je morala radovljiska tržna in-

spektorica odpraviti v Triglavski narodni park. Kot pripoveduje, je pod Triglavom naletela na planinca, ki je prodajal na »črno« pločevinke coca-cole in piwo. Prodajalec - planinac je robo nabavil v Mercatorjevi maloprodajni mreži, za prodajo pa seveda ni imel nobenih dokumentov. V trgovini je kupil pivo po 29 dinarjev, prodajal pa ga je po 70 dinarjev. Prijavila ga je zato, ker je kršil odlok o javnem redu in miru, po katerem je prepovedano prodajati izven tržnih prostorov, kršil pa je tudi obrtni zakon, zato je prijava romala k sodniku za prekrške - gre torej za nakup zaradi prodaje. Po črki zakona bi mu morala blago tudi odvzeti in začasno hraniti...

Planinec, ki si je tako hotel prislužiti kakšen dinar, je v zavoro povedal, da je pač »priatel na mino« in da je takih, kot je on sam, še kar lepo število. Taki »pojav« so za naše visokogorje značilni že dve leti, preprodajalce pa preganajo čuvaji Triglavskega narodnega

parka, če nanje seveda naletijo. Ni tudi neznanico, da se je včasih kakšnemu nadvse zavzetemu planinskemu prodajalcu silno splačalo, če je pivo v pločevinkah kupil v sosednji Avstriji in potem kartone piva »lociral« na frekventne planinske poti. Opazili so tudi, da je kar malo preveč take embalaže ležalo po Kredarici in celo vrh Triglava, da bi lahko govorili, da gre za osamljene primere.

Taki planinci, ki imajo v nahrbtnikih kartone piva ali coca-cole so seveda vsi po vrsti zaposleni in za tovrstno postransko dejavnost vzamejo redni dopust v firmi. So močni, zdravi in hitrih nog, zato ni nobenega problema nositi kar nekaj nahrbtnikov ali opraviti nekaj dnevnih naskokov in znositi tovor za bližnjem skalo, kjer lepo v miru počaka na žejne nedeljske planinske romarje.

Če bi prodajo na črno hoteli izkoreniniti ali tako sankcionirati, da bi se zaustavila, bi potrebovali kar lepo število in-

šektorjev. Le-ti pa so danes maloštevilni in imajo s takimi in podobnimi ptički že v dolini dovolj dela. Zato ni kaj veliko upanja, da si ne bi nekatere še naprej tudi tako služili dinarjev - pardon, tolarjev. Saj bi kakšnemu navsezadnje človeku še prisvočil tiste denarje, lepo pa ni. Še posebej, če si zamislimo, kako bi bilo, če bi nas v prihodnje taki prodajalci čakali za vsako tretjo skalo triglavskega pogorja in nas silili s pijačo. Že zdaj Triglav ob koncu sezone komaj očistijo, toliko je odpadkov... ●

D. Sedej

KRIŽANKA

Prahljivo geslo prejšnje križanke je bilo: TERMINALS - BLAGOVNA ZNAMKA ISKRE KI JAMČI KAKOVOST IN DESIGN. Prejeli smo 1620 rešitev, med katerimi je komisija v sestavi Stanko Logar in Andrej Perne (predstavnika bralcev) ter Veronika Pintar in Tomaž Gruden (Gorenjski glas) izzrebala:

1. tel. aparat ETA 951/1oD, Tinca Gašperin;
2. tel. aparat ETA 912/1oZ, Darko Kokalj, Zg. Jezersko 102/B;
3. tel. aparat ETA 85/1oS, Marička Mavec, Šorljeva 31, Kranj.

Praktična darila Gorenjskega glasa prejmejo:
Ljubiša Morhart, Podreber 4, Kranj,
Breda Kecman, M. Pijadeja 48, Kranj,
Simona Kukovec, Gubčeva 4, Kranj.

Nagrajencem iskreno čestitamo, vsem ostalim pa več sreče prihodnjic. Nagrade lahko dvignete v upravi Gorenjskega glasa, Bleiweisova 16 v Kranju.

Irezano križanko z vpisano rešitvijo in svojim naslovom pošljite v modri ali beli pisemski ovojnici na naslov: **TV Slovenija, Križkraž, p. p. 380, 61001 Ljubljana**. Na pisemsko ovojnico pripišite: **križanka**. Pri žrebanju bomo upoštevali rešitve, ki jih bomo prejeli do srede, 23. oktobra 1991.

V naslednji oddaji Križkraž, ki bo na sporednu v soboto, 9. novembra 1991, bomo med pravilnimi rešitvami izzrebali tri nagrade: **25.000 SLT, 16.000 SLT in 10.000 SLT**.

KRIŽ KRAŽ		GORENJSKI GLAS									
KRIŽANKA VINKO KORENT	TV1	TV2					TV3				
		R	L	J		TV5	R	E	M	E	
TV4		E	E	T	TV6						
		A	S				D	TV7	Š	E	
		D						A		A	Z
			J	A	T			N			
TV8									E	R	
TV9		E	H	E	R	A	O		R	E	
							U	S		I	N
TV10						TV11					

Vaš naslov:

Matija Logar

Festival slovanskih gledališč

Minsk, prestolnica Belorusije, je bil v letošnjih spomladanskih mesecih organizator in gostitelj prvega Mednarodnega festivala slovanskih gledališč. K ustanovitvi festivala, tega sicer ni nihče posebej poudarjal, so gotovo prispevale družbenopolitične razmere v Sovjetski zvezni in nekaterih bivših socialističnih državah. Velika in nacionalno izjemno raznorodna država je začela razpadati in že med samim razpadanjem si pač vsak, po svojih najboljših močeh išče nove trajnejše povezave s sebi »podobnimi«. Na raznih okroglih mizah festivala pa tudi na festivalskih tiskovnih konferencah je bilo vseskozi čutiti strah pred popolno osamnitvijo ter željo po ponovni uveljavitvi in razcvetu vsega slovanskega. Kultura in umetnost sta že v preteklosti, podobno bo tudi v prihodnje, povezovali, vsi udeleženci festivala so bili enotnega mnenja, da bo šlo za novo povezovanje. Temu cilju je po svoje služilo tudi gledališko druženje v okviru novonastajajočega festivala. Politično razbremenjeni in dovrščajni prisilni bratje so se znašli v »novem« svetu. Sočut po festivalski atmosferi so gledališčniki v tej mednarodni družbi brez vsakršnih zadreg vstopili v prostor svobode, tolerance in dialoga.

Kakšen gledališki festival?

Glavno mesto Belorusije ima vrsto gledališč: od reprezentativnih do t. i. alternativnih, mlađinskih in lutkovnih. V Minsku je visoka gledališka šola. Predstave pa se igrajo v beloruskem in ruskom jeziku. Gledališko življenje je torej v beloruski prestolnici bogato.

Prvi Mednarodni festival slovanskih gledališč je bil zasnovan in v glavnem tudi izpeljan širokopotezno in profesionalno. Ob posameznih ansamblih so gostili številne gledališčne dežave njihovih republik in nekaterih evropskih držav. Medijsi so z nedeljivimi simpatijami spremljali festival ter ga uvrščali med tiste pomembnejše dogodke mesta in republike, ki pomagajo ponovno vzpostaviti načelo, če ne že povsem izgubljeno samozavest. Glavno festivalskega dela je opravil kakovsko izdaten organizacijski komite skupaj z gledališčnimi delavci »Teatra Janki Kupali«.

Festival je v svoj repertoar vključeval predstave ruskega, ukrajinskega, beloruskega, poljskega, slovaškega in slovenskega gledališča. Povabljeni so bili tudi bolgarski gledališčniki, ki pa zaradi povsem prozaičnih težav razpadle gospodarske skupnosti vzhodnoevropskih držav niso uspeli prijeti. Festival, ki je programsko zasnovan na »slovenskem«, je bil brez hrvaškega,

češkega, srbskega, makedonskega... gledališča dejansko nepopoln. Tovrstne zadrege so se opravičevale z ustanovitvijo festivala, seveda z denarnimi težavami tu in tam, toda občutek nedorečenosti ob poudarjanju »slovanstva« je ostal. V prihodnje bo moral tak ali podoben festival razjasniti vrsto stvari: ali naj se festival odpira v neslovensko geografijo, kakšna je selekcija predstav, komu »služi« festival, koliko je in mora biti festival skozi repertoar avtorsko dejanje, vprašljivo je razmišlanje, da bi festival selili, ni jasno ali naj bi bil festival vsako leto ali vsaki dve leti, kdo bo nosil finančno bremena festivala... Teh vprašanj so se organizatorji zavedali, tako da brezveznih opravičil ni nihče pričakoval. Vsem udeležencem festivala je jasno, da se festivali spremenijo in da se dobremi zamisli skozi festivala dopolnjujejo.

Že prvi festival je doživel dolnitve oziroma odklone od začrtane usmeritve. Tako so organizatorji festivala ob otvoritvi zatrjevali, da festival nima tekmovalnega značaja in da na festivalu ni predvideno podejovanje nagrad in priznanj (izvzeta so spominska kurtoazna darila posameznim sodelujčim gledališčem). No, ob koncu festivala so vseeno razdelili nagrade in priznanja. Med slovenskimi gledališčimi ustvarjalci (našo republiko je »zastopala« Drama SNG iz Ljubljane z Jančarjevim »Zaležujoč Godoto«) sta bila med laureati igralec Polde Bibič iz dramatik Drago Jančar.

Od visoke profesionalnosti do povprečja

Repertoar festivala je bil pluralistično zasnovan: od spektaklov do komornih predstav, od klasične do uprizoritev sodobnih dramskih besedil, na žalost je bila komedija v manjšini. Uprizoritev so bile dogovorjene na različne načine, selektorja pri izboru ni bilo. Osnovni seleksijski ključ je bil v »slovenskem«.

V tako nenačrtovano zasnovanem repertoarju seveda ni manjkalo bolj ali manj (ne)posrednih aluzij na sodobno politično dogajanje. Za večino sodelujočih velja temeljna ugotovitev: visoka profesionalnost. Vmes pa so v program zašle (posledica ne-selektivnega pristopa k oblikovanju repertoarja) tudi zasilon izvedene predstave. Vsekakor pa so bile v ospredju uprizoritev velikega igralskega artizma. Uvodno festivalsko predstavo so izvedli gostitelji. Ansambel beloruskega »Teatra Janki Kupali« je s predstavo »Krik v pristavi« začrtal visoko ustvarjalno začetno raven festivala. Dramsko besedilo, ki ga avtor besedila Uladzimir Butramejev

podnaslavja z ljudsko igro, je režiral prvi režiser gledališča Valerij Raješki. Motivno je besedilo naslonjeno v idilično družinsko kmečkega življenja, ki v konfliktih razmerah novonastajajoče stalinistične kmetijske preobrazbe ne »razume« in ne »dojame« nove stvarnosti. V intimnost in lepoto kmečkega življa brutalno vdre rušilna moč revolucije, ki se že v svojem začetnem valu ne odreče najbolj umazanim intrigam. Uprizoritev je stilsko vezana na psihološki realizem s številnimi zgovernimi dekorativnimi metaforami. Gledališki jezik uprizoritev je dosledno izpeljan. Poezija samega sceničnega dogajanja, svetlobnih sprememb, tišin in krikov ter glasbe je omogočala poln prostor vrhunskim igralskim stvaritvam. Predstava je demonstrirala študioznost in izjemno obvladovanje (v izboru seveda) gledališkega jezika. Kljub temu da uprizoritev temelji na besedi, je scensko-režijska postavitev zgovorno odzvanjala tisto poetiko, ki se v gledališču opplača s samim medijem gledališke atrakcije.

Namesto bolgarskega gledališča je njihov festivalski termin nadomestil beloruski »Akademski dramski teatr Jakuba Kolasa« z uprizoritvijo poeme »Surovež« Borisa Erina, ki je odrsko adaptiral literarno delo poljske ustvarjalke Elize Ažeske (večji del prejnjega in v začetku tega stoletja je živila v Belorusiji). Gledališče »Jakoba Kolasa« bi bilo lahko vmeščeno v t. i. »provinco«, toda s svojim resnim profesionalnim delom se klub bistveno skromnejšim pogojem okolja, v katerem ustvarja, lahko sooča s »prestolniškimi« predstavami. Njihova uprizoritev na festivalu korenini v gledališču rituala, zamolkesti, senc in meglenih odtenkov nežne atmosfere ravnic in brez.

Popolno nasprotje prvih dveh festivalskih predstav pomeni »Eneida« ukrajinskega »Akademskoga dramskega teatra Ivana Franka« iz Kijeva. To je spektakl zasnovano burleskna zmes opere, operete, drame in musicala. Po besedilu I. Kotljarevskega je glasbo napisal S. Bedusenko, veličasten spektakl pa je režijsko oblikoval S. Dančenko. Pol stotnje nastopajočih je odlično obvladovalo ples, akrobatiko, žonglerstvo ter seveda petje in dramsko igro. V tem gledališču prepletanjem vsega mogočega ni bilo predava, ni bilo odstopa od začrtane smeri: navdušiti, očarati in prepričati gledalstvo o visokih artističnih zmožnostih samega gledališča.

V tem prepricavanju so Kijevčani povsem uspeli, toda klub navdušenju je ob koncu izzvel občutek, da smo gledali tehnično zahtevno gledališčo »igračko«, ki jo zavrneš in že naslednji trenutek dobis novo.

Seveda pa v spominu klub tej opazki ostaja nenadkriljivo obvladovanje vseh mogočih igralskih veščin. Predstava vredna londonske spektaklske scene.

Poljski festivalski gostje so prilični iz Poznana. Teatr novic se je predstavljal z dvema uprizoritvama. Najprej so festivalskemu občinstvu zaigrali »Portret« Slawomira Mrožka v režiji Evgenija Korina. Uprizoritev Mrožkovega »Portreta« izkazuje vse značilnosti tega znanega satirika in dramatika in je v celoti mrožkovska. Presenetljiva domislica prepojena z značilnim črnim humorjem neposredno asocira na sodobno aktualnost. Režiser odlično prehaja od absurdna do groteske in omogoča čisto igralsko eksprezijo. To je humorist traktat o generaciji stalinškega »pokolenja«. Bistvena misel režisera in avtorja besedila je neizprosna: »Vsi mi smo Stalinovi otroci.« To grozljivo spoznanje olajšujejo komedijski elementi »Portreta«.

Poljaki so ob Mrožku uprizorili tudi komedijo Aleksandra Fredroja »Dame in huzarji«. Živopisno na trenutke goldonijsko zasnovano uprizoritev so komedijanti iz Poznana uprizorili v komornem ambiju »ljudsko-realistično« oblikovane scene z ustrezanimi »zgodovinskimi« kostumi ter ob potrebi komedijisti živnosti, ki je v prvi vrsti poudarjala veselje do igranja, do bravurznih igralskih ekshibicij. Z obema predstavama so Poljaki potrdili svoj visok mednarodni rating.

Številna mednarodna gostovanja in nagrade (Bitef v Beogradu 1983, Nancy 1984, Edinburg 1985) so se potrjevala tudi skozi »manj zahtevno« gledališčko produkcijo na minskem festivalu.

Precej manj sreče s svojim nastopom so imeli Slovaki.

Zaradi samosvoje in ambientalno

zastavljeni predstave so si izbrali prostor največjega cirkusa v Minsku. V cirkuški arenai so uprizorili sodobno delo Karola Horaka »Prioved o nogometu v mestu K«. Gledališčnik »Divadlo Jonaša Zaborskega« iz Prešova so s samosvojim prostorom želeli dočarati ambient avtentičnih dogodkov življenja

in očarati gledalstvo s svojo prostorsko držnostjo. Nerodnostim scenske postavitev (kako je v izvirnem prostoru?) se igralci niso mogli izogniti, ob spletu nesrečnih okoliščin pa so svoje prispevali še v kletkah in v ozadju varno pospravljeni lev. Med gledališčim dogajanjem tako pravzaprav nismo vedeli, ali se smejojmo humoristom nastavkom besedila ali nerodnostim, v katere se je iz prizora v prizor zapletala predstava. Na trenutek kar mučen gledališki dogodek.

Povsem nekaj drugega pa je predstavljala njihova naslednja uprizoritev »Zvezde na jutranjem nebnu« Aleksandra Galina. To je bila ostra, naturalistično groba freska o vsakdanjiku realsocialističnega sveta. V ospredju je seveda igralska kreacija, režijska postavitev, ki je v cirkuškem ambientu povsem izstala.

Iz sovjetske prestolnice so na festival prišli ustvarjalci »Moskovskega umetniškega gledališča« z uprizoritvijo »Češnjevega vrta« A. P. Čehova. To naj bi bil nekakšen vrhunec festivala, ki pa je klub zvezdniki zasedbi izostal.

Jančarjev uprizoritev »Zaležujoč Godoto« v režiji Marka Sosiča in izvedbi Drame SNG iz Ljubljane je bila ponovljena dvakrat. Obe predstavi sta bili deležni velikih simpatij, v neformalnih razgovorih pa so gošteli ob samem besedilu občudovali igralske kreacije nastopajočega tria.

Mimo festivalskih predstav smo si gostje festivala lahko ogledali tudi nekaj predstav t. i. alternativnih skupin, nastop slušateljev gledališke šole in lutkovno predstavo.

Alternativno gledališče je tudi v Minsku vzniklo na nezadovoljstvu z državnimi gledališči in predvsem v želji, da bi »odkrivalo« zamolčevane dramske avtorje. Odmete teh alternativnih gledališč smo imeli možnost spoznati v Kranju z uprizoritvijo Mrožkovega »Streap teasea« v izvedbi »Teatra studia«. Brez olepšavanja lahko zapišem, da gre pri teh alternativnih gledališčih skupinah za domisljene gledališke predstave.

Nastop slušateljev njihove gledališke šole (prizori iz opusa Shakespearea) pa nas je priprjal o dobrem gledališčem delu, ki je naslonjeno na tradicijo, toda hkrati zna poiskati poti, ki so ustvarjalno sveže in osvobajajoče.

Lutkovno gledališče iz Minska dopolnjuje pahljačo profesionalnih gledališčih hotenj Belorusije. S svojimi nastopi v Ljubljani (stalno sodelovanje z Lutkovnim gledališčem Ljubljana) so potrdili visoko raven beloruskega gledališča.

Razstava slovenskega gledališkega plakata

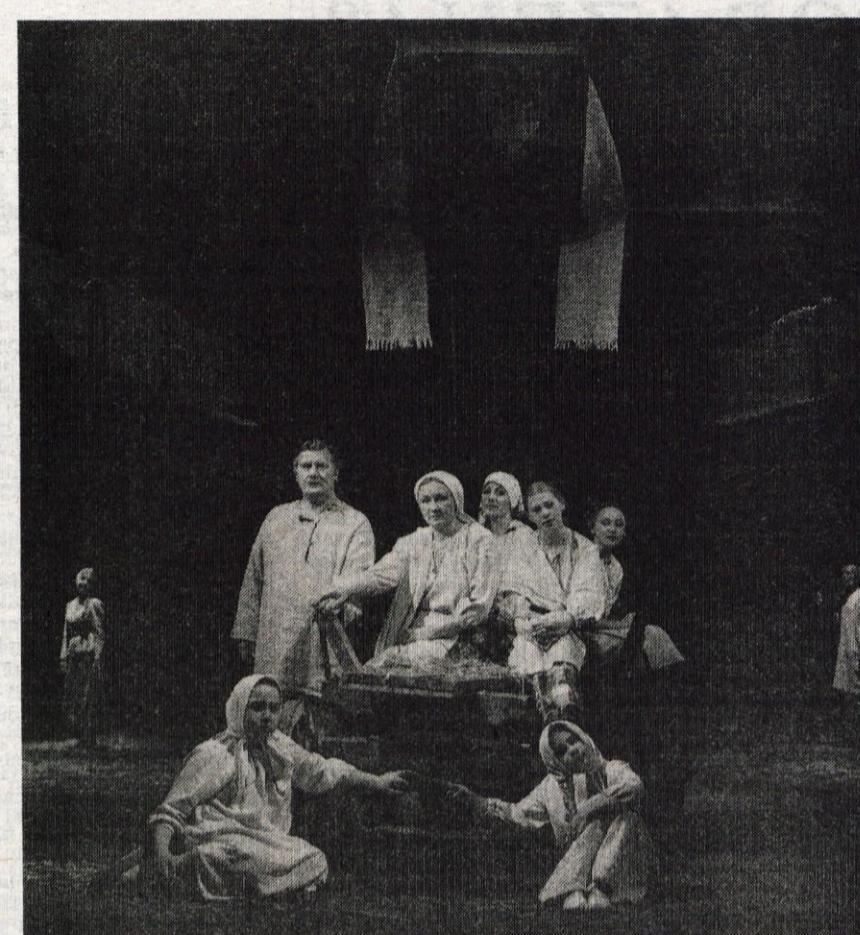
Ob festivalu so bile številne okrogle mize oziroma spremjevalne manifestacije. Najvidnejši mesto med temi je imela razstava slovenskega gledališkega plakata, ki jo je pripravil N. Vankarem Valerjanovič, pisatelj in dramaturg »Teatra Janki Kupali«. Z največ plakati so bili na razstavi zastopani oblikovalci Rudi Španzel, Matjaž Vipotnik, Jure Jančič in Jože Logar. O razstavi je poročalo lokalno časopisje in beloruska TV. Oblikovalce razstave pa je objavil širši esej, v katere posebej poudarjal plakat Prešernovega gledališča.

Slovensko gledališko življenje se je na prvem Mednarodnem festivalu zastopalo s svojo okroglo mizo oziroma spremjevalno manifestacijo. Najvidnejši mesto med temi je imela razstava slovenskega gledališkega plakata, ki jo je pripravil N. Vankarem Valerjanovič, pisatelj in dramaturg »Teatra Janki Kupali«. Z največ plakati so bili na razstavi zastopani oblikovalci Rudi Španzel, Matjaž Vipotnik, Jure Jančič in Jože Logar. O razstavi je poročalo lokalno časopisje in beloruska TV. Oblikovalce razstave pa je objavil širši esej, v katere posebej poudarjal plakat Prešernovega gledališča.

Slovensko gledališko življenje se je na prvem Mednarodnem festivalu zastopalo s svojo okroglo mizo oziroma spremjevalno manifestacijo. Najvidnejši mesto med temi je imela razstava slovenskega gledališkega plakata, ki jo je pripravil N. Vankarem Valerjanovič, pisatelj in dramaturg »Teatra Janki Kupali«. Z največ plakati so bili na razstavi zastopani oblikovalci Rudi Španzel, Matjaž Vipotnik, Jure Jančič in Jože Logar. O razstavi je poročalo lokalno časopisje in beloruska TV. Oblikovalce razstave pa je objavil širši esej, v katere posebej poudarjal plakat Prešernovega gledališča.

Prizor iz uprizoritve »Krik v pristavi«.

Prizor iz uprizoritve »Krik v pristavi«.

Jože Novak**"Sto osamosvojitenih dni"**

BO EVROPA SPET PORAŽENA?

Danilo Slivnik, namestnik glavnega in odgovornega urednika Dela je napisal knjigo *Sto osamosvojitenih dni*. Knjiga je "mega uspešnica", saj razkriva politike takšne, kot so, to je kot ljudi.

Zakaj ste opis osamosvojite začeli z 29. marcem?

Do takrat se ni vedelo, ali bomo šli v osamosvojitev ali ne, kljub plebiscitu. Šele takrat je na seji razširjenega predsedstva republike padla dokončna odločitev. Potem se ni več postavljalo vprašanje, ali bomo šli v osamosvojitev ali ne, ampak samo še, kako.

Takšna odločitev je bila sprejeta zaradi nevarnosti državnega udara v Beogradu?

Za takšno odločitev je bilo verjetno več razlogov. Plebiscit je bil sicer obvezujoč, toda prepričan sem, da je bil pri sprejetju takšne odločitev drugotnega pomena. Upoštevati moramo, kako je prišlo do plebiscita. Veliko ljudi je bilo proti osamosvojitev, ali vsaj proti radikalni obliki osamosvojitev. Plebiscit je bil kompromisno formuliran, ali samostojnost ali povezava z Jugoslavijo. Potem so prišli dogodki, ki so slovensko vodstvo prisili, da se je začelo resno ukvarjati z opcijo odcepitve, ker so videli, da se dogodki v Jugoslaviji tako zapletajo, da iz teh zapletov ne-bo možen lahek izhod.

Zakaj ste se odločili za takšno obliko pisanja, ki je kombinacija dnevnika in komentarja?

To je bila v bistvu najboljša metoda, ki je omogočala predstavitev vse dramatičnosti tistih dni. Na neki način je bilo mogoče predpostaviti, da bodo to dramatični dnevi, saj se narod ali republika ne osamosvaja vseh stoljet petkrat, ampak je to zgodovinsko dejanje. Če pa se še postavi v mednarodni in jugoslovenski kontekst, potem je bilo jasno, da bo veliko zapletov. Razumljivo je, da, ko sem začel beležiti dogodke, da nihče ni misil, da bo na koncu vojna. Vsi dogodki so potrdili pravilnost izbire načina beleženja dogodkov.

Kako komentirate hrvaško politiko, saj se zdi, da so igrali na veliko kart?

Muslim, da Hrvaška ni igrala na veliko kart, igrala je le na eno karto, to je karto ohlapne konfederacije in to je bila njihova maksimalna karta, kar ugotovimo iz izjav hrvaških politikov in spremmljanja dogodkov. V knjigi je citirana izjava Stjepana Mesića, ki je že aprila na predsedstvu SFRJ priznal, da se Hrvaška nima namena osamosvojiti in da bo to storila le, če bo v to prisiljena. Zato je bilo toliko težje za Slovenijo, ker je pristala, da se bo osamosvojila skupaj s Hrvaško. Kučan in Janša sta to oba iz različnih vidikov ocenjevala kot dobro. Edini, ki je bil od samega začetka mnenja, da to ne bo dobro, je bil Ciril Zlobec, ki je refleksno ocenil, da bo to slab, toda potem je spremenil svoje mnenje, ker je bilo večinsko stališče na predsedstvu, da je to dobro.

Hrvaška se sploh ni pripravljala na osamosvojitev, saj se niso pripravili na vojno?

Osnovna težava je v tem, da se Hrvati intimno niso odločili za samostojnost in seveda zato temu primerno niso sprejemali ukrepor. Naši so se odločili 29. marca in so sprejeli vsaj del potrebnih ukrepov, ne pa vse. Na uredništvu smo se vedno spraševali, zakaj Slovenija ni podredila vseh paralelnih politik tej odločitvi npr. odnos do Markovičeve vlade, kar se je kasneje izkazalo kot katastrofalna napaka. Morali smo vedeti, da bo Markovič največja formalna in dejanska ovira osamosvojitev, toda kljub temu smo ga podpirali. Po vseh teh raziskovanjih mi je jasno, da se naši politiki niso mogli dogovoriti, kakšen naj bo odnos do Markoviča. Kučan je govoril eno, Peterle drugo, Bučar tretje in na neki način se ni nihče resno ukvarjal z

odnosom do Markoviča, da bi videl, da bodo nastali resni problemi...

... Mogoče je šlo za strah, da ga bo zamenjal Srb...

To je bil neupravičen strah. Če bi dobro razmislili, bi lahko vedeli, da, če bi Markovičovo mesto prevzel neki trdonja, potem bi se odnos med republikami hitreje zaostriли in pripeljali do zloma Jugoslavije, kar bi bilo v našem interesu, če smo se hoteli osamosvojiti. Te strategije in taktike nihče ni znal uskladiti. Za to so kriji vsi od predsednika predsedstva dalje.

Toda zdi se, da ste kritični do Peterleta, saj ga opisujete kot človeka, ki se ne znajde...

Vi mislite, da se znajde? V knjigi sploh ne omenjate "Deklaracije za mir", katere pobudnik je bil tudi predsednik Kučan in v kateri deciderano piše: vsak upor proti morebitni okupaciji Slovenije bi bil nemiseln.

Osnovno izhodišče knjige je spremmljanje osamosvajanja in vloga in dejanja oseb, ki v tem procesu sodelujejo. To je bil kriterij izbora dogodkov. Nič ni namerivo deformirano. Torej, če vi pridejete do zaključka, da gospoda Peterleta ni, potem je to posledica realnega stanja. V knjigi so opisane vse seje predsedstva, skupštine, vlade, predsedstva strank. Torej, če njega ni, potem nič povedal. Knjiga prikaže, kakšno vlogo je kdo imel. Zato bi bil nesprejemljiv občutek, da sem kaj deformiral. Če govorimo o Kučanu, se moramo vrnili nazaj v december, ko se je sprejema odločitev o plebiscitu. Kučan takrat ni bil za plebiscit. Toda njegova kvaliteta je v tem, da je sposoben taktik in da se zna prilagoditi. Tudi Peterle v Poljčah ni bil za plebiscit in še naslednji teden je bil zelo nesrečen, ker so to naredili brez njega. Njegova prva reakcija je bila - zakaj? Pozneje je veliko bolj odločno podprt plebiscit kot Kučan, ki je še tri mesece porabil vsak televizijski nastop, da je našel milijonov, ne pa da bi samozaveštno rekel, mi bomo to naredili. Toda, potem je sodeloval v dogodkih, ki jih opisujem. Peterleta ni bilo nikjer, kar potrjujejo pričevanja Pučnika, Janše in Bavčarja.

Moratorij na osamosvojitev Slovenije se izteka. Kakšne so možnosti za mednarodno priznanje Slovenije? Ali bo ES vsiliti Sloveniji nov moratorij?

Muslim, da Slovenija sicer nima blestečih možnosti, toda možnosti vseeno niso tako slabe. Ameriška politika se je precej spremnila. Evropska politika je pasivna, kajti če sedaj pravi za hrvaško-srbski spor, da naj se zmenijo sami, potem to pomeni, da se ne more aktivno vključiti v zoperstavljanje slovenskim osamosvojitem dejanjem. Če govorimo, da je evropska politika dvingala roke do Jugoslavije, to ni slabo za Slovenijo, toda gotovo je veliko vprašanje, kaj to pomeni. Če to povežemo z iztekom moratorija, potem je verjetno, da nas ne bodo takoj priznali. Verjetno ste slišali za predavanje Warrena Zimmermanna v ZDA, veleposlanika ZDA v Jugoslaviji, ki je praktično odpisal Slovenijo iz Jugoslavije. Znano je tudi Bushovo in Bakerjevo stališče, da se ZDA ne mislijo neposredno vmesnavati v Jugoslavijo, kar pomeni, da smo dobili zeleno luč za ukrepanje. Na gospodarsko-pragmatični ravni lahko ukrepamo, saj če tu uredimo stvari, potem je vseeno, če priznanje pride čez pol leta. Toda muslim, da tudi mi stvari sami zapletamo.

Problem mednarodnega priznanja je verjetno v tem, da se stališča evropskih držav blokirajo. Npr. Nem-

cija in Avstrija sta za priznanje, toda to pogovljata s stališčem "za" držav, ki temu nasprotujejo npr. Velika Britanija, Francija, Nizozemska.

Stališča držav evropske skupnosti so v zadnjega pol leta doživelva velik razvoj. Seveda smo lahko v zadnjih tednih besni zaradi nihove politike do hrvaško-srbske vojne in seveda do same Slovenije. Lahko smo besni na italijansko politiko in posebej na Gianinu De Michelisa. To je res svinjska politika, drugače je ne moreš imenovati. Toda tendence in dogodek v mednarodni politiki se ne da ocenjevati z enakimi merili, ki se uporabljajo v notranji politiki. Vsi veliki premiki v mednarodnih odnosih nastopajo čez noč. To se lahko tudi tu zgodidi. Ambicije ES po skupni politiki so lahko zelo velike npr. po skupni monetarni uniji, letu 1992, letu 1995 itd. Toda vsa evropska politika je sestavljena iz avtonomnih komponent, ki jih nihče ne more kontroliратi. Seveda se med seboj dogovarjajo, včasih se ne morejo dogovoriti in rezultanta teh dogоворov je lahko nekaj nepredvidljivega, ki povzroči lahko zasuk, ki se lahko zgodi čez noč. Del evropske politike, ki je bil najbolj proti osamosvajanju, je bil žrtve lastnih napačnih ocen in načel. V začetku so imeli vsi precej jasna stališča glede Jugoslavije. Gianni De Michelis je nastopal izredno vhemento. Naenkrat se je vse to zrušilo in ugotovili so, da so napačno ocenjevali zadevo, da so imeli napačne poglede in potem nastopi blokada. Mislim, da sedaj Gianni De Michelis iz čiste nečimernosti noč priznati, da so napačno ocenjevali zadevo, da se je velika Italija zmotila. To je potrilenekdo iz predsedstva, ki je bil na obisku pri pomočniku Gianinu De Michelisu, ki mu je rekel, da vedo, da imamo prav. Toda ali bo sedaj dva milijona Slovencev spravilo vso Evropo na tla?

Hrvaška mirovna konferenca o Jugoslaviji je gotovo presedan brez primere v zgodovini diplomacije, saj je prva mirovna konferenca v tem stoletju, ki ima arbitražo in ki se je začela pred prekinutivjo ognja.

Dokler so Carrington in njegovi botri (nekateri ministri evropske skupnosti) pristopili k tej konferenci z že zamišljenim načrtom, kako naj bi se rešila jugoslovenska kriza, pogajanja pa naj bi bila v tej funkciji, do takrat konferenca ni mogla funkcionirati in nobeni dogovori niso veljali. Zato so bili prvi trije sestanki neuспешni. Potrditev te teze je sporazum med Kadrijevićem, Miloševićem in Tudjmanom, ki se sicer sedaj ne spoštuje, toda sporazum je bil avtonomno dejanje. Mislim, da je glavna zmota Evrope v tem, ker pristopa k reševanju jugoslovenske krize pokroviteljsko in v tem nima nobenih možnosti, ker je Balkan predvidja stvar in ker sama svojih rešitev noč uveljaviti s silo. Ko bo hrvaška konferenca potekala brez vnaprejšnjih shem in načrtov, potem bo možnost, da bo dala kakšne rezultate. Do tega bo prišlo šele na osnovi določenih dogodkov v Jugoslaviji. Srbi in Hrvati bodo za pogajanja, ko bodo ugotovili, da na vojnem področju ne morejo več naprej.

Ali obstaja možnost, da ES vsili Sloveniji nov moratorij?

Muslim, da bodo pristopki in dan bodo skušali dopovedati, naj počakamo, kaj več pa se ne bo zgodilo. Za sabo imamo izkušnje 26. junija, ko se je zgodilo enako. Dajali so nam nasvete in pritisnali na nas, naj ne razglasimo osamosvojitev. Kljub temu smo to naredili in uspeli na mednarodnem področju kljub vojni, ki je bila notranja jugoslovanska

zadeva. Gre za politiko in interese velikih držav, če se jim uklopi, si nenehno pod nekim protektoratom, če stvar izpelje, si pa upsi. Ravnodogok zadnjega pol leta in srbsko-hrvaška vojna dokazujejo, da stvar moramo izpeljati in da Evropa ne more veliko storiti. Evropa je bila že poražena 26. junija, ob hrvaško-srbski vojni je spet poražena in zato je smešno, da bi se ji prilagali.

Tudjman vodi hrvaško politiko po receptih iz Evrope in zato je Hrvaška v takšnih težavah.

Če v tem pogledu primerjam hrvatsko in srbsko politiko, potem vidimo, da je bila srbska po-

litika ves čas arogantna in uspešna. Pred zadnjim ofenzivo Hrvatov, ko se je Tudjman pod pritiskom nove koalicije vlade odločil za napade na vojašnice, so v Haagu v bistvu že pristali na zlom Hrvaške. Gianni De Michelis je dal izjavo v tem smislu. Rekel je, da Srbija ni tako slabna in da so Italijani vedno imeli dobre odnose s Srbji. Sele zasuk na Hrvaškem, ko so padale vojašnice za vojašnico, je vrgel iz tira cel koncept haaska konference in evropski koncept ureditve Jugoslavije in s tem dal Hrvatom elementarno možnost, da bodo subjekt nekega novega sporazuma. Nauk je samo eden. Pridni in poslušni jo vedno dobijo po prstih.

Tudi pri nas je bilo veliko ljudi, ki so mislili, da bo Evropa nagradila pridni in poslušne. Ne, vraga! Ker smo bili pridni in poslušni, celo stoletje in pol nismo mogli nič narediti. Zdaj ni več nobenega razloga, da bi bili ob vseh arogancijah pridni in poslušni.

Zdi se, da bodo naslednji dnevi, tedni in meseci še burni. Ali razmisljajte o tem, da bi napisali še drugi del knjige?

Gotovo prihajajo zanimivi dnevi. Objava "Sto osamosvojitenih dni" me je hendikepirala, ker moram sedaj vsakomur dvakrat ali trikrat povedati, da nimam namena napisati drugega dela, če se hočem napisati drugega dela, če se hočem pogovarjati in kaj zvesti.

vsega, je prav tako klic ženskega sveta in obenem odgovor na vprašanje - je bilo vse skupaj vredno? Biti in dihati svet, sprejemati in se razdati, ljudem ali kamenju ob poti, no, saj to je vendar to tisto, to pravo! Dilemo sem vsemu navkljub pustila ob strani, naj vsak sam presodi, je bilo vredno?

Nihanje se prevesi v naslednji cikel, ki ima naslov Hoja duš. Naslov je simboličen, saj hoja duš predstavlja imaginarni svet, po duhovljeno pot, po kateri bi si vsakodokrski vredno. Možnost očiščenja pa se razodene skozi pesem, ki ima naslov Meritve. Meri pesnica, primerja bralec, se da izmerja hoja duš. Nič pa ni tako skrivnostnega kot svetopisemska misel Mene, Tekel, Fares, ki je merjena z božanskimi daljavami. Ljudje smo pač podvrženi misli, da se vse izmeri, odmeri in Zameri. Kaj je potem tisto pravo, ali kot pravi pesnica: /Vsak dan/ merjena razdalja /od začetka do konca/ - Kdo bi vedel? Njen spomin verjetno sega v vesoljni praspomin, kjer se zbirajo kristalli Večnosti in Meritve ostajajo le kot človeški privid. Nekje torej je Bog, je Začetek in Konec, le da ga bo bralec iskal med verzi in njegovemu spoznanju bo za njega prava meritev. Pesmi? Časa? Mene? Tebe? Kdo bi vedel? Čeprav vsi vemo.

Boštjan Soklič: OTROŠKI BOG

Književna zadruga Jesenice

Jesenice so nenadoma postale mesto, kjer je s Književno zadrugo znova zaživel duh umetniškega in kulturnega ustvarjanja. Mala založba, z veliko voljo in premalo publicite, pa navkljub vsemu postaja ved ali manj središče tiskanja. Veseli me, da so že izšla dela, ki so pravenci ali dela preverjenih avtorjev.

Vse pozornosti je vredna pesniška zbirka Boštjana Sokliča - Otroški bog, saj tako spet stopa v pesniški svet pesnik, ki ima v kratkih, a liričnih pesmih svoj svet. Poleg pesmi, ki so izrazito "svetle", nastopajo tudi duhovni prednikov kot izvir. Mislim pa, da so pesmi izbrane tako, da berem novo, čisto žensko. Poleg pesmi, ki imajo vse prej kot dobra in plodna zemlja. Močno si želim, da bi bila s takšno pesmijo prebjugena misel, ki je smisel človeškega v dobre. V drugem ciklu izstopa pesem z naslovom Klavci. Ne vem, zakaj vzbuja v meni strah in grozo. Torej se ob tej pesmi oklepam misli, da se zgodovina vseeno ne bo ponovila. Hkrati pa mi vzbuja upanje, da je eno človeško življenje nezadostno za vse ideje groze in zadostno za spoznanja resnice. Že prvi verz: »/V sapnilih vreščijo jím/mešljulji nerojeni/«, da je vse prej kot dobra in plodna zemlja. Močno si želim, da bi bila s takšno pesmijo prebjugena misel, ki je smisel človeškega v dobre. V drugem ciklu izstopa pesem z naslovom Klavci. Ne vem, zakaj vzbuja v meni strah in grozo. Torej se ob tej pesmi oklepam misli, da se zgodovina vseeno ne bo po-

novila. Hkrati pa mi vzbuja upanje, da je eno človeško življenje nezadostno za vse ideje groze in zadostno za spoznanja resnice. Že prvi verz: »/Tudi klavci imajo svoj post/«, je svetel žarek upanja. Človek, ki se poda na oder, kjer se odvijajo strašni stvari življenja, je potreben milosti. Kljub vsemu pa ta pesem izstopa iz tega cikla, kot bi kričal v ihotel, hotela povedati svetu: tu sem, takšna sem, to sem jaz, to je moja resnica! Morda je pesničin stvariteljski akt tu deležen neke osebne groze, čudenja in čustovanja, morda občutka, da je svet krut. Tako kot sama pravi: »/Temne so dolge sekunde klavca/« in tako mislim sedaj tudi jaz. Dejstva, da je zgodovina učiteljica in sodnik, pa ne more nihče zanikati. In ko se vse besedil sprime v dolg in jasen vzklik: to je resnica, to je zgodba, ki se rada ponovi, se zagrne zastor pravljencga sveta. Zato mislim, da je prav ta njena pesem izbrana za sredino zbirke, za poslušanje in gledanje sveta s

pesmi mladosti, ki hlepi po resnosti in imaginarnem, so predstavljene in izredno lepi in oblikovno dognani pesniški zbirki mladega slovenskega pesnika Roberta Simoniča. Priznati moram, da sem presečena nad resnostjo in zavzetnostjo avtorja, ki kljub mladim letom posega po zvezdah. Nekaj novega, čeprav naj bi bralcu ta hip oprostilo mojega evforijo. Izbrala sem pesem z naslovom Mesto na vodi in morec imam ob tem popravljen vzklik: saj to je vendar svet, ki naj se roditi v vsakem človeku posebej. Zvezdenje neba in zemlje. Pridenik ali, ne, to sedaj ni toliko pomembno. Porajajoča se misel se tu igra z mestom na vodi, ki je Zemlja, Prah, Življenje. Enkrat za vselej. Beseda, ki je avtorjeva slika vedenja,

Denacionalizacija

Rumena luč že sveti, kmalu se bo prižgala še zelena

V radovljški občini so v okviru zakonskih možnosti nekdanjim lastnikom že vrnili kmetijo, kaplanijo in del župnišča, gostilno in tri stanovanja.

Radovljica, 8. oktobra - Republiška skupščina je zakon o denacionalizaciji že sprejela, vendar zakon za zdaj še ne velja, ker so ga skupščinski zbori sprejeli v različnem besedilu in ga bo treba najprej uskladiti. Čeprav zakon torej še ne velja, pa po občinah priprave na vračanje podržavljenega premoženja oz. na plačilo odškodnine potekajo že dlje časa. V radovljški, na primer, so doslej prejeli že 188 denacionalizacijskih zahtevkov, med njimi največ za kmetijska zemljišča in za gozdove, precej pa tudi za tovarne, hotele, gostinske lokale, trgovine in druge poslovne prostore in za stanovanja. Vloge so (razen ene) nepopolne in jih bodo morali nekdanji lastniki in njihovi pravni nasledniki še dopolniti. Večini manjka zemljiškognjični izpisek o lastništvu za čas od podržavljenja do danes (za nekatera zemljiško razdrobljeno posestva bo potrebno tudi sto takih izpisov, samo za Žitov gostinski lokal izpisek obsegata štiri strani), sicer pa tudi potrdilo o državljanstvu v času podržavljenja, nacionalizacijska odločba, podatki o katastru... Ker nekatere skrbi, da so že kaj zamudili, je treba povedati, da bo po sprejetju zakona za vložitev zahtevkov še leto in pol časa.

Med vlogami so zahteve nekdanjih lastnikov blejskih Vezenin in Kemične tovarne Podmart, nekaterih blejskih in bohinjskih hotelov (Toplice, Lovec, Jelovica itd.), lastnikov poslovnih prostorov, v katerih so trgovske organizacije uredile trgovine ali gostinske lokale, begunjske pošte, centra Skupnosti cestnih podjetij v Sloveniji (med Radovljico in Lescami), prostorov v Radovljici, v katerih je trgovina Barve - laki, del prostorov radovljške knjigoveznice - in še bi lahko naštevali. Za leško Verigo, ki je bila med podjetji iz sedanje radovljške občine nacionalizirana prva, že julija 1946. leta, in je skupaj z drugimi podjetji zveznega in republiškega pomena predstavljala osnovo za nacionalizacijo, doslej še ni bilo zahtevka. Med denacionalizacijskimi upravičenci, ki so že vložili zahteve za vračilo v naravi ali za

odškodnino, je tudi okrog deset tujcev, med njimi tudi taki, ki so ob podržavljenju imeli jugoslovansko državljanstvo, medtem ko ga zdaj nimajo več. Kot je povedala Nada Gatej - Tonkli, vodja radovljške premožensko pravne službe, domala vsi zahtevajo le odškodnino, ne pa vračanje premoženja v naravi.

Še najlaže bo nekdanjim lastnikom vrni gozdove, ki so pretežno v lasti gozdnega gospodarstva, težje pa bo popravljanje krivic, ki so bile kmetom storjene s podržavljenjem kmetijske zemlje. Precej zemlje je namreč pozidane ali so ji v štirih, petih desetletjih kako drugače spremenili namembnost. Čeprav je občina zadnje čase po priporočilu kmetijskega ministrstva že načrtno kupovala zemljo, pa je verjetno ne bo dovolj za vse, ki bodo zahtevali vračilo v naravi ali odškodnino v obliki nadomestnega zemljišča.

Kmetu, ki zdaj to ni več, že vrnili zaplenjeno kmetijo

V radovljški občini se lahko pohvalijo, da so nekaj premoženja v skladu z zakonskimi možnostmi vrnili nekdanjim lastnikom še pred uveljavljivijo zakona o denacionalizaciji. Zanimiv je zlasti primer, da so kmetu, ki pa to že več kot štiri desetletja ni, ker so mu zaplenili celotno kmetijo, vrnili vse premoženje, ki je bilo v lasti občine in Gozdnega gospodarstva Bled; za zemljišča, ki jih je občina v preteklosti prodala, pa mu bodo plačali odškodnino. Izvršni svet je o tem že odločal in sklenil, naj bi mu (sporazumno) polovico dali v denarju, polovico pa v obveznicah radovljške občine. Občina mu je že vrnila 3,3 hektarja travnikov in pašnikov, GG Bled domala pet hektarjev gozda pa tudi pri odškodnini znesek ni tako majhen. Kmet, o katerem je govora, je bil 1949. leta na podlagi zakona o zatiranju nedovoljene trgovine, nedovoljene špekulacije in gospodarske sabotaže obsojen na poldrugo leto prisilnega dela in na zapestno celotnega premoženja. Dolgo se je prizadeval za obnovo sodnega postopka, pisal celo predsedniku Titu in uspel še pred dvema letoma, ko je Vrhovno sodišče Slovenije zaradi novih dokazov dovolilo obnovno postopka v vrnilu primer ljubljanskemu temeljnemu sodišču v ponovno obravnavo. Ker je tožilstvo umaknilo obožnico, je sodišče s sklepom razveljavilo tudi prejšnjo sodbo, ki je bila osnova za zapestno.

Rimskokatoliškemu župniju Radovljica bodo vrnili kaplanijo in del župnišča na Linhartovem trgu v Radovljici (izvršni svet je o tem že sklepal), osnova za vračilo pa je nezakonita nacionalizacijska odločba. Župniju so namreč obljudili, da mu bodo za odvzeto premoženje plačali odškodnino, a mu jo niso. Podobno je bilo z gostilno Vintgar. Lastnici bi morali po nacionalizacijski odločbi dati odškodnino, a ker tega tedaj niso storili, so se v občini odločili, da odškodnino "poravnajo" z vračilom objekta, s katerim je upravljala in ga dajala v najem nekdanja samoupravna stanovanjska skupnost. Primer z Bledom, ko je občina vrnila nekdanjim lastnikom oz. njihovim pravnim naslednikom tri stanovanja, je zanimiv predvsem po tem, da je bila lastnica daljnovidna in da je že 1967. leta zapisala v oporočko, kdo naj ob morebitni denacionalizaciji dobi stanovanja. ● C. Zaplotnik

Sicer je bilo res nezakonito zaplenjeno...

Mirko Munda je v knjigi *V imenu ljudstva, ki je izšla lani v Mari-boru in v kateri popisuje tragične usode in stiske ljudi ob povojnih nacionalizacijah in zaplembah premoženja v Sloveniji*, objavil tudi del pisma o usodi ene od razlačenih družin na Gorenjskem. Tako le so napisali:

"Naša rodbina zemljiških posestnikov sega po znanih podatkih iz župnijske knjige v 16. stoletje. Naš oče se je na domačijo prienilen leta 1919. Kmetija sicer ni bila zadolžena, prišel pa je na pogorišče. Z mamo sta nadzidala stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje in nakupila, vsaj za tedanje čase, najmodernejše kmetijske stroje. Kmetija je drugo svetovno vojno dočakala z obdelovalnimi stroji in s petimi otroki."

Oče, napreden kmetovalec in gospodar, je bil tudi družbenopolitično razgledan, saj je bil v domačem kraju dolga leta župan.

Po okupaciji se je sprva odzival pozivom Osvobodilne fronte slovenskega naroda, toda kot razgledan Slovenec je dokaj zgodaj uvidel (po precejšnjih prispevkih za OF), da pošten Slovenec nima kaj iskati z bando, ki je že do sredine leta 1942 pobila čez tisoč Slovencev.

Januarja leta 1945 se je na našem dvorišču zbral bataljon partizanov, ki so zahtevali marsikaj iz domačega hleva in prestreljeno glavo našega očeta. Sedem rafalnih izstrelkov nad bohinjskimi vrati, ko se je oče na partizanski poziv pojabil med njimi, je še dolga leta pričelo o nameravanem ropu, ki ga je oblast izvedla še 19. marca 1949.

Tik pred koncem vojne smo se v začetku maja leta 1945 za-

tekli na Koroško v Vetrinje, potem pa smo do božiča leta 1947 preživeli v izseljeniškem taborišču Špital ob Dravi. Doma je ostal le starejši brat Jože, ki pa je kot domobranec pričakal konec vojne v bolnišnici na Golniku z zlomljeno nogo.

Po naši vrnitvi v domovino je bil oče tri dni priprt, nato pa so ga izpustili, saj ga niso imeli za kaj kaznovati.

Do marca 1949 smo imeli relativni mir, do oblasti smo povravnili tudi vse obveznosti (davke in druge obvezne dajatve). 19. marca, prav na Jožefovo, praznovali smo očetov god, pa smo moralni zapustiti prav vse - nepremičnine in premičnine, tudi živilo, ki smo jo nakupili in vzredili po vrnitvi iz pregnanstva.

Za našo družino se je začelo obdobje životarjenja, golgot, pritožib in prošenja na občino, republiko, maršalat in na številna druga mesta in ustanove. Toda vsi odgovori so prihajali s soščišča v Radovljici: "Sicer je bilo res nezakonito zaplenjeno" ali "Zamudili ste rok za pritožbo" ali "Ni zakona za vrnitev". Med drugimi odgovorji je bila tudi ponudba, da nam dajo neko hišo z ohišnico pri Kamni Gorici, toda oče je to odklonil, ker je bilo posestvevce prav tako kot naše "osvobojeno".

Čas je neizprosno tekel in še vedno teče - ne da bi dočakali pravico in vrnitev ukradenega. Leta 1955 je umrla mama, ki je kot otroci nismo nikoli videli nasmejane. Ob težavah, krivicah in večnih solzah ji je odpovedalo srce, ko ni dopolnila še niti 57 let.

Ostali smo še trije otroci, ki sicer nismo več mladi, toda do konca terjamamo svojo pravico!"

Saj ni res, pa je! Pokljuški medved moril poleg plesiča

Bled, 9. oktobra - Le dvesto metrov proč, kjer so avgusta in septembra nekajkrat plesali člani Ovcarske skupnosti Bled in vsi drugi, ki so prišli na ovcarske

dneve in piknike na Zatrnik, je medved v petek pokončal eno od ovac. Ker se je rejecem zdelo nemogoče, da bi bil medved tokrat tako skromen, so odšli pogledat še nekoliko višje. Nasli niso ničesar, a ko so se vrnili tja, kjer je še nekoliko prej ležalo truplo prve in edine, so lahko le ugotovili, da je bil medtem tam že tudi medved. Medved je bil po zagotovilu

ovčerejcev na delu spet v noči s torka na sredo, ko naj bi pokončal še eno ovco.

Kot nam je v sredo zjutraj povedal Peter Žemva, predsednik ovcarske skupnosti Bled, se je ovčerejci in lovec Vinko Mežan z Bleda v soboto srečali z medvedom na petdeset metrov, vendar

pa njegov streli niso zadeli v polno. Medved jo je pobrisal, kmetje pa nadaljujejo s prizadevanji za pravično odškodnino. Kmetijsko ministrstvo je njihov zahtevk za 234 tisoč dinarjev zavrnilo, češ da je odškodnina v dinarski protivrednosti 200 nemških mark za odraslo ovco in 100 mark za jagnje pretirana in nerealkna. ● C. Z.

Zgoda o medvedu...

Zgoda o pokljuškem medvedu, ki je neuradno rejcem ovčarske skupnosti Bled in tudi drugim pokončal na pokljuških planinah že blizu sto ovac, uradno pa precej manj, je poeni strani tragikomicna, po drugi pa le odraz neurejenih razmerij in odnosov med različnimi porabniki prostora pa tudi odraz oblastne neučinkovitosti. Ko je medved že veselo trgal ovce po pokljuških planinah, so se na republiški ravni šele dogovarjali, kateri interes - naravovarstveni ali kmetijski - je pomembnejši v Triglavskem narodnem parku. S tem, ko je nastavnica republiškega ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Marija Markeševa podpisala dovoljenje za odstrel, se je pokazalo, da je kmetijski interes v tem primeru, ko gre za medveda, ki je nevaren za ljudi in za njihovo premoženje, pomembnejši od naravovarstvenega. Čeprav se z odločitvijo republiškega ministra načelno vsi strinjajo, pa si predvsem v parku želijo, da bi medved prej odšel na zimsko spanje ali preprosto v kraje, kjer bi si ga bolj želeli. V urejeni državi namreč ni državni problem, če medved pokonča nekaj ovac, in tudi kmetje se pretirano ne razburjajo, saj vedo, da jim bo država hitro in pravično plačala odškodnino, ki ne obsega samo trentne škode, ampak tudi pričakovani zasluzek.

Kaj pa pri nas?

Če vprašate kmete, bo le malokdo odgovoril, da sta si kmetijski in lovski interes enakovredna, ampak bo večina, predvsem hrivovskih kmetov, na podlagi doseganj izkušenj povedala, da je divjad pomembnejša od gozda in kmetijskih pridelkov. Znani so primeri (o nekaterih smo tudi pisali), ko so kmetje dobili le skromno odškodnino ali so nanjo čakali tako dolgo, da jo je inflacija že izničila.

Novi lovski zakon, ki ga v republiki že pripravljajo, naj bi na to področje vnesel več reda, predvsem pa poskrbel za bolj uravnoteženo razmerje med številnostjo divjadi in zmogljivostmi narave ter za to, da bodo kmetje hitreje prišli do bolj pravične odškodnine. Nekaj upanja, da bosta kmetijstvo in lovstvo kmalu vsaj enakovredna, je v tem, da v slovenskem parlamentu sedi precej kmetov in da je med oblastniki manj lovcov, kot jih je bilo v prejšnjem sistemu. ● C. Zaplotnik

Odločitev republiške vlade Regresiranje "kmečke" nafte

Ljubljana, 10. oktobra - V sredo je začel veljati odlok slovenske vlade o regresu za pogonsko dieselsko gorivo D-2, ki se uporablja v kmetijstvu. Po odloku so do regresa upravičeni vsi, ki opravljajo kmetijsko dejavnost ali prodajajo kmetijske pridelke iz lastne pridelave. Regres bo mogoče uveljaviti na podlagi računov ali drugih dokumentov o količinah kmetijskih pridelkov, prodanih v času od 1. julija do 31. decembra letos. Količin regresiranega dieselskega goriva bodo določali na podlagi normativov za prodane količine pridelkov, višina regresa pa znaša 20 odstotkov od maloprodajne cene goriva. ● C. Z.

MEŠETAR

Dinarje smo v Sloveniji vsaj uradno pokopali, rodil se je novi slovenski denar - tolar. Kmetje so navajali za klas - že zato, ker je beseda iz kmetijskega besednjaka, a kaj, ko je parlament odločil drugače. Sicer pa ime ni bistveno, pomembno je, kako trdna bo naša nova valuta. Če bo tolar nekoč tak kot dolar, potem bomo cilj dosegli.

Ker pa smo dolga leta in desetletja živeli z dinarjem (pa tudi s kakšno marko in šilingom v žepu), se verjetno ne bomo takolahko poslovili od njega in nam bo beseda dinar vedno rada ušla z jezika. Dokler bo razmerje med dinarjem in tolarjem ena proti ena, to ne bo posebno narobe, kasneje pa bo to pomenilo isto, kot bi v isti koš metalni jabolka in kompir. Pri merjava vrednostno ni najboljša, ja pa dovolj nazorna!

In zakaj pišemo to, kar sicer že veste? Predvsem zato, da bi nam opravičili, če bi se nam kdaj namesto tolar še vedno zapisalo dinar. ● ● ●

Kot kaže, so se pridelovalci sadja v Sloveniji sporazumeli za prodajno ceno sadja letosne letine, saj ga prodajajojo 'po dokaj enotni ceni'. Razlike, ki o sicer majhne, so predvsem zato, radi različne kakovosti sadja. V nekaterih slovenskih krajih je namreč toča povzročila precej škode in poslabšala kakovost sadja, drugod pa je bilo manj ali pa je sploh ni bilo.

V nasadu Resje pri Podvinu, kjer bodo letos nabrali okrog 500 ton sadja (to je po besedah vodje sadovnjaka Tineta Benedičiča srednje dobra letina), prodajajo najkakovostenjša jabolka po 24 do 26 tolarjev za kilogram, sadje drugega kakovostenega razreda po 18 tolarjev, sadje za takojšnjo predelavo pa po šest tolarjev. Podobne cene "držijo" tudi v sadovnjaku Mercatorja Kmetijstva Kranj, v Potočah pri Preddvoru. Prvovrstna jabolka prodajajo po 26 tolarjev za kilogram, izjemno sta sorte zlati in rdeči delišes, ki sta dva tolarja cenejši, jabolka drugega kakovostenega razreda so po 18 tolarjev, tretjera-zredna, ki so namenjena predvsem predelavi, pa po šest tolarjev. V sredo, ko smo klicali v Potoče, so nam povedali, da imajo jabolka še dovolj. In po koliko je sadje v trgovinah? Na splošno je precej dražje kot v sadovnjakih. V Živilinem nakuvalnem centru v Črnhah pri Kranju so v sredo dopoldne prodajali jabolka za ozimnico sort jonagold in idared po ceni 32,50 tolarjev za kilogram, delišes pa po 30 tolarjev. V Specerijini trgovini na Kranjski cesti 11 v Radovljici so ponujali le jabolka sorte jonatan in zlati delišes in sicer po ceni 33 tolarjev za kilogram. V Murkini prodajalni Sadje na Alpski cesti v Radovljici so nas s ceno presenetili: za kilogram jabolka sorte gloster in delišes (priprljali so jih s Štajerske) so zahtevali 26,40 tolarjev. Pa še pogled na slovenske tržnice! Cene so različne in odvisne od sorte in kakovosti, najvišje cene pa so "tržni ogledniki" opazili na tržnicah v Novi Gorici in v Ljubljani, kjer so prvorazredna jabolka prodajali tudi po ceni 40 tolarjev za kilogram.

Po koliko so na slovenskih tržnicah prašiči in prašički? Na ižanskem sejmu (Ig pri Ljubljani) so ob koncu septembra prodajali prašiče, težke več kot 50 kilogramov, po ceni 70 (takratnih dinarjev in današnjih) tolarjev za kilogram, v Brezicah so prodajali male pujsice po 80 tolarjev za kilogram, večje oz. starejše od treh mesecev, pa po 60 tolarjev. V Šentjerneju, kjer je bila ponudba večja od povpraševanja, so hoteli za pujske

PREJELI SMO

Kdo ne mara kapelice na Triglavu

Gorenjski glas, 20. septembra 1991

Na Vaš članek »Zakaj tako« Kdo ne mara kapelice na Triglavu, moram, pri duši čutim, prosi Vas, ker samo še novinarji ste zmožni kakšno pravico spraviti na dan. Zato Vas prosim, dajte še enkrat korajzo g. župniku Francu Urbanji, naj vendar postavijo kapelico na Kredarici, seveda kar tako, kot delajo npr. na Zatrniku vikende. Triglavski narodni park, pa tuk ob cesti in ni nikogar, ki bi rekel, da ne gre tako. Pa toliko je plačanih varuhov zato.

Škoda je samo ene ure čakanja in ene prošnje pri takem ne-logicnem sistemu. Če je sedaj že sto črnih, naj bo pa še ena. Vpra-

šajte ljudi, koliko jih je zato, da se začne takoj, pa mislim, da boste dobili veliko podporo.

Za veliko koristnih, spodbudnih, zanimivih in razburljivih člankov se Vam zahvaljujem.

Bled, 26. septembra 1991
Vaša dolgoletna naročnica
Cilka Svetina

Vandalizem na leškem pokopališču

Nerazumljivo mi je, kaj se dogaja na leškem pokopališču. Večina grobov je zelo lepo urejena in redno oskrbovana, toda kaj pomaga, ko smo svojci umrlih velikokrat žalostni, razočarani in ogorčeni. V noči od 20. na 21. 9. mi je bilo iz vase na grobu ukradeno cvetje. To je pri meni v letosnjem letu že četrti primer (8. 3., 9. 6. in 4. 7.). Zanimivo pa je,

da gre vedno za cvetje kupljeno v cvetličarni.

V tem nisem osamljena, vedno se kdo pritožuje, da mu je zmanjšalo cvetje ali sveče. Razbitih je bilo že nešteto latern z utripajočimi lučkami in iz njih pobrane baterije.

Poleg navedenega je bil poskodovan tudi en spomenik. Ker se vse to dogaja pretežno ponoči, verjetno to delajo odrasle osebe.

Vsi prizadeti in tudi ostali obsojamo taka dejanja in želimo več spoštovanja do pokojnikov. Nemalo ježe pa povzročajo tudi mački, ki brskajo po grobovih. Pred časom je bila o tem obveščena Krajevna skupnost Lesce, preko nje pa tudi policija v Radovljici. Prizadeti ne vemo, kaj naj storimo.

Hraše, 21. 9. 1991
Antonija Kozinc

P. S.: Od 18. do 19. 9. na grobu družine Vrhunc iz Hraš razbita laterna in pobrane baterije. V noči od 17. do 18. 9. na grobu Hanžič - Šmit iz Hraš ravno tako razbita laterna in odvzete baterije.

Novo - prodajni kotiček KOOPERACIJE V DISKONTU
KOČNA Fužine 5, Kamnik z najugodnejšimi cenami:

- mreže in gorilniki za plinske štedilnike
- vse vrste sveč
- tekoča mila
- detergenti za pomivanje posode
- pasta za umivanje rok
- ročaji za lopate in lopatnice
- čistila za kamen, talne obloge, likalnike
- rosete za centralne kurjave in vodovodne napeljave
- avtomobilske vlečne vrvi in avto žarnice
- vrečke za zmrzovanje
- PVC vrečke za odpadke
- copate

Poleg omenjenega nudimo široko paletu ostalega diskontnega blaga

KOOPERACIJA ZA VAS

Sledite markaciji

Delovni čas: od 8. - 19. ure
ob sobotah od 7. - 13. ure
informacije 061/831-436

NAJCENEJE PRI NAS!

kočna

trgovsko
podjetje

NA SEJMU V KRAJNU

TERMO

z manjšo porabo energije in učinkovitosti

Smo izdelovalci kvalitetnih izolacij »Tervol« za topotno, zvočno in visokotemperaturno izolacijo v gradbeništvu, industriji in ladjevidništvu. Naš Tervol je neoboden v vseh protipožarnih konstrukcijah, je anorganskega porekla, torej ekološko čist in trajen izolacijski material.

70 % kapacitet prodamo na zunanjem - evropskem trgu, ostalo pa na domačem trgu. Oglejte si našo kvaliteto, ki jo pozna vsa Evropa ki je tudi naš najzvestejši kupec.

triglav

tovarna pritrjevalne tehnike
in ročnega orodja, p.o.
triglav tržič
64290 tržič, cesta na loko 2
telefon: (064)50-040, 50-096

V novi tovarniški prodajalni Triglav Tržič

(pod letnim kopališčem)

vam nudimo ugodno prodajo sider za gradbeništvo, ročnega orodja, pil, žebanje, vijakov, spiralnih svedrov za obrnike, odtočnih jaškov - novo na tržišču itd.

1 kg žebanje 34 x 90 stane 56,10 SLT, svedri v kompletu od 1 - 10 mm 632,80 SLT, komplet izvijačev po 9 kosov stane 336,40 SLT, konice od 86,00 SLT dalje, sekaci od 118,00 SLT dalje.

Odpri imamo vak dan od 9. - 12. ure in od 14. - 18. ure, ob sobotah pa od 9. - 12. ure.

Se priporočamo!

Peter Colnar

29

DREVESNA V GOZDU

Ta transport v Ljubljano je spremjal Lojze sam in tako sta se lahko po poti o vsem pogovorila. Strmecki ga je vprašal, kje stanuje, kadar je v Ljubljani ter mu kasneje na ta naslov (Rožna ulica 27, kasneje pa je bil vedno pri Bežkovih na Trdinovi 2/II) poslal blago za obliko.

To je bil edini primer, da mu je nekdo plačal za delo.

Mravljak iz Šoštanja

Po načelih mednarodnega Rdečega križa imajo svojci izseljenih oseb pravico, da gredo za izseljenimi, da tako niso družine razbitje. Prof. Bresler, tajnik hrvaškega RK, je uspel, da so to dočilo objavili tudi v uradnem listu.

Po tej objavi so pričeli k Lojzetu prihajati sorodniki priseljencev. Nekateri primere je z luhkoto uredil, ponekod pa se je tudi zataknili.

Tako je prišla v pisarno Ivanka Mravljak s hčerkjo. Iz Šoštanja sta bili izseljeni na Hrvatsko. Povedala je, da je moža zaprla nemška varnostna služba (Sicherheitsdienst) v Gradcu.

Lojze je vedel, da so Mravljakovi znana komunistična družina.

»Poskusili bomo,« je dejal in si zapisal vse podatke.

SEL je k Vedrinu, šefu urada za useljevanje. Takoj mu je dal dovoljenje za vselitev Mravljkova.

Ko je zbral vse potrebne dokumente in jih prevedel v nemščino, jih je poslal v Gradec ter citiral določila mednarodnega RK.

Čez kakšnih deset dni je dobil od Gestapa pismo približno naslednje vsebine:

»Od kdaj je naloga Rdečega križa, da skrbi za bandite? Mravljak je zaprt kot znan komunist. Eden njegovih sinov je bil ustreljen v Celju kot nasilen zločinec, drug pa je v partizanih v okolici Celja, tretji deluje kot zdravnik pri partizanih na Hrvatskem.«

Lojze je bil prepričan, da ga bodo sedaj zaprli. Nekaj dni je čakal na aretacijo.

Čez približno 14 dni, je stopil v pisarno, ki je bila polna ljudi, neznanec. Padel mu je okoli vrata, tako, da mu je bilo nerodno.

»Gospod Colnar, lepa hvala!«

»Zakaj pa?«

»Saj ste me vendar potegnili iz zapora. Mravljak!«

Nikoli mu ni bilo jasno, kako je prišlo do tega. Brez dvoma je moralno priti do kakšne pisarniške napake. Ko so mu poslali surov odklonilen odgovor, so prišli dokumenti najverjetneje v roke kakšnemu nepoučenemu uradniku. Vzel je Mravljaka, mu dal vse dokumente in ga postavil na mejo.

Morilec iz K Maksimira

Bilo je konec julija ali v začetku avgusta. Transporti so bili že dobro organizirani in so potekali bolj ali manj brez zastojev.

Ko so se ponosni sprehabili po kolodvoru in čakali na transport, se je pojavil neki čuden tip. Že prvi pogled nanj je dajal vtis kriminalca. Njegov nastop je dal sluttiti, da se ima za gospodarja položaja. Vsi si je ogledoval, vse opazoval in kontroliral. Vedeli so, da je ustaš, ki je prišel kontrolirat transport.

Predsednica pomladka RK Jana Koch ga je ovorila. Zacepa ga je vse mogoče spraševali. Bila je lepa, simpatičnega nastopa, tako, da je ustaš ravbarskega izgleda, s popolnoma gnilimi zobmi, kazal zanjo vse večje zanimanje.

V pogovoru ga je naplahtala, da je tudi ona na kolodvoru zaradi kontrole s strani hrvaškega Rdečega križa. Tako je začel ustaš redno zahajati na kontrolo na kolodvoru. Čez nekaj dni je Kochova poklicala Lojzeta in mu ga predstavila:

»Gospod Mirt, z ustaške nadzorne službe...«

Po četrtem obisku na kolodvoru je prinesel Mirt s seboj igrače za otroke iz transporta. Z njim smo se pričeli pogovarjati.

»Veste, od kod prihajam na kolodvor? Iz Maksimira!« Maksimir postrelimo dva do trikrat tedensko zločince...«

Vedeli smo, za kakšne »zločince« gre. Ustaši za pretepene izmučene zapornike odpeljali v Maksimir, jih enostavno postrelili in zakopali. Pred usmrtitvijo so jih tako izmučili, da ljudje niso več cutili bolečine. Tako je povedal Mirt.

Nataša Bokal

V slalomu med pet, v veleslalomu med deset najboljših

Letošnja tekmovalna sezona se za najboljše smučarke sveta začenja konec novembra v Italiji. Do takrat pa dekleta čaka še trdo delo na treningih, vodje naše reprezentance pa pogajanja o tem, pod kakšno zastavo bodo naši smučarji in smučarke letos nastopali. Trdno pa so odločeni, da pod jugoslovansko nikoli več - in kot kažejo zadnji pogovori, jim tega tudi ne bo treba.

Škofja Loka, 8. oktobra - Komaj tri, štiri dni na poti med enim in drugim treningom se naša najboljša smučarka Nataša Bokal ustavi doma, v Podlubniku. Čeprav so za njo letos že številne priprave, od kondicijskih, do tistih avgusta na Novi Zelandiji, pa priprave v Italiji v Švici pravi, da se najtežje te dni šele začenja. Vendar pa je pred novo sezono dobre volje. "S pripravami sem zelo zadovoljna, dobro se počutim in računam lahko na uspešno sezono," pravi Nataša.

Priprave na letošnjo smučarsko sezono so bile drugačne od prejšnjih let. Vedno večja je stiska z denarjem, ob začetku priprav je bila v Sloveniji vojna,.... Kako je vse to vplivalo nate, na dekleta in fante v smučarski reprezentanci?

"Res je, da smo letos malo drugače delali kot v prejšnjih sezонаh. Navadno smo že konč maja začeli s treningi kondicije in sredi junija šli prvič na sneg. Letos pa smo šele junija začeli s kondicijskimi pripravami in bili julija dvakrat v Hinterstucku. Desetega avgusta smo šli za en mesec na Novo Zelandijo. S tamkajšnjim treningom smo letos imeli veliko srečo, saj je bilo ob našem

prihodu slabo vreme, tretji dan pa se je zjasnilo in tri tedne smo ves čas trenirali na soncu. Naprimer Nemci, ki so bili pred nami tam na pripravah, so od treh tednov smučali le devet dni. Za nas je bil tako ta trening izredno koristen, veliko smo naredili. Po prihodu z Novo Zelandijo smo bili nekaj dni prosti, nato pa smo šli na kondicijski trening v Italijo, kamor so nas povabili za teden dni. Konč tedna pa smo se dekleta vrnila s treninga v Saas, Feeju, kamor pa jutri spet odhajamo za šest dni."

Kako izkoristiš tistih nekaj dni, ko si doma?

"Ko odhajamo s treninga, dobimo zadnji dan papirček, na katerem piše, kaj moramo

delati tiste dni. Poleti je bilo veliko teka, kondicijskih priprav. Grem tudi na treninge k našim klubščem, veliko pa delam z utežmi. Tako sem zelo zadovoljna, da je v Škofji Loki v hali Poden nov fitness center s kvalitetnimi trenažerji."

Si letos zamenjala kaj od opreme ali ostajaš pri lanskih znamkah?

"Ostajam na smučeh atomic, čevljih san Marco in okovju marker. Smuči atomic mi izredno ustrezojo in niti pomislila nisem, da bi jih zamenjala. Edina spremembra bo pri bundah, ni več Korsa, ampak bo mo imeli bunde Brugi."

Del priprav je za vami. Kakšna pa je forma?

"Čeprav se čisto prave priprave začnejo še sedaj, lahko rečem, da zaenkrat kaže dobro. Na čas še nismo prida vozili, razen na zadnjem treningu, ko sem bila hudo prehlajena. Tudi na tem treningu meritev še ne bo veliko, kasneje pa se začne. Po tistem, kar smo delali na Novi Zelandiji in v Švici pa za vso našo reprezentanco kar dobro kaže. Morda je nekaj težave pri Veroniki, vendar je do začetka tekmovanj še sorazmerno daleč."

Letos se spreminja tekmovani sistem, ki bo ugodnejši za vsestranske smučarke in smučarje, za tiste, ki vozijo vse discipline.

"Včeraj mi je trener Jože Drobnič že malce razložil nov tekmovani sistem. Letos bomo sicer štartali še po starem, po FIS točkah iz lanskega leta. Vendar bo za zmago sedaj 100 točk, točke pa bo dobilo prvi

trideset najboljših. Točke se bodo seštevale le skupno, nič po disciplinah. Ne bo več posebej slalomske, veleslalomske... lestvice, samo skupna uvrstitev. Tako ne bo prida pomagalo, če boš dober samo v eni disciplini, potrebitno bo dobro nastopati vsaj v dveh ali treh."

In v koliko disciplinah nameščaš nastopiti?

"V vseh, tudi v smuku. Odyšno je, kako bo s pripravljenostjo, vendar načrtujem nastope v vseh disciplinah."

Pod kakšno zastavo?

"Tone Vogrinec je sedaj predlagal, da će bomo moralni na olimpijskih igrah nastopiti (če ne bo naš Olimpijski komite sprejet v svetovnega) pod zastavo Olimpijskega komiteja, zakaj ne bi na tekma FIS nastopili pod zastavo FIS. Prej smo se pogovarjali, da će ne bo drugače, bomo pa štartali za Jugoslavijo, povsod, kjer bo možno, pa bomo imeli slovenske oznake. Najbolje pa bo - če bo Slovenija priznana - da nastopimo pod svojo zastavo. V tem primeru so nas menda takoj pripravljeni sprejeti kot članico FIS. Vendar pa tekmovalci se s tem ne obremenjujemo preveč, dogovorili smo se, da nemoteno treniramo..."

Pred sezono pa imaš že zastavljene cilje?

"V slalomu mislim, da bi morala biti ves čas nekje med prvimi tremi, petimi. Slalom mi gre dobro in mislim, da so načrti realni. V veleslalomu bi se morala uvrščati nekje med deset, v superveleslalomu in smuku pa težko rečem, saj smo sedaj ti dve disciplini malo trenirali. Rada pa bi se vsaj kdaj uvrstila med prve tri deset, kar bi po novem tekmovanem sistemu prineslo točke. V modri knjigi pa piše, naj bi z olimpijskimi iger prinesli medaljo."

Kaj pa študij, ti je uspelo v pripravljalnem obdobju narediti kaj izpitov?

"Letos mi v šoli ni uspelo narediti veliko, vendar pa sem postala absolventka in v naslednjih dveh letih nameravam narediti preostale izpite in diplomo." ● V. Stanovnik, Foto: G. Šinik

Acroni Jesenice po porazu, Bled Promolinea po zmagi

Bled, Jesenice, 10. oktobra - Medtem ko je pri jeseniških ljubiteljih hokeja še vedno osrednja tema pogovorov nedeljska tekma s KAC-em in nesrečni poraz v podaljšku, so na Bledu seveda zadovoljni s torkovo zmago na domaćem ledu. Ekipa Graza so namreč premagali s 5:3 (2:1, 1:1, 2:1). Danes pa se za ljubitelje hokeja na Gorenjskem obeta zanimiv dvoboj Blejcev in Jeseničanov. Želesarji so se na dosedanjih tekma dobrino izkazali, blejski napadaci pa so v vse boljši formi.

Seveda pa vzdušje na tekmi naredijo tudi navijači, ki jih na Bledu tokrat pričakujejo polno dvorano in ne skrivajo, da je gorovo več kot polovica držala pesti za Acroni Jesenice. Vstopnice bodo kot navadno po 100 dinarjev, vendar plačljive le z boni. Seveda pa veljajo vse letne karte. Med gledalci pa bodo tokrat v odmoru med drugo v tretnjo izzreballi tudi lepe praktične nagrade.

Takole pa vzdušje pred tekmo ocenjujejo v blejskem taboru. "Stolbun se je pozdravil, kar se je poznašo že na zadnjem srečanju z Grazom, tako da so poškodovani le še trije: Bernard Klemenc, Pavlin in Drago Horvat. Drugi so zdravi in dobro razpoloženi. Z Jeseničani prvič igramo uradno tekmo in seveda so izkušenejši gostje favoriti. Vendar pa obljudljamo, da ne bodo lahko izmagali," je danes povedal sekretar HK Bled Promolinea Brane Tergrav.

Na Jesenicah pravijo, da je v klubu razpoloženje mirno, vendar delavno. Trener Krikunov je v ponedeljek dal fantom dan odmora, kajti pretekli teden je bil za igralce zelo naporen. Vendar pa so v torek zjutraj delo zastavili s polno paro. "Edina skrb so poškodbe in bolezni igralcev, predvsem branilev. Poškodovanem Kozarju se je pridružil še Murajca Pajič. Mladi Aleš Kalan, ki se je na zadnjih tekma vse bolj uveljavil, že nekaj časa stiska zobe in igra poškodovan, Tom Jug pa je v nedeljo nastopil dobesedno iz postelje, saj je preboleval angino. Ob tem je jasno, da Jeseničani odhajamo na Bled sicer borbeno razpoloženi, vendar previdni. Igralci se zavedajo, da je ekipa Bleda veliko močnejša, kot kaže uvrstitev na lestvici. Derbi je derbi, možnost za zmago imata obe moštvi. Gotovo pa je, da se obeta lepa in borben tekma," pravi tehnični vodja Acroni Jesenice Branko Jeršin. ● V. Stanovnik

Začenja se namiznoteniška liga

Kranj, 10. oktobra - Ta konec tedna se začenja tudi super slovenska namiznoteniška liga, v kateri bo igralo osem ekip v moški in šest ekip v ženski konkurenči. Ker je razpadel zvezni sistem tekmovanj, so se zvezni ligasti združili v super slovensko namiznoteniško ligo, član te lige pa je tudi ekipa kranjskega Merkurja. Kranjčani na prvem srečanju v ligi, kjer je favorit Kovina (prej Olimpija), gostujejo v Gornji Radgoni. ● V. S.

Pokal Kranja

Kranj, 6. oktobra - Kegljači so se konec tedna pomerili na kvilitetnem tekmovanju Pokal Kranja 91. Med 43 kegljači iz Gorenjske in Ajdovščine so bila najboljši Samo Vehovec (Triglav) z 922 keglji, Janko Karun (Sava) z 912 keglji in Vinko Šimnovec (Triglav) z 906 keglji. Med 20 nastopajočimi ženskami pa so bile najboljše: Andreja Ribič (Triglav) z 446 keglji, Ema Zajc (Triglav) z 415 keglji in Zmaga Stegovec (Ajdovščina) s 405 keglji. ● V. Stanovnik

Gorenjsko prvenstvo v Sebenjah

Tržič, 10. oktobra - Smučarski Klub Tržič pripravlja to nedeljo, 13. oktobra, gorenjsko prvenstvo v skokih za pionirje. Prvenstvo bo na 40-metrski skakalnici v Sebenjah, začelo pa se bo ob 11. uri. J. Kikel

Ijubljanska banka

GORENJC BANKA PRIHRANKA

SLOVENSKI TOLAR

Zamenjava dinarjev v vrednostne bone oz. tolarje je bilo organizirano tako, da je bila večina sprememb na hranilnih knjižicah, tekočih računih, žiro računih, blagajniških zapisih, depozitih, kot tudi konverzija posojil, ki so v odplačilih, opravljena avtomatsko.

Fizični prihod v banko je bil torej potreben le v primerih, ko je bilo potrebno zamenjati gotovino.

Naj opozorimo, da je to danes (v petek, 11. 10. 1991) še možno v vseh bankah do 21. ure.

Če boste želeli gotovino zamenjati po tem datumu, bo to mogoče še do konca oktobra v poslovalnicah SDK, vendar po tečaju Banke Slovenije za dinarje na dan menjave.

Veliko imetnikov tekočega računa pa zanima, kako v prihodnje izpolnjevati čeke, zato si oglejmo primer:

Ijubljanska banka
Gorenjska banka d. d., Kranj PE Kranj
Plačajte za ta ček z računa št. 51500-620-107 z besedami
= 2.000,00
upravičencu
dratisec tolarjev 00/100 meni osebno
Kranj, 11.10.1991 Kovačević
Podpis
Banka Slovenska
Stevila tek. računa
Znesek
č. č. računa
00000034056973 24081614 916406000J 15H
Obratec: 19-C CEP 01500-620-107
Pravimo, ne pišete in ne žgajte v tem prostoru.

Gorenjska banka d. d., Kranj

ROKOMET

Slovenska super rokometna liga - moški
Zagorje: nedelja, 13. oktobra: Zagorje - Živila Naklo

Območna članska liga - zahod

Jesenice: nedelja, 13. oktobra, ob 15. uri: Jesenice - Alpina Žiri

Območna mladinska liga - zahod

Kranj: športni stadion, nedelja, 13. oktobra, ob 13. uri: Triglav - Solinar P.

Jesenice: nedelja, 13. oktobra, ob 13. uri: Jesenice - Creina

Gorenjska nogometna liga

Trboje-Bitnje, Kranj-stadion : Creina-Zarica, Šenčur:

Šenčur-Sava, Visoko-Bled, Lesce-Polet, Škofja Loka: LTH-Mavčiče, Preddvor: Preddvor-Grintavec, Tržič: Tržič-Britof, Tenetišče: Živila Naklo B-Podgorje, Jesenice: Jesenice B - Velesovo, Reteče: Reteče-Poden, Godešč: Kondor-Podbrezje. Vse tekme so ob 15. uri

ROKOMET

Slovenska super rokometna liga - moški

Kranj: dvorana na Planini, sobota, 12. oktobra, ob 16. uri: RK Preddvor - RK Drava

Republiška liga ženske - zahod

Škofja Loka, dvorana Poden, sobota ob 18. uri: Alples - Sava

Kranj

KOŠARKA

Slovenska liga moški - zelena skupina

Kranj: dvorana na Planini, sobota, 12. oktobra, ob 20. uri: Tri-glav - H. Domžale

Slovenska liga - ženske

Škofja Loka: dvorana Poden, sobota, 12. oktobra, ob 20. uri: Odeja Marmor - Cimos

Kranj: dvorana na Planini, sobota, 12. oktobra, ob 18. uri: Kranj - Ježica ml.

II. slovenska moška liga - zahod

Jesenice: petek, 11. oktobra, ob 19.30 uri: Jesenice - Nova Gorica

Radovljica: v OŠ Radovljica, sobota, 12. oktobra, ob 18.30 uri:

Radovljica - Novoles

HOKEJ

Aipska liga - skupina B

Bled: športna dvorana na Bledu, petek, 11. oktobra, ob 19. uri:

Bled Promolinea - Acroni Jesenice

ODBOJKA

<

92
SQ

Med izbranimi firmami na sejmu Slovenska kakovost - Slovenian quality v Kranju je velik uspeh dosegla tudi firma BPT Tržič, naš priznani proizvajalec posteljnine, prtov in dekorativnih tkanin. Za osem posteljnih garnitur iz damasta so dobili visoko priznanje SQ. To so garniture Dalila, Sara, Silvana, Silvija, Daniela, Tulipani in Diana v dveh izvedbah.

Predstavniki tega kolektiva, ki se sicer tako kot vsi tekstilni proizvajalci v Sloveniji ubadajo s problemi izgube jugoslovenskega tržišča, smelo in optimistično gledajo v prihodnost, saj 60 odstotkov vse proizvodnje izvozijo na konvertibilne trge Zahoda, ta delež pa še povečujejo. Prav zato izboljšujejo design in renovirajo barvno paleto svojih izdelkov, pripravili pa so tudi novo lino embalaže v obliku škatel raznih dimenzij, kjer ponujajo optimalno barvno usklajene garniture posteljnih od jogi rjuhe, prevleke za blazino do prevleke za odeno ter garniture prtov s servieti. Intenzivno se pripravljajo tudi na bližajoči se sejem mode v Ljubljani, kjer bodo prikazali vrhunsko kolekcijo z motivi klasičnih starinskih vzorcev.

Seveda so BPT-jevci poskrbeli za ponudbo nagrjenih izdelkov po vsej Sloveniji, tako da te izdelke nudijo v vseh boljših tekstilnih prodajalnah pri nas. V izložbah dvajsetih prodajal skupaj z njihovimi izdelki na to opozarjajo posebne postavljanki, ki poudarjajo tudi SQ - znak visoke kvalitete. Posebno ugodne tovarniške cene pa vam nudijo v lastni prodajalni na Deteljici v Tržiču, ki so jo v ta namen tudi ustrezno preuredili.

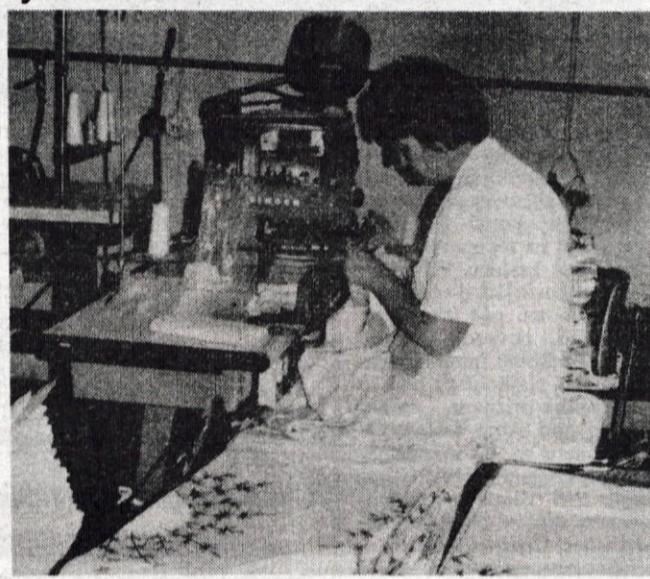
Zaželimo temu kolektivu čimveč uspehov v prihodnjem obdobju!

Tekstilci se ne dajo

SQ za Dalilo, Saro, Silvano, Diano...

BPT Tržič je na sejmu SLOVENSKA KAKOVOST za svoje odlične posteljne garniture prejela kar osem priznanj SQ za najvišjo kvaliteto.

Kjer je najbolj glasna - kvaliteta

Zidane volje iz Žide

Tako na udaru, pa vendar kar nekam skrita ostaja trgovina ŽIDA na samem začetku Tavčarjeve ulice, zraven hotela Evropa v Kranju. Lastnici Nada Šavs in Marjeta Zupanc kritita za to še neurejeno fasado hiše, za katero (slabo) skrbe drugi. Toda, ne ozirajte se na fasado, mirno vstopite, kajti tu vas čaka prijeten lokal s polnimi policami vsega, kar potrebujete za vašega otroka od rojstva pa do šestnajstih let, in z balami izbranih najkvalitetnejših blag, pa naj bo to kot dih tanka prava svila ali topel lahek velur iz čiste volne za vaš najnovnejši zimski plašč.

Obe, Nado in Marjeti, dobro poznate, saj sta bili obe vrsto let prodajalci v Kokri. Nado je metrsko blago učila prodajati še poslovodkinja Polonica, zato se še danes ne more ločiti od bal in presrečna je, ko sama lahko izbira najboljše firme, ponuja najboljše blago, tudi uvoženo. Užitek je prodajati, če lahko res ponudi najboljše kvalitete, skladne barve, da lahko kombinira na toliko možnih načinov. Danes so težki časi, ko bo še bolj prišlo do izraza geslo "nisem tak bogat, da bi kupoval poceni", kajti obleko, kostim, plašč bomo morali nositi po več sezoni, to pa zdrži le resnična kvaliteta, vzorec brez letnice. Letos so za kostime spet v modi pepita vzorci, karo v vzorcu "Prince-de-Galles", kombinacija kara in gladkih volnenih blag ter dobrih mešanic. Naprodaj so tudi izbrane viskoze - teh je Nada to poletje prodala več, kot je pričakovala - ženski svet pa se kar ne more odtrgati od prelepih uvoženih naravnih svil za bluze in obleke za boljše priložnosti. Naj omenimo še dionale in kangarme za moške obleke, ženske kostime, iskane lahke velurje za zimske plašče Woolmark kvalitete, volnene flanele. Ne smemo pa tudi mimo najnovnejših blag - modnih

plišev. Katera se oblači po modi, to jesen ne bo mogla brez kosa oblačila iz pliša. Nada jih ima v rožastih in kašmir vzorcih.

In kaj vse nam nudi Marjetin kotiček? Kot smo že rekli, vse za otroke, od rojstva do šestnajstih let. Od perila, majic do bund iz tetratexa, ki je netpremočljiv, pa vendar zračen material. Za malčke bo tu prav užitek izbirati, kajti toliko ljubkih "pajacev" skupaj, od onih mehkih iz bombažnega pliša, ki kar božajo, pa do onih za na sanke, bomo težko našli. Vse je kvalitetni bombaži, vse se do-

bro pere. Kar se veliko pere, mora biti dobre kvalitete, pravi Marjeta in se tega tudi vedno drži, pa naj gre za spodnje otroške hlačke ali trenirke, ki jih ima za mladež, malo in ono večjo. Sicer pa, težko je naštaviti, veste. Najbolje bo, da gre ste pogledat sami. Marjeta pravi, da ima za otroke vse, le če vije in nogavicne.

Zida je odprta vsak dan po ves dan, od 8. do 19. ure, ob sobotah pa do enih.

Tole pisano smučarsko bundo, ki jo nosi Majda, dobite v PEKU za Globusom za samo 1.524, Sonjin komplet za 4.386, Mihovo podloženo bundo pa le za 1.299 tolarjev.

No, prav zato smo napisali tole reportažo. Obiskali smo namreč trgovino PEKO III v Kranju na Globusom, ki se je v zadnjem letu prevelila v predvsem športno trgovino, kjer bomo dobili vse za vse vrste športov, ki jih uganjam Slovenci. Smučarija pa je pri nas, roko na srce, šport številka 1. Zato nič čudnega, da so se v tej Pečovi športni trgovini na letošnjo zgodnjino, pravo zimo že pripravili. Tu so smuči vseh vrst in velikosti, in kar je najpomembnejše - po stareh cenah. Kdor bo pohitel, jih seveda lahko ujame.

In katere smuči imajo pri Peču za Globusom? Smuči prve kategorije, MBX, novo generacijo vrhunskih smučev, ki jih dobite za 8 do 9 tisočakov, potem skupina comprex RC, smuči najvišjega razreda za re-

Zima ni več daleč, zato po smuči k PEKU III

Ujeti je treba pravi trenutek

Lepo jesen imamo, ni kaj reči, toda letos nam vseeno napovedujejo zgodnjo in hudo zimo. Sneg naj bi padel že konec oktobra, pravijo vremenarji. In Gorenjci ne bi bili Gorenjci, če ne bi takoj, ko kdo omeni sneg, pomisli na smučario, na zlikana krvavška smučišča, na Kranjsko Goro, Koblo, Stari vrh, kilometre in kilometre dolge tekaške proge proti Tamarju, po Sorškem polju... Izvlekli bomo smuči iz kleti, podstreh, pregledali vezi, pancerje. So še prav? Ugotavljali bomo tudi kdo iz družine mora vendar dobiti nove smuči, čevlje...

ske smučke Salomon "Equipe 9000" po 8.800 tolarjev.

Z vezmi so bili zelo dobro založeni, toda navdušeni smučarji, ki vedo, kdaj je pravi trenutek za nakup, so jih že veliko pokupili, tako da je trenutno malce manjša izbira, bodo se pa z njimi v kratkem še založili. Trenutno pa dobiti pri PEKU vezi marker za 883,20 do 925,30 tolarja za malo manj zahtevne smučarje. Dobili pa bodo še kvalitetne vezi Salomon in Tyrolia, ki bodo še vedno po zelo ugodnih cenah.

Uvoz bo močan, obetajo, saj napovedujejo kompletno ponudbo smučarskih programov svetovno znanih firm, kot so SALAMON, ATOMIC IN ROSIGNOL, pa tudi tako zelo iskane zložljive smučarske palice, ki jih iščejo planinci, bodo dobili: Elanove, ki se enkrat

zlože in dva tipa Atomicovih, ki se dvakrat zlože. Od 1.000 tolarjev naprej bo cena.

Kar se tiče smučarskih čevljev, imajo pri PEKU za Globusom trenutno malo manj izbiro, so pa poceni: za otroke se dobe že od 1200 tolarjev dalje, za odrasle pa od 1.400 tolarjev naprej. Najkvalitetnejši Salomon pancerji veljajo 4.300 tolarjev.

Ne smemo pa pozabiti tudi na smučarska oblačila. Tudi ta dobiti po zelo ugodnih cenah: smučarski kombinezon Topper za mladino dobiti že za 2.500, smučarski komplet za odrasle, hlače in bando Elkroy pa za 4.300 tolarjev. Sicer pa imajo izredno poceni ponudbo podloženih zimskih bund: moško dobiti že za 1.299, žensko pa za 1.500 tolarjev.

Pri PEKU pa niso pozabili

Marker okovje za manj kot tisočaka.

tudi na pletenine: dobro so začleni s poceni puloverji iz Angora, z bombažnimi trenirkami (ženske dobiti že za 990 tolarjev), svilenimi ogrevalnimi trenirkami, otroškimi trenirkami, majicami s kratkim rokavom, ki jih nosimo leto in dan in še in še bi lahko naštavili. Saj res, tudi izredno zanimive bombažne bluzone smo videli oni dan na PEKOVIH obešalnikih v spodnjem delu prodajalne.

Sam po sebi pa je razumljivo, da bo PEKO vendarle ostal pri čevljih. PEKO III ima stalno v ponudbi vse vrste športnih čevljev, teniških, dvoranskih in jogging copat vseh velikosti. Cene so različne glede na namembnost in kvaliteto. Še vedno tu najdete tudi tako imenovan standardno športno obutev oziroma obutev za prosti čas. Ni salonarjev, ni modnih čevljev, so le za šport, za prosti čas in sproščeno hojo.

In da ne pozabimo: pravkar so dobili v prodajo veliko izbirno gumijastih škornjev, uvoz iz Češke, ki ne smejo manjkati v nobeni omarici s čevljji. Za hodo v dežu, za gobarjenje, za ista najhujša kasna jesenska in zimska jutra, ko nas pred odhodom v službo presenetl sneg z dežjem, ko je vsa cesta ena sama luža. Noben drugačen čevelj ne zdrži, kot prav tak škorjenec. Poceni so, otroške dobiti za 387,60, za odrasle pa od 550 tolarjev dalje.

Skratka, PEKO III je ena od kranjskih trgovin, ki se jo te

po

hiteti je treba, kajti kot veste, cene ne čakajo. So pa tak taki časi. Ujeti je treba trenutek...

UGODNO:

HRASTOV LAMELNI PARKET**LEPILO** za parket in les**LAK** za parket**BARVE** za les in JUPOL**CENE** konkurenčne, količine omejene

UGODNO V POSLOVALNICI

HRASTJE (tel.: 326-462)in **STRAŽIŠČE** (tel.: 312-123)

Sejemska ponudba:

	DEM	SLT
Uno 45 S 3 V	10.680	238.031
Uno 60 S 5 V	/	687.525
Tipo 1.6 DGT	17.123	373.735
Tempra 1.4 MEDIA	15.452	343.630
Tempra 1.6 SX	17.986	399.651
ALFA:	DEM	SLT
33 1.3	16.682	372.713
33 1.5	16.526	369.001
75 TWIN	20.190	656.441
SPARK 2.0		

ŠKODA:

FAVORIT, FORMAN - sprejemamo naročila

	DEM	SLT
205 LOOK 3 V	13.200	388.000
309 MAGNUM 5 V	17.100	512.000
405 GRT Turbo	22.000	691.000

dizel

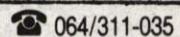
	DEM	SLT
R-19 Chamade	27.000	790.000
V 16		
R-19 V 16 5 V	25.800	759.000
R-21 Sinfonij	28.000	1.104.000
R-19 TSE	19.000	559.000

Vse cene so izračunane do registracije. Avtomobili FIAT, ALFA so v zalogi, dobava takoj po vplačili. FIAT, ALFA in ŠKODA - »Staro za novo!« Modeli FIAT, ALFA so obračunani s staro carino.

Za avtomobile PEUGEOT, RENAULT je dobava takoj po sejmu. Sprejemamo naročila za nove modele

GOLF:

- GL 55 KS 1,4
- CL 55 KS 1,4
- CL diesel 64 KS 1,9

VABIMO
K SODELOVANJU
INŠTRUKTORJE
PRAKTIČNE VOŽNJE
PISNE PRIJAVE POŠLJITENA NASLOV:
JEŠETOVA 37, KRAJN

Na podlagi 1. člena Sklepa o podeljevanju Gregorčičevih plaket in sklepa Izvršnega sveta Skupščine občine Jesenice z dne 1. 10. 1991 žirija za podelitev Gregorčičevih plaket

RAZPISUJE
Gregorčičeve plakete za leto 1991

Za podelitev Gregorčičeve plakete so lahko predlagane organizacije ali posamezniki za:

- aktivnost in uspehe pri razvijanju množičnosti na področju športa, dosežke na področju telesne vzgoje, strokovnega, organizacijskega in znanstvenega dela,
- dolgoletno uspešno delo na področju športa, tekmovalne dosežke na pomembnejših tekmovanjih, uspehe, ki pospešujejo šport na področju propagande in publicistike.

Predloge za podelitev lahko dajo vsi občani, športne in druge organizacije.

Predlogi morajo biti predloženi pisorno do 15. novembra 1991 na naslov: Občina Jesenice, Sekretariat za gospodarstvo in negosподarstvo, Titova 78, žiriji za podelitev Gregorčičevih priznanj.

NA OKTOBRSKEM SEJMU V KRAJNU

vam iz našega programa pohištva po zelo ugodnih cenah nudimo:

- SPALNICE ● OTROŠKE SOBE ●
- DNEVNE SOBE ● JEDILNICE in PREDSOBE

- velika izbira in ugodne cene
- prodaja na obroke
- svetovanje na domu
- brezplačna dostava in montaža

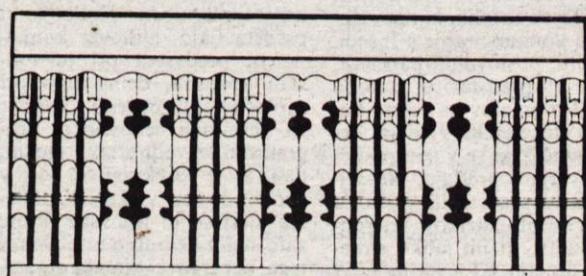
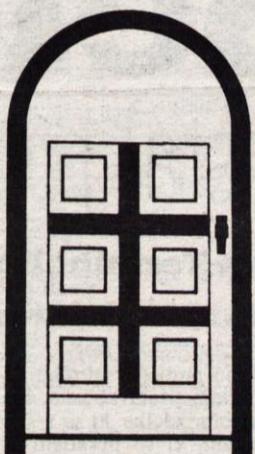
Oglasite se na našem razstavnem prostoru!

Mizarstvo, žaga
in profiliranje
lesa

OVSENIK ALOJZ
Jezerska cesta 108/c
Tel.: 064-242 481

- Ko gradite in opremljate dom, vam priporočamo, da se odločite za našo opremo balkonov in vhodnih vrat.
- Poleg tega nudimo sobna vrata, talne, zaključne in okrasne letve.
- Vsi naši izdelki so iz masivnega lesa in vam jih izdelamo po vaših merah.
- Na naši žagi vam hitro in kvalitetno razrežemo tudi vašo hladovino.
- Vzorce si lahko ogledate v našem razstavnem salonu.
- Večnamenski regali

OBIŠCITE NAS NA OKTOBRSKEM SEJMU V KRAJNU od 11. do 17. oktobra 1991

PAMETEN GOSPODAR VE, DA NJEGOVA ŽIVINA POTREBUJE NARAVNO IN URAVNOVEŠENO PREHRANO !

Res je! Mnogim slovenskim kmetom predstavlja reja krav in prašičev osnovni vir zasluga. Kako se bo račun iztekel, pa je največkrat odvisno od krme.

Vaše živali ne potrebujejo umetne hrane ali nekakšnih splošnih dodatkov, temveč usklajen dnevni obrok s pravilno količino vitaminov in mineralov.

Zato smo v Leku pripravili vrsto novih mineralno - vitaminskih dodatkov, ki omogočajo najboljšo prehrano živali ob različni intenzivnosti reje in različnih vrstah doma pridelane krme.

Naši novi proizvodi so :

za krave molnice v ekstenzivni reji z nizko mlečnostjo

za krave, ki dobivajo osnovni obrok iz sena ali travne silaže z zmerno gnojenih površin, lahko tudi z dodatkom manjših količin koruzne silaže, in za vse presušene krave ne glede na sestavo obroka

za krave molnice, ki dobivajo osnovni obrok iz sena, koruzne silaže in beljakovinskega krmila

kot dodatek doma pripravljenemu močnemu krmilu iz koruze v poletnem obdobju

kot dodatek doma pripravljenemu močnemu krmilu iz pesnih rezancev v poletnem obdobju

kot dodatek za pripravo popolnega močnega krmila za mleko

za prašiče, ki imajo v osnovnem obroku pretežno silirano korizo

za prašiče, ki imajo v osnovnem obroku pretežno žitno zrnje

- optimalno izkorisčanje doma pridelane krme
  - večja proizvodnja
  - boljše zdravstveno stanje
- VEČJA GOSPODARNOST REJE**

KRAVIMIN IN PRAVIMIN

DODATEK, KI GA CENI DOBER GOSPODAR

lek ljubljana veterina

Iskra Števci Kranj

Iskra Števci Kranj

Iskra Števci Kranj

Vrhunski dosežek podjetja Iskra Števci

Monolitni elektronski števec

Strokovnjaki Iskrine tovarne števcov so izdelali nov merilni sistem za merjenje električne energije in moči v mikroelektronski tehnologiji.

Razvoj mikroelektronske tehnologije omogoča vedno nove tehnične rešitve na različnih tehničnih področjih. Z izpopolnitvijo te tehnologije na področju minimizacije velikosti aktivnih poit in izolacij (cene izdelka) ter s povečanjem zanesljivosti so nastopile možnosti za izdelavo merilnih naprav v integrirani mikroelektronski tehniki.

Strokovnjaki Iskrine tovarne števcov, ki so sež desetletja raziskovali in razvijali elektronske merilne sisteme, so izdelali nov merilni sistem za merjenje električne energije in moči v mikroelektronski tehnologiji. Osnova merilnega sistema temelji na uporabi Hallovega senzorja - množilnika produkta napetosti, električnega toka in faktorja moči. Ta senzor je integriran v kompletno mikroelektronsko vezje števca, ki predstavlja novost tudi na svetovnem trgu. Za vezje monolitnega števca so potrjeni štirje patenti v tehnično razvitih državah Zahodne Evrope in ZDA. Monolitni elektronski števec ima v primerjavi s klasičnim indukcijskim števcom do-

ločene prednosti zaradi principa delovanja oziroma možnosti, ki jih nudi mikroelektronika pri nadaljnjem razvoju. Pri monolitnem števcu je posebej pomembna možnost vključevanja v bodoči informacijski upravljalni sistem v elektrogospodarstvu.

Monolitni elektronski števci so zasnovani in izdelani za današnje in prihodnje zahteve domačega in tujega trga. Sodobna izvedba novega izdelka omogoča natančno merjenje porabe električne energije pri različnih porabnikih v prihodnjih desetletjih. Celotno vezje skupaj s senzorjem je izdelano v CMOS tehnologiji, kar zagotavlja zadostno časovno stabilnost števca in zaščito pred raznimi motnjami.

Novo monolitno vezje števca je opremljeno z dodatno elektroniko, ki omogoča izvajanje dodatnih meritev, ki doslej še niso bile znane in uporabljene v merilni tehniki.

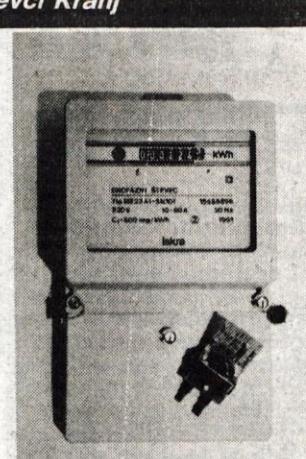
Osnovne razlike oziroma prednosti monolitnega števca v primerjavi z indukcijskim pa so naslednje:

Izredna merilna zanesljivost in

točnost meritve energije ter maksimalne moči. Monolitni števec v merilnem sistemu nima več gibljivih delov, ki bi lahko vplivali na točnost števca; pri klasičnem indukcijskem števcu pa povečanje trenja gibljivih celov sčasoma povečuje pogrešek števca pri malih obremenitvah. Točnost monolitnega števca je bistveno večja od indukcijskega števca (povprečni pogrešek + - 0,5 odstotka). Zasnova monolitnega števca omogoča tudi bistveno zmanjšanje vplivov okolja na točnost meritve, saj je zanesljiv v temperaturnem območju od minus 40 do plus 75 stopinj Celzija in tako ustreza zahtevam vseh država, v katere podjetje Iskra Števci izvaja števce električne energije.

Povečanje dinamike merilnega območja. To je vrhunski razvojni dosežek na svetovnem trgu. Podružni strani pomeni za proizvajalca in elektrogospodarstvo možnost poenotenja merilnih sistemov, saj lahko z istim merilnim sistemom merimo takoj večje kot majhne porabnike električne energije.

Monolitni števec je prilagodljiv

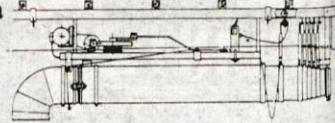

trosilnik

sena

garancija 3 leta

063-831-415

BIDER

IZJEMNO ZNIŽANA CENA !!!

VABIMO VAS, DA NAS OBIŠČETE
NA MEDNARODNEM
OKTOBRSKEM SEJMU

V KRANJU OD 11. 10. 1991
DO 17. 10. 1991 V PRVI HALI

5%
SEJEMSKI
POPUST!

CIMOS CITROËN

ISKRA TERMINALI KRANJ

ISKRA TERMINALI KRANJ

ISKRA TERMINALI KRANJ

Selecom postal prodajna uspešnica

Iskra Terminali se je predstavila na sejmu

Sodobna elektronika 91 v Ljubljani.

Znano podjetje smo, ne radi reklame, temveč zato, ker izdelujemo izdelke, ki so resnično iskani, ki so praktični in nujno potrebni v današnjem času. To so izdelki, ki nam služijo za komuniciranje s sosedji, prijatelji, poslovnimi partnerji, nam je ob predstavitvi nastopa Iskre Terminalov na sejmu Sodobna elektronika 91 dejal Sašo Japunčič, ki se v tem podjetju ukvarja s prodajo. Na sejmu so se predstavili s široko paleteto svojih izdelkov: telefonski aparati, ki jih lahko strnemo v družini ETA 80 in ETA 900, mini hišna centrala Selecom 1/4 in 1/8, javna telefonska govorilnica na žetone in na magnetne kartice, inteligentni dom Selecom 1/6, profesionalne naprave, telefonske garniture s tremi, šestimi, osmimi, šestnajstimi ali štiriindvajsetimi priključki. V dopolnilni program pa sodijo telefaksi, avtomatski odzivniki in brezžični telefoni.

Dve leti garancije za vse izdelke

Sejem po prvem dokaj praznem dnevu nato zelo dobro

obiskan, žal ni bilo poslovnih partnerjev iz Srbije, Črne Gore in Bosne, prišli so s Hrvaškega in Makedonije, je povedal Sašo Japunčič in priznal, da je na sejmu dosti podjetij, ki predstavljajo njihov konkurenco, predvsem pri telefonskih aparatih, delno tudi pri profesionalni opremi. Vendari so Terminali cenovno in programsko še vedno tako močni, da jim je konkurenca bolj v spodbudo kot v skrb. V pretekli meri so to trgovske firme, zato se jih ne bojijo tudi zaradi tega, ker trgovci nimajo organiziranih servisov, nimajo vzdrževanja in nimajo zagotovljenih rezervnih delov. Iskra Terminali skrbi za vse to, saj imajo vsi njeni izdelki dve leti garancije.

Ponosni na SQ

V Iskri Terminali so ponosni, da so na kranjskem sejmu "Slovenski proizvod - Slovenska kakovost" kar za štiri izdelke dobili priznanje SQ in sicer za telefonska aparata ETA 80 in ETA 900, za sekretarsko garnituro Isicom plus in za mini hišno centralo Selecom 1/4.

Prepričani so, da niso znaka dobili, ker so znana firma, temveč zato, ker se za kakovost resnično potrudijo, od spremljanja vhodnih materialov prek spremljanja kakovosti v sami proizvodnji, v vmesni in zaključni kontroli, do odpreme izdelkov ter seveda pri samem servisiranju, vzdrževanju, garanciji in zagotavljanju rezervnih delov. Brez skromnosti torej lahko rečejo, da je prav, ker so dobili priznanja SQ.

Mini hišna centrala

Najbolj prodajan izdelek je trenutno mini hišna centrala Selecom. Z njeno pomočjo lahko na en telefonski priključek priključimo štiri oziroma osem aparativov, vmes je seveda lahko tudi telefaks. Možno je komuniciranje med posameznimi telefonimi brez uporabe impulza, če je eden od njih zaseden z zunanjim linijo, lahko ostali nemoten komunicirajo med seboj, lahko imajo seveda tudi konferenčno zvezo, kar vse poteka brez uporabe telefonskih impulzov. Možno je programiranje, kateri telefon bo zazvonil prvi, drugi, itd ali vsi naenkrat.

Možne so tudi zapore telefonične izven omrežne skupine, izven Slovenije, Evrope, s čimer je moč preprečiti otroške igre. Porabljeni impulsni beleži vsak telefonski aparat posebej in skupaj v določenem razdobju.

Selecom 1/4 in 1/8 se dobro prodaja v Sloveniji, na Hrvaškem in v Bosni, še bolje bi se, če ne bi bilo vojne in bi bila turistična sezona v Dalmaciji običajna, saj je naprava kot način za manjše turistične penzionije. Zelo jo kupujejo tudi obrtniki, ki imajo stanovanjsko hišo, delavnico na dvorišču in morda pisarno v kleti, doda lahko tudi telefaks in komunicira brez težav. Naprava tudi draga ni, saj brez dodatnih telefonov stane trenutno le 9.600 dinarjev (brez prometnega davalka), v primerih lastnega programiranja stane nekoliko več. Kupcu pa na njegovo željo

centralo sprogramirajo že v tovarni in kasneje program tudi sprememjo.

Najbolj popularna še vedno "palačinka"

Najbolj popularen izdelek pa je še vedno telefonski aparat ETA 80, ki doživila drugo mladost, vse kaže, da njegova oblika ne bo pripeljala do naveličnosti trga. To najbolje potrjuje oceno oblikovalcev, da ta izdelek nima ničesar preveč in nič mu ne manjka.

V tovarni imajo dvanajst ponaředkov, registrirali pa so jih kar dvaindvajset. Ko so odprli nekaj vzorcev, so našli v njih tudi zelo zastarelo tehnologijo, telefone po konstrukciji izpred desetih, petnajstih in več let, le ohiše je bilo uporabljeno. Oblikovalec je s tem izdelkom torej resnično uspel, kaj takega je težko ponoviti.

Inteligentni dom

Sekretarska garnitura Isicom plus je izboljšana Isicom super, vgrajen ima mikrofon in zvočnik, dodane so nove funkcije, nanjo je moč priključiti tudi tipkalnik, ki izpiše porabo. Razvili so tudi tako imenovano hibridno garnituro, za tiste, ki ne potrebujejo vseh funkcij.

Konec leta pa bo v prodaji Inteligentni dom, saj morajo z Gorenjem na trg poslati gospodinjske stroje s senzorji. Gre namreč za zasebni telefonski sistem za nadzor stanovanjske hiše, z možnostjo programiranja vključevanja gospodinjskih strojev, centralne kurjave itd, ob naši prisotnosti ali na daljavo. Tako lahko po telefonu poklicemo domov in prižigemo luči, če se bojimo vломilca v prazni hiši, nato pa luč čez nekaj časa ugasnemo.

NOVO • NOVO • NOVO • NOVO

Kotica

in

hobby program

OPREMA IN HRANA ZA MALE ŽIVALI

VSE ZA VAŠ AKVARIJ

OD PONEDELJKA 7. 10. 1991 V KLETI
VELEBLAGOVNICE GLOBUS**HELIOS**

Domžale, d.o.o.

Predstavljamo vam:

- VAL - vodni lak za parket
- TESAROL AKRIL v 7 odtenkih
- DOMFLOK - večbarvni premaz za zid

Predstavitev in svetovanje na sejemske prostorje
14., 15. in 16. 10. 1991 ob 11. in 16. uri.

**Ves program lakov, barv in premazov
dobite po sejemske cenah -
do 30 % ceneje pri Chemo**

GORENJSKI GLAS**REMONT** p.o.KRANJKranj - Labore
tudi na Gorenjskem sejmu

- prodaja vozil Renault z **dobavo takoj** - tudi po sistemu staro za novo,
- prodaja vozil Škoda,
- dodatna oprema s sejemske popustom,
- cenitve rabljenih vozil tudi na sejmu v

ponedeljek, 14. 10., in torek, 15. 10., od 12. do 16. ure.

AVTO ŠOLA

VICO - MLADI VOZNIKI

KOROSKA 5 (HOTEL CRAINCA)
tel. 213-650 int. 212
328-602- Teorično in praktično izobraževanje
- Izposoja osebnih avtomobilov,

vožnje parok z vozilnikom in Video kamero.

RENT - A - CAR**AVTO ŠOLA****VIKTOR**

RAZPISUJE TEČAJ
CESTNOMPROMETNIH
PREDPISOV, KI SE BO ZAČEL
V PONEDELJEK, 14. 10. 1991,
OB 16. URI V PROSTORIH
SREDNJE GRADBENE ŠOLE,
CANKARJEVA 2 (CENTER
MESTA KRANJA). INF. PO TEL.:
324-746

MALI OGLASI

217-960

Prodam nove plastične BLATNIKE za R
4. **216-153** 16761**APARATI STROJI**Prodam nov OVERLOCK, znamke Baby
Lock. **216-153** 16758IZPOSOJA videokamer. Enostavna upo-
raba. **241-265** 17107Prodam termoakumulacijsko PEČ, 2.5
kW. **70-079** 17334OVERLOCK Pfaff, nov, z garancijo, pro-
dam. **215-650** 17338Prodam KOSILNICO Laverda. Bidar,
Adergas 24, Cerkle. **17339**Prodam malo rabljeno sobno PEČ Kup-
persbusch. **215-774** 17341Prodam novo PEČ za etažno centralno
kúrjanje. **311-590** 17350Prodam BETONSKI MEŠALEC. **632-011** 17351Prodam črno-beli TV s sobno anteno. **328-480**, po 20. uri 17363Poceni prodam moderni SEŠTEVALNI
STROJ. **214-927** 17380Prodam MLIN za sadje, PEČ na olje in
CIRKULAR. **241-483** 17404Mizarsko KOMBINIRKO Mio Standard,
prodam. **77-722** 17408PEČ za centralno ogrevanje, 25.000 kcal,
bez bojlerja, rabljena, ugodno prodam.
061/815-006 17411AEG termoakumulacijsko PEČ, 3 kW,
prodam. Ljubljanska 15, Kranj. **17414**Prodam PEČ Kuppersbusch za etažno
centralno. **327-187** 17421Ugodno prodam nov oljni GORILEC.
324-538 17422Rabljen kombinirani ŠTEDILNIK, pro-
dam. **241-398**, zvečer 17429Prodam HLADILNIK. Krumpestar, I.
Hribarja 9, Cerkle. **17441**Ugodno prodam termoakumulacijsko PE-
Č. **214-924** 17447Prodam GLASBENI STOLP Tensai. Ce-
na 500 DEM. **77-705** 17448Prodam INFRA PEČ Blitz, nemška, eko-
nomična. Kovor 74. **17460**Prodam nov AVTORADIO, 6-mesečna
garančija. **70-441** 17471Prodam 2 ŠTEDILNIKA; Kuppersbusch,
el. + plin. **68-035** 17473Prodam rabljen ŠTEDILNIK Calorex.
622-629 17495Prodam PRALNI STROJ Gorenje in
HLADILNIK z zamrzovalno omaro.
78-798 17528AVTORADIO Sparkomatic, digitalni,
prodam. **311-001** 17531Poceni prodam dve termoakumulacijski
PEČ. **40-114** 17532Prodam VIDEOEKORDER ali menjam
za Player. **325-352** 17538Prodam dobro ohranjen HLADILNIK.
Cena 800,00 din. Kvas, Ljubljanska 14,
Kranj. **311-565** 17539Industrijski ŠIVALNI STROJ Singer, pro-
dam. **212-907** 17560Prodam TRAKTOR Torpedo 55. **73-580** 17586Prodam Sata PIŠTOLE in DIZE. **78-971** 17594Prodam PRALNI STROJ Obodin, v
okvari. Zg. Bitnje 67. **17602**Prodam PUHALNIK Grič, z elektromoto-
torjem 7,5 kW. **74-859** 17605Prodam tračni ZGRABLJALNIK, šir.
165 cm. **74-859** 17606Prodam ohranjen barvni TV Gorenje
Kerting. **49-505** 17608Prodam nov MOLZNI STROJ Virovitica,
ceneje. **421-578** 17613Poceni prodam dve trajnožareči PEČI.
84-225 17618PRALNI STROJ Gorenje, prodam za
20.000 SLT. **45-377** 17627Prodam novo PEČ Kuppersbusch, rjava
barve. **64-022** 17631Prodam industrijski OVERLOCK. **57-229** 17635Poceni prodam novo PEČ na trda goriva,
10 kW. **311-526** 17666Ugodno prodam električni ŠTEDILNIK
Gorenje. **217-956** 17667Prodam ŠTEDILNIK Kippersbusch. **422-181** 17697Prodam PUHALNIK za seno in cevi. **422-181** 17698Prodam TRAKTOR Torpedo TD 48
Adriatic, 40 delovnih ur. Janez Zalaznik,
Tunjice 20, Kamnik. **17699**Ugodno prodam PRALNI STROJ Gorenje,
v okvari. **70-191** 17709Prodam GRADBENI LES. **212-907** 17711Kupim 1 teden dni staro TELIČKO, rja-
ve lisice pasme. **421-596** 17325Kupim 20 kosov rabljenih SALONI-
TNIH PLOŠČ. **78-730** 17385Kupim rabljena GARAŽNA VRATA.
422-024 17393Kupim SADJE za predelavo. **65-411**,
zvečer 17479Kupim domač jabolčni MOST. Lesce, **75-523** 17508Kupim GRADBENI LES. **212-907** 17559CITROEN GS, GA, CX, BX, Visa, nevo-
zen, kupim. **691-946** 17599Kupim do 10 dni starega TELETA simen-
tala. Ilovka 5, Kranj. **217-062** 17603Kupim AVTOSEDEŽ za otroka. **328-733** 17624Kupim STROJČEK za popravilo nogavic.
213-612 17706Kupim do 30 dni starega TELETA. **061/613-097** 17712V Kranju vzamem v najem PROSTOR,
do 2 kvad. m., s sanitarijami, za mirno
obrt. **57-910** 17431Zelo dobro vpeljano TRGOVINO AVTO-
DELOV, v Tržiču, prodam po zelo ugod-
nih pogojih. **323-277**, vsak dan, do 9.
ure, v soboto in nedeljo, ves dan 17434Vecji PROSTOR, z idealno lego, prime-
ren za ekskluzivni trgovski lokal, oddan
v najem, v centru Kranja. Informacije na
061/213-654 17514V strogem centru Kranja oddam več po-
slavnih in trgovskih PROSTOROV. **217-895** 17545Najamem veliko KLET ali MLIN. Šifra:
TAVERNA 17686Prodam GRAMOFON in PLOŠČE. Je-
lovška 10, Boh. Bistrica 17485Prodam 32-basnov klavirsko HARMONI-
KO. **218-930** 17590Po zmerni ceni prodam novo VIOLO in
VIOLINO. Franc Šimenc, Betonova 38,
Kranj - Kokrica 17683Prodam PIANINO Belaros, star 1 leto.
40-558 17688Zaradi adaptacije hiše poceni prodam ra-
bljeno kompletno OSTREŠJE s kritino
špic, dim. 10 x 12 m. Dobardžič, Koro-
ška 16, Kr. gora 17343Prodam več novih VRATNIH KRIL ma-
hagonij. **214-927** 17381Rabljena OKNA in VRATA, prodam.
75-271 17384Prodam novo moško dirkalno KOLO.
64-132 17612**R**OBINSON
club TRŽIČ
DETELJICA

tel.: 52-266

v četrtek, 17. 10.,
ob 21. uri nastopa**ALEKSANDER MEŽEK**Prodam suha bukova DRVA. Glinj 14,
CerkleProdam suhe smrekove PLOHE. Krakov-
ska 27, Voglie 17407Prodam večje količine OPEČNEGA
ZDROBA, primeren za topolite izolacije,
hlevi ipd. **061/815-006** 17412Prodam BAKER za žlebove in kljuge.
47-837, Naklo 17449Prodam PUNTE in BANKINE. Jenko,
Podreča 42, Mavčiče 17466Prodam "A" LESTVE in VIJAKE za škar-
je. **51-458** 17469Ugodno prodam 750 kosov STREŠNI-
KOV folc. **68-733** 17472Prodam rabljeno OPEKO - zidak.
75-835 17493Ugodno prodamo talno in stensko PLU-
TO. **217-061** 17509Ugodno prodam 8,5 kub. m. TERVOLA.
218-640 17582Zelo ugodno prodam orehov FURNIR.
78-971 17595

PODGETNIKI, OBRTNIKI!

Če ste ustanovili podjetje, postali obrtnik ali pa je to že za vami, pa še vedno nimate ustrezno rešenega vodenja računovodstva oziroma poslovnih knjig, se obrnite na

SCONTO d. o. o.

Srednja vas 108, 64208 Šenčur, tel.: 41-240

kjer vam bomo strokovno in po konkurenčnih cenah vodili računovodstvo, poleg tega pa nudili tudi vse potrebne nasvete v zvezi s poslovanjem.

Auto-KrainerCELOVEC, ROSENTALERSTRASSE 162,
TEL.: 9943-463-21415

- SERVIS
- NADOMESTNI DELI
- KAROSERIJSKI DELI
- MEHANIČNA POPRAVILA
- KLEPARSKA POPRAVILA
- LAKIRANJE

DODATNA OPREMA
**SPOJLERJI - SPREDNJI, ZADNJI
STREŠNI, ALUMINIJASTA
PLATIŠČA, AVTORADILI +
AVTOZVOČNIKI, SPREDNJA
MASKA Z ŽAROMETI - GRETJE NA
MESTU., OKRASNE ČRTE
MEGLENKI + DOLGE LUČI
AVTOPREPROGE - TUDI IZ GUMIJA
SEDEŽNE PREVLEKE, SNEŽNE
VERIGE, GUME VSEM VRST
SONČNE STREHE ITD...**

**VELIKA IZBIRA
NOVIH AUTOMOBILOV
EKSPORTNE CENE
GOVORIMO ŠLOVENSKO**

Prodam SADIKE ligustra za živo mejo. Vovk, Boštjanova 4, Lesce, tel. 74-005

Prodam 300 kg krmiljeni KORENJA in 50 kg FIŽOLA, tel. 633-901, 17583

Prodam jedilni in krmilni KROMPIR ter semenski KROMPIR, dezire in jerla. Krm. Sr. vas 48, Šenčur, 17642

Poceni prodam krmilni in semenski KROMPIR dezire in jerla, tel. 329-046

Ugodno prodam KROMPIR za ozimnico - bintje in dezire, tel. 422-793, Likozar

Prodamsa silažno KORUZO. Blaž, Zg. Brnik 51, Cerknje, 17687

Prešam SADJE za mošt, tel. 422-147

Prodamsa silažno KORUZO. Praprotna polica 3, Cerknje, 17714

Ugodno prodam večjo količino raznobavnih MACEH. Aljancič Franc, Kovor 9, Tržič, tel. 57-926

POSESTI

Prodam zazidljivo PARCELO v Žireh, 622-906, 17370

Menjam GARAŽO v Šorljevem nas. za ZL. polje, tel. 213-031, 17376

TRAVNIK v Kamni gorici, ugodno prodam, tel. 74-706, 17379

Prodamsa PARCELO za vikend, 400 kvad. m, tel. 325-543, 17424

Prodamsa GOZD na Pivki. Rihtarski, Bobovek 3, Kranj, 17451

Nova montažno pločevinasto GARAŽO, prodam, tel. 633-752, 17551

V Tunjicah prodam 1.5 ha GOZDA, tel. 422-024, 17596

PRIREDITVE

GLASBO za ohceti, nudita glasbenika, tel. 421-828, 16925

RAZNO PRODAM

Prodamsa silažno KORUZO in jesenove PLOHE. Trg Davorina Jenka 5, Cerknje, 17323

Prodamsa 3 lesene STEBRE za kozolec in staro stensko URO. Poženik 13, Cerknje, 17375

Prodamsa raztegljiv KAVČ in 4 GUME za Jugo 45, tel. 78-823, 17483

SANITHERM

Handels Gesellschaft m.b.H.

Grosshandel für Heizung, Lüftung, Sanitär

9500 Villach ● Emil-v.-Behring-Strasse 17

tel.: 04242/42727 - Serie ● Fax: 04242/42727/32

Po konkurenčnih cenah vam nudimo vse vrste ogrevalnih sistemov na trda, tekoča in plinasta goriva; alternativni viri ogrevanja, klimatske naprave, sanitarna oprema znanih proizvajalcev. Govorimo slovensko!

SVETUJEMO, KONSTRUIRAMO, IZVAJAMO

R 19 ŽE OD neto ATS 114.697,- (PROSTO DO MEJE)

MOTOR - MAYERHOFER

BELJAK/VILLACH, DRAUBODENWEG 21

Tel. 9943-4242-23670

DODATNA OPREMA ● NAD. DELI ● DELAVNICA ● UGODNA VOZILA

STANOVANJA

V najem oddam SOBO, s centralnim ogrevanjem in kopališčem. Ostalo po dogovoru. tel. 323-656, 17218

Prodam 2-sobno STANOVANJE na Planini, s centralnim ogrevanjem in telefonom. tel. 327-003, 17219

Lastniško 2-sobno STANOVANJE, 57 kvadratnih metrov, s centralnim ogrevanjem in telefonom, ugodno prodam. tel. 620-354

Ugodno prodam dvošobno STANOVANJE v Kranju. tel. 46-030

Dvosobno STANOVANJE v Kranju v zamem v najem. tel. 213-713, 17260

Zamenjam družbeno 1-sobno STANOVANJE na Planini II., za večje. Nudim nagradno! tel. 217-271, int. 340, dopoldan ali 328-061, po 18. uri, 17401

Nujno vzamem v najem manjše STANOVANJE ali GARSONIJO, v Kranju. Informacije na tel. 215-208, 17410

V najem oddam opremljeno 2-sobno STANOVANJE, tel. 326-820, 17474

Na Bledu oddam SOBO s posebnim vdom. tel. 061-332-832, 17634

Najamem 1-sobno STANOVANJE v Kranju. tel. 327-158, 17656

1-sobno STANOVANJE menjam za enako v Kranju. tel. 310-738, 17695

Oddam SOBO. Štern tel. 311-419

VARSTVO

V popoldanskem času VARUJEM otroke; lahko občasno. tel. 215-701, zvečer 16685

Dojenčka sprejemem v VARSTVO. tel. 215-932, 17403

VOZILA DELI

Z 4 prodam PRTLJAŽNA VRATA in ODBIJAČE. tel. 81-352, 17387

Prodamsa dva R 4 za rezervne dele. tel. 325-556, 17399

Prodamsa MASKO za tovorni avto TAM. tel. 45-158, 17463

Prodamsa RO 80, za rezervne DELE. tel. 242-718, 17518

Za rezervne DELE prodam Lado 1200. tel. 242-718, 17519

Prodamsa Z 750, vozna, za dele. Belehrjeva 47, Šenčur, 17541

Dolge LUČI za avto, nove, prodam. tel. 312-236, 17628

Prodamsa kipar VENTIL - SVEČO, 4 stopnje. tel. 421-550, 17630

Prodamsa rosfrei VLEČNO KLJKO za Gol. tel. 217-604, 17715

VOZILA

Prodamsa Z 750, letnik 1980, registrirana do avgusta 1992. tel. 45-600, 16955

Poceni prodam 126 BIS, letnik 1991. tel. 45-570, 17272

Prodamsa Z 128, letnik 1986. Cena 3.200 DEM. tel. 45-532, 17297

Prodamsa Z 101 GT 55, letnik 1987, delno karamboliran. Britof 329, Kranj, 17299

Prodamsa JUGO 55, letnik oktober 1989, garažiran, 26.000 km. tel. 215-578, 17322

Ugodno prodam JUGO 45 A, letnik marec 1987. tel. 802-048, 17324

GOLF diesel, rdeč, letnik 1988/89, prodam. V račun vzamem cenejše vozilo. tel. 323-387, 17326

Prodamsa 126 P, letnik december 1985, 50.000 km. tel. 73-060, 17327

Prodamsa LADO Riva 1300, letnik 1987. Kovač, tel. 213-338, 17330

Ugodno prodam Z 750, letnik 1985. Zevnikova 7/b, Kranj, 17331

Poceni prodam JUGO 45, letnik 1990. Šučeva 9, Kranj, 17333

Prodamsa ali menjam po dogovoru, GOLF, letnik decembra 1980. tel. 45-128, 17342

Prodamsa FIAT 126 P, letnik 1989. tel. 217-032, 17344

Prodamsa CITROEN GS, letnik 1980, garžiran. tel. 217-030, 17345

Prodamsa OPEL KADETT 1.3, letnik 1984. tel. 70-456 ali 70-015, 17347

Prodamsa MERCEDES 11-13 kesonar, letnik 1974. tel. 861-321, 17353

Poceni prodam LADO, letnik 1980, registrirana. tel. 41-044, 17359

OPEL MANTO, letnik 1979, prodam. Rajhard, Lancovo 50/a, Radovljica 17360

R 4, letnik 1983, prodam za 1.900 DEM. tel. 68-293, 17361

Prodamsa SUBARU 12 Justy 4 VW, letnik 1987. tel. 633-929, 17362

Prodamsa LADO Samaro, letnik 1989, 22.000 km. tel. 801-371, 17365

Prodamsa JUGO 55, letnik 1988. tel. 74-018, 17368

Z 101, letnik 1986, prodam za 3.700 DEM. tel. 620-941, 17371

R 4, letnik 1983, z avtoradiem, reg., prodam. tel. 68-293, 17373

Prodamsa Z 750, letnik 1974. Košir, Frančkova 91, Šk. Loka, 17374

Prodamsa karamboliran BMW 1602, letnik 1970. tel. 631-656, 17375

Z 128, letnik 1987, dobro ohranjena, modre barve, prodam za 4.000 DEM. tel. 73-364, 17377

Z 750, letnik 1984, registrirana do julija 1992 in SEDEŽNO GARNITURO, stará 2 leti, prodam. tel. 83-848, 17378

Prodamsa LADO Niva, 45.000 km. tel. 75-271, 17382

Prodamsa CITROEN AX, letnik 1988. Šajovčeva nos. 4, Šenčur, 17383

Z 750, letnik 1981, prodam za 1.100 DEM. tel. 632-757, 17390

Prodamsa Z 750, letnik 1981. Virmače 104, Škofja Loka, 17391

Ugodno prodam FIAT 126 P, letnik 1977, registriran in obnovljen. tel. 061/614-137

Prodamsa Z 750, letnik 1985, registrirana do marca 1992. tel. 632-901, 17395

Poceni prodam Z 101 GTL 55, letnik 1986, registrirana do junija 1992, dobro

NOVA TEL. ŠT.**328-540****Candy Servis
RAJKO KNIFIC**

JUGO 45, letnik 1988, prodam za 4.500 DEM. 632-229 17622
Z 750, registrirana, prodam za 900 DEM. 88-415 17625
Prodam JUGO 45, letnik 1988. Trobešek, Dvorje 38, Cerknje 17632
Prodam karambolirano Z 101, letnik 1980. Cena po dogovoru. 46-186, po-poldan 17636

POLONEZ FSO, letnik 1989, registriran do aprila 1992, z vgrajenim avtoradijem, rdeče barve, ugodno prodam. 816-186 17637

GOLF JX, bencinar, letnik 1986, registriran do avgusta 1992, opremljen, prodan za 10.500 DEM. 242-283 17639

Ugodno prodam OPEL Ascona 20 I, katalizator, letnik 1987. 312-306 17640

Ugodno prodam Z 101, letnik 1984. Doliniar, Pot na Močilnici 17, Križevci 17643

Prodam JUGO 45 A, letnik 1987, 39.000 km. 323-522 17644

Prodam JUGO 45, letnik 1988, registriran. 211-038 17645

Prodam R 4 GTL, letnik 1986. 218-243 17647

Prodam Z 101 GTL, letnik 1989. 312-288 17648

Ugodno prodam R 4, letnik 1979. 47-532 17650

Prodam Z 750, letnik 1980, registrirana. 328-010 17654

Nujno prodam nov TOVORNJAK Magirus. 328-010, Tone 17655

Prodam GOLF JX bencinar, rdeč, letnik 1987. 241-792 17657

Prodam JUGO 55, letnik december 1988. 48-570, popoldan 17659

Prodam Z 750, letnik 1974, registrirana do aprila 1992. Jure Mejač, Cankarjeva 20, Tržič. 51-807 17661

Prodam FORD Siera, letnik 1983 in VW 1200 J, letnik 1974 ter razne DELE za Fiatu 126 P in Z 101. 061/612-450

126 P, letnik oktober 1987, prodam za 3.300 DEM. 214-626 17663

Zamenjam Z 101, letnik 1977, za manjši MOTOR, z doplačilom. 49-221, Burgar 17664

Prodam VISO 1100, letnik 1986, prevoženih 60.000 km. Lidija Kocjančič, Grajska 39, Bled 17668

Prodam Z 750 LE, letnik 1982. Golniška 48, Kranj - Mlaka 17673

R 5. nov., prodam. 40-537 17676

Z 101 GTL, letnik 1986, 18.600 km, kot nov, prodam. 50-726 17677

Prodam GOLF JGL, letnik 1982, ohranjen. 214-717 17678

Prodam JUGO 45, letnik 1984. 632-714 17679

OPEL REKORD 20 S, ugodno prodan ali zamenjam. 325-675 17680

Prodam terenski avto SUZUKI Samuraj, letnik 1988. 75-633 17681

OPEL KADETT 1.3 LS, star 2 leti, prodam. 217-628 17689

Prodam Z 101 GTL, letnik 1984. Žibert, Suha 24, Kranj 17690

GOLF JGL, letnik 1981, prodam za 4.500 DEM. 215-645 17694

Prodam VW Passat, letnik 1977, obnovljen. 310-738 17695

Prodam 126 P, letnik 1982. 326-921, ves dan, raven v petek popoldan 17701

Prodam Z 750, neregistrirana, starejši letnik. 41-071, po 14. uri 17703

Zelo ugodno prodam Z 750, letnik 1980. 620-026 17705

Za 8.000 DEM prodam CITROEN AX, letnik 1987. 217-604 17716

Prodam VW Passat, starejši letnik, 1. barva. 217-604 17717

Ugodno prodam ohranjeno Z 750 SC, letnik 1980. 49-455 17718

DELO na vašem domu! Delovne izkušnje niso potrebne. Pošljite kratek življenjepis in kuverto z vašim naslovom ter znamko, nato boste dobili potrebna navodila. Cankar, Kidričeva 33, 64220 Škofja Loka 17625

Priznana PEVKA se priključi ansamblu duo. 74-047 17462

Modno šiviljstvo išče samostojno ŠIVLJO, z odličnim znanjem krojenja. Šifra: PROFESIONALNI UČINEK 17523

Samosten VARLEC PVC folij, z večletno praksjo, išče zaposlitev v Kranju ali Škofji Loki. Naslov v oglasnem oddelku. 17536

ZAPOSLITEV nudimo v gostinskom lokalnu - Kranj. 41-474 17552

Nudimo honorarno ZAPOSLITEV AKVIZITER "SK". 41-474 17554

Za vodenje RAČUNOVODSKIH DEL sprejmemo honorarno sodelavca, za 4 ure dnevno. 324-039 17575

Za prodajo zanimivih artiklov iščemo AKVIZITERJE. Informacije osebno! Mirzarstvo Smolej, Kovor 63, Tržič 17579

Resne, komunikativne osebe iščemo za ZASTOPNIKO PRODAJO. Odličen zasluge! 621-344 17623

Zaposli POTNIKE za zastopniško produz. 59-063 17651

Iščem resnega PARTNERJA za trgovino ali drugo sodelovanje - Kranj, Valjavčeva 29. Trgovina je opredeljena in komisijo pregledana. Živkovič, Podvasca 7, Tržič 17665

Občasno ČISTIM stanovanja, LIKAM, v Kranju. 48-067 17674

DELO na vašem domu! Delovne izkušnje niso potrebne. Pošljite kratek življenjepis in kuverto z vašim naslovom ter znamko, nato boste dobili potrebna navodila. Marija Hribar, Sp. Gorje 235, 64247 Zg. Gorje 17700

ŽIVALI

Prodam KRAVO, ki bo konec meseca drugič telila. Reteče 20, Škofja Loka 17335

Prodam MORSKEGA PRAŠIČKA in KLETKO Pipanova 80, Šenčur 17348

Ugodno prodam 5 mesecev staro KOZIČKO. 328-858 17423

Prodam 7 dni starega BIKCA simentalca. Čirče 17, Kranj 17430

Prodam pašne, črno-bele, breje TELICE, A kontrola. Basaj, Suha 40, Kranj 17437

Prodam 100 kg težkega BIKCA simentalca. Zalog 51, Cerknje 17439

Prodam brejko TELICO. 79-454 17442

Menjam brejko KRAVO za jalovo. Štrukljeva 2, Radovljica 17444

Prodam rjava PSIČKO - dobermannko. 79-421 17446

Ugodno naprodaj lovski TERIERJI. Letališka 12, Lesce 17448

Prodam KRAVO po izbiri. Podhom 42, Zg. Gorje, 78-366 17506

Poceni prodam 10 mesecev stare KOKOŠIČNE, za nadaljnjo rejo ali zakol. Zmrzljak, Voklo 63, Šenčur 17521

Prodam mesnat PRASIČE, težki od 100 do 120 kg. Zalog 17, Cerknje 17535

Dva plemenska OVNA menjam za OVC. 40-618, zvečer 17571

Oddam mlade MUCKE, stare 6 tednov. 621-617 17584

Prodam 8 tednov starega KOKERŠPA-NJELA. 78-080 17597

Zelo ugodno prodam PAVE, Zalog 62, Cerknje 17601

Prodam 220 kg težko TELICO simentalko. 74-859 17607

Prodam brejko KRAVO in TELICO, popašeni. 78-366 17611

Prodam ZAJCE. 66-752 17619

Poceni prodam ZAJCE. Hraše 56, Smlednik 17620

Breje OVC, prodam. 692-761 ali 311-471, zvečer 17626

Kupim 8 dni starega BIKCA simentalca. 46-410 17646

Prodam več PRAŠIČEV, težki od 40 do 50 kg. Bohinc, Zg. Brnik 57/a, Cerknje 17682

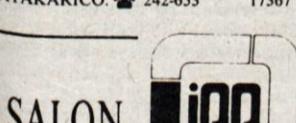
Prodam brejko TELICE simentalke ali zamenjam za bike ter prodam rjave JARKLICE, tik pred nesnoso. Miro Bajd, Snaškovška 37, Križe, 57-959 17702

Prodam DELO na dom - lepenje, šivanje, pletenje... 215-701, zvečer 16648

Honorarno zaposlimo dekle za STREŽBO. 422-280 17252

Iščem kakršnokoli DELO, razen akviziterstva. 77-609 17352

Restavracija v Kranju zaposli KUHAR-JA ali KUHARICO ter NATAKARJA ali NATAKARICO. 242-653 17367

POHIŠTVA
KRANJ, Gorenjski sejem
tel.: 223-092

ZAHVALA
Ob boleči izgubi moža in očeta
JOŽETA MOHORIČA

se iz srca zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem, sošolcem in sodelavcem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani ter vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo zdravnicama: dr. Jani Rupnik in dr. Marija Ravnikar ter g. župniku Francu Šuštarju in p. Marku Mohoriču za lepo opravljen obred slovesa ter pevcom za lepo petje.

VSI NJEGOVI
Ševlje, 2. oktobra 1991

MALI OGLASI, OGLASI

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš upokojeni sodelavec iz Tovarne autopnevmatike Sava-Semperit, pregleda plaščev

JANEZ RIHTARŠIČ
rojen 1927

Od njega smo se poslovili v ponedeljek, 7. oktobra 1991, ob 16. uri na pokopališču v Zgornji Besnici.

DELOVNI KOLEKTIV SAVA KRANJ

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš upokojeni sodelavec iz tovarne Gumarna — Stiskani izdelki

STANE VORŠIČ
rojen 1928

Od njega smo se poslovili v soboto, 5. oktobra 1991, ob 14. uri na pokopališču v Kranju.

DELOVNI KOLEKTIV SAVA KRANJ

V SPOMIN

*Zdaj so le še neka pota,
zdaj je le še dih pod listi
in v meni molk drevesa.*

Jutri mineva žalostno leto, odkar je tragično umrl naš predragi sin in brat

DARJAN ŠUŠTAR

Hvala vsem, ki obiskujete njegov prerani grob!

VSI NJEGOVI

Hrastje, 12. oktobra 1991

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega dragega

ROKA HUMERCA

se iskreno zahvaljujemo za izrečena sožalja, za besede tolažbe, za podarjeno cvetje in globoko sočustvovanje vsem, ki so nam v teh težkih urah stali ob strani. Najlepša hvala sorodnikom, dragim, dobrim prijateljem in sosedom, sodelavcem Kemične tovarne Podmart, gasilskemu društvu iz Smokuča, godbi na pihala iz Lesc, cerkvenim pevcom iz Breznice, g. župniku Klunu, g. Šebatu za poslovilne beseede. Neizmerno zahvalo izrekamo vsem Rokovim sošolcem, dobrim prijateljem, Matjažu in Mateji in vsem obiskovalcem lokalnega Cafe Mango iz Lesc, ki so tako številčno počastili njegov spomin in ga pospremili v prerani grob. Hvala!

</

Slovenija in svet

Gospodarska in politična pomoč Nemčije

Torkovi pogovori Kučana in Rupla v Nemčiji dajejo sluttiti, da bo Nemčija skušala čim prej svoje zaveznike prepričati za priznanje Slovenije.

Pogovori s kanclerjem Helmutom Kohlom, zunanjim ministrom Genscherjem, vodjem parlamentarne frakcije socialdemokratske stranke v Bundestagu Hansom Jochenu Voglom in odgovornim za zunanjepolitična vprašanja v frakciji Norbertom Ganssmu ter predsednikom Liberalne stranke Ottom grofom Landsdorfom, ki sta jih opravila predsednik predstavstva Milan Kučan in zunanj minister dr. Dimitrij Rupel, so bili uspešni. Nemčija je takoj pripravljena pomagati Sloveniji, tako politično kot gospodarsko, priznala pa je tudi slovenske potne liste tako, kot sta že storili Avstrija in Italija. Glede diplomatskega priznanja Slovenije pa Nemci ne bodo naredili prvega koraka, ampak bodo skušali pridobiti za mednarodno priznanje Slovenije čim več članic Evropske skupnosti. Tako nas utegne, kot je dejal Kučan, prva priznati Evropska skupnost. Bonn se je očitno odločil za intenzivno politično akcijo v tej smeri, obenem pa zaostril vprašanje sankcij zoper nevitce vojne v Jugoslaviji.

Škoti pozivajo k priznanju

Jim Sillars, predsednik škotske narodne stranke, je pozval minstre dvanajsterice, naj priznajo Slovenijo in Hrvaško. Skupnost mora spoštovati pravico narodov do samoodločbe.

Poskrbite za gospodarstvo

Odločitev Slovenije, da se po izteku moratorija dokončno poslov od Jugoslavije, v svetu ni povzročila pomembnejše pozornosti. Zanimivo je stališče britanskega zunanjega ministra Douglasa Hurda, ki je dejal: Če Hrvaška in Slovenija ali katerakoli druga republika odločeno vztrajajo pri neodvisnosti, jim jo bomo na koncu priznali, kajti tega ni mogoče zatreći. Toda veliko bolje bi bilo, če bi se to zgodilo na osnovi sporazuma, ki bi pokrival meje in manjšinske pravice, kajti drugače je neodvisnost lahko zelo krvava zadeva. Sploh pa v Londonu menijo, da bi morala Slovenija sedaj skrbeti za gospodarstvo, ker politično priznanje janša nasplošno ni več vprašljivo. Predstavnik Republike Slovenije v Londonu Keith Miles meni, da bi se morala Slovenija potruditi, da bi najprej Jugoslaviju vzel politično priznanje, ker bivša država tega več ne zaslubi. Slovenija utegne biti priznana pred Hrvaško, če bo pri nas mir in bomo spoštovali sporazume, sklenjene z Evropsko skupnostjo. Tudi dr. Lojzetu Sočanu, slovenskemu predstavniku v Bruslju, so dali vedeti, da je bil torkov korak Slovenije pričakovani, vendar bi v Bruslju še vedno radi rešili celoten jugoslovenski problem in ne le slovenskega. Pa tudi sami smo večkrat prepočasni, saj nam je tujina marsikje pripravljena brezplačno pomagati, mi pa ne reagiramo ali to storimo prepozno.

Slovenija zanesljiv partner

Luksemburški zunanj minister Jacques Poos je sprejel pooblaščenca Slovenije Frančeta Dreua. Zunanji minister, donedavna predsedujoči ministrskega sveta Evropske skupnosti, je dejal, da razume probleme, želje in hotenja slovenskega naroda in da je bila Slovenija edina republika, ki je striktno izpolnjevala Brionsko deklaracijo, zato jo ima Evropska skupnost za zaupanja vrednega partnerja. Poos je dejal, da nobena članica skupnosti ne bo brez skupnega dogovora priznala Slovenije. Svetoval nam je, naj nadaljnji osamosvojiti v tem potez ne vlečemo s prevelikim truščem. Aktivno sodelovanje na haški konferenci bo avtomatično prineslo priznanje. Dreua je sprejel tudi luksemburški premier Santers, ki je menil, da je treba problem Slovenije obravnavati zunaj jugoslovenskega paketa.

Slovenski diplomati se vračajo

Ker je postala Slovenija samostojna država, so prenehale vse funkcije Slovencev v federalnih organih, zato tudi v zveznem sekretariatu za zunanje zadeve. Slovenski diplomiati so v stalnem stiku z našim ministrstvom za zunanje zadeve. Vsi izražajo priznanost predstavnikom v ministrstvu oziroma v novih slovenskih predstavnistvih po svetu. V novo delo jih nihče ne bo silil, vendar do slej še nihče ni odbil ponudbe.

Izrazi podpore

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle je na pobudo Liberalno demokratske stranke Slovenije sprejel bavarska politika Manfreda Brunnerja in dr. Fritza Fliszarja, ki sta izrazila podporo samostojni Sloveniji. Peterle pa je zaželet predvsem normalne gospodarske odnose. Prej bo Slovenija priznana, manj gospodarske pomoči bo potrebovala. Predsednik predstavstva Republike Slovenije Milan Kučan pa je sprejel Janeza Hacina, švicarskega državljanina slovenskega rodu, ki je Sloveniji ponudil v brezplačno uporabovo svoje prostoročje, kjer bi Slovenija uredila svoje predstavništvo. ● J. Košnjek

Gorenjska navdušila evropske opazovalce Evropejca pri kranjskem županu in tajniku

Opazovalca Evropske skupnosti Gisbert Bruns iz Nemčije in Roland Barraux iz Francije sta se posebej zanimala za značilnosti kranjske občine in za probleme pri sodelovanju z armado.

Kranj, 8. oktobra - Čeprav so opazovalci Evropske skupnosti do časnikarjev zadržani in je težko izvleči iz njih kakršnokoli izjavo (s tem potrjujejo svoj neutralni položaj opazovalca in registratorja dogajan) in smo tudi v torek upoštevali njihovo željo, da časnikarji na razgovoru s kranjskim županom Vitomirjem Grosom in tajnikom Brankom Grimsom ne bi sodelovali, ampak sta bila opazovalca voljna dati po pogovoru posebno izjavo, mi je **Gisbert Bruns** vseeno strnil nekaj osebnih vtipov v trimesečnega bivanja v Sloveniji. Slovenija in Slovenci smo ga navdušili, ne le kot ljudje, ampak tudi zaradi pozorno-

Evropska opazovalca Gisbert Bruns in Roland Barraux na pogovoru z inž. Vitomirjem Grosom in inž. Brankom Grimsom.

sti in pomena, ki smo ga dajali opazovalcem Evropske skupnosti. Zanesljivo bo kot turist prišel k vam, zanj enkratno doživetje pa so bili poteti nad Triglavom in obiski Trente in gorenjskih turističnih krajev. V izjavi po pogovoru s kranjskim predsednikom in tajnikom pa je dejal, da je bilo trimesečno delo v Sloveniji zelo zahtevno, posebej na začetku, ko predvsem armada ni bila pripravljena na sodelovanje. Delo so hoteli opraviti čim boljše in zato so iskali stike z vsemi ter tudi tako spoznati razmere v Sloveniji. Tudi obisk na kranjski občini sodi v ta okvir. Ali bo misija ostala, je stvar dogovora Evropske skupnosti in slovenske oblasti, sicer pa bo mandat opazovalcev končan v nedeljo, 13. oktobra.

Inž. Vitomir Gros je po pogovoru povedal, da sta se opazovalca predvsem zanimala za značilnosti kranjske občine, velikost, položaj, njeno odvisnost od jugoslovenskih trgov, problemih pri odnosih z armado in vlakom, ki natovorjen z vojaško opremo stoji na kranjski železniški postaji. Opazovalca sta sama ugotovila, da je moratorij potekel in da bodo ostali takoj toliko časa, dokler ne bo dogovoren odhod. Do takrat so opazovalci naši gostje še naprej. Inž. Gros je menil, da zanj osebno podaljšanje mandata opazovalcev z državnopravnega vidika ni sprejemljivo. Opazovalca sta spraševala o beguncih. S tajnikom Grimsom sta povedala, da za zdaj problem še ni hud. Če pa bo število beguncov doseglj 100.000 in več, Republika Slovenija ne bo mogla več zdržati in bo moral pomagati Evropska skupnost. ● J. Košnjek, slika A. Gorišek

NESREČE

Trije padli iz avta

Trstenik - V torek ob 18.50 je 28-letni Miro Nemeč iz Ljubljane z jugom peljal od Trstenika proti Tenetišam. V ostrem ovinku je začelo avto zanašati, zapeljal je na neutrjeno bankino, od tam pa se začel prevračati in obstal na strehi. Med prevračanjem so iz avta padli voznik in dva sopotnika, tretji je postal v vozilu. Padec iz avta je bil usoden za 31-letnega Damjana Kušarja iz Ljubljane, sopotnika na prednjem sedežu, ki je na kraju nezgode umrl. Hudo ranjen je bil 28-letni Matevž Polič, tudi iz Ljubljane, ki je sedež zadaj, medtem ko vozniku in tretjemu sopotniku ni bilo hudega.

Pešec pred avto

Dolenja vas - V sredo ob 21.45 je 28-letni Darko Mohorič iz Železnikov z avtom vozil od Škofje Loke proti domu. V Dolenji vasi je dohitel pešca Franca Mesca, roj. 1941, iz Selca, ki je šel v isti smeri po pločniku po lev strani ceste. Na koncu mostu čez Soro je stopil na cesto in jo nameraval prečkat. Voznik je to opazil, začel zavirati, vendar je pešča zadel s prednjim delom vozila. Hudo ranjenega Mesca so odpeljali na zdravljenje v UKC. ● H. J.

10. oktobra stavka slovensko zdravstvo

Zdravstvo hira ob prazni vreči

Jesenice, 10. oktobra - Danes stavka vse slovensko zdravstvo. Pridružili smo se stavkojočim v jeseniški bolnišnici, ki so skupnim stavkovnim zahtevam republiškega zdravstvenega stavkovnega odbora dodali tudi dvojni.

Zaposlenih v jeseniški bolnišnici ni bilo treba preveč spodbujati k stavki, saj so kot večina zdravstvenih delavcev hudo nezadovoljni s plačami, zlasti še, če jih primerjajo z nekatere uspešnimi tovarnami in državnim upravo. Pritrdili so zahtevam, ki jih vladci in ministri za zdravstvo postavljajo sindikati v zdravstvu. Ti terjajo obravnavo gmotnega in socialnega položaja zdravstva v slovenski skupščini. Za ureditev razmer v dejavnosti ne prosijo za več denarja, pač pa naj se za zdravstvo zbrana sredstva v zdravstvu tudi porabijo. Zahtevajo sklenitev kolektivne pogodbe, v kateri naj bo razmerje med najnižjo plačo in plačo zdravnika proti 6,4 (v jeseniški bolnišnici je 1 proti 3), kolikor velja za državno upravo. Pričakujejo tudi pokrivanje izpada sredstev za zdravstveno varstvo, za katere je krivo odlaganje plačil v nelikvidnih podjetjih, in vir pokrivanja. Na nacionalni ravni pa naj se takoj izdelajo normativi in standardi za opravljanje zdravstvenih storitev, ki bodo služili kot strokovna podlaga za racionaliziranje zdravstva in zmanjševanje števila zaposlenih v tej dejavnosti.

Stavka se je začela in bo trajala do uveljavitve zahtev. Kako bo medtem poskrbljeno za bolnike, so nam v jeseniški bolnišnici odgovorili takole: redna dejavnost nove računalniške mreže za bolnišnico. Tudi na videz povsem interni problemi Bolnišnice Jesenice so se na koncu izkazali za skupne, saj so vprašanja povečana plač, uvajanja računalnikov in obnavljanja neobhodne opreme za diagnostiko navsezadnjem tudi povezana z denarjem, ki ga zavod dobiva iz republiškega proračuna.

Na videz povsem interni problemi Bolnišnice Jesenice so se na koncu izkazali za skupne, saj so vprašanja povečana plač, uvajanja računalnikov in obnavljanja neobhodne opreme za diagnostiko navsezadnjem tudi povezana z denarjem, ki ga zavod dobiva iz republiškega proračuna.

Na videz povsem interni problemi Bolnišnice Jesenice so se na koncu izkazali za skupne, saj so vprašanja povečana plač, uvajanja računalnikov in obnavljanja neobhodne opreme za diagnostiko navsezadnjem tudi povezana z denarjem, ki ga zavod dobiva iz republiškega proračuna.

Na videz povsem interni problemi Bolnišnice Jesenice so se na koncu izkazali za skupne, saj so vprašanja povečana plač, uvajanja računalnikov in obnavljanja neobhodne opreme za diagnostiko navsezadnjem tudi povezana z denarjem, ki ga zavod dobiva iz republiškega proračuna.

Pismo županu

Kranj, 10. oktobra - Zdravstveni delavci, zaposleni v občini Kranj, so med današnjo stavko odpostali tudi pismo Vitomirju Grosu, kranjskemu županu in poslancu v slovenskem parlamentu. V njem ga opozarjajo na hude težave v gmotnem položaju zdravstva, ki so ljudi v belem prigrale do stavke. V pismu so izrazili pričakovanje, da bo kot skupščinski poslanec v parlamentu opozoril na to problematiko, kajti doslej skupščina ni našla časa za obravnavo problemov zdravstva.

Na videz povsem interni problemi Bolnišnice Jesenice so se na koncu izkazali za skupne, saj so vprašanja povečana plač, uvajanja računalnikov in obnavljanja neobhodne opreme za diagnostiko navsezadnjem tudi povezana z denarjem, ki ga zavod dobiva iz republiškega proračuna.

Predsednik stavkovnega odbora v jeseniški bolnišnici Matej Andoljšek je predstavil tudi dvoje zahtev njihovega kolektiva, ki so jih sporočili tudi republiškemu stavkovnemu odboru. Gre za zahtevo po rasti materialnih stroškov, ki naj bodo usklajeni z realno rastjo cen. Druga zahteva pa se nanaša na zagotovitev denarja za ureditev rentgenološkega oddelka. Gorenjske občine so namreč zbrale denar za nove rent-

ta čas stoji, naročenih bolnikov ne bodo sprejemali, tudi načrtovanih operacij ne bo, na bolnišničnih oddelkih bo delo potekalo kot ob praznikih, ko je v bolnišnicah le nujno dežurstvo. Na intensivnih oddelkih bo delo nemoteno, ves čas pa bodo tako kot ob nedeljah in praznikih sprejemali tudi nujne prime. In še nekaj: med stavko tudi obiski v bolnišnici odpadejo. ● D. Z. Zlebir

Taras Kermauner na Dovjem

Dovje - Mojstrana, 10. oktobra - V petek, 11. oktobra, ob 19.30 uru v kulturnem domu Jaka Rabič na Dovjem pogovor z zakoncem Alenko Goljevšček in Tarasom Kermaunerjem na temo o človekovi duhovnosti na prelomu tisočletja. Organizatorji vabijo domačine in okoličane na zanimiv pogovor. ● D. S.

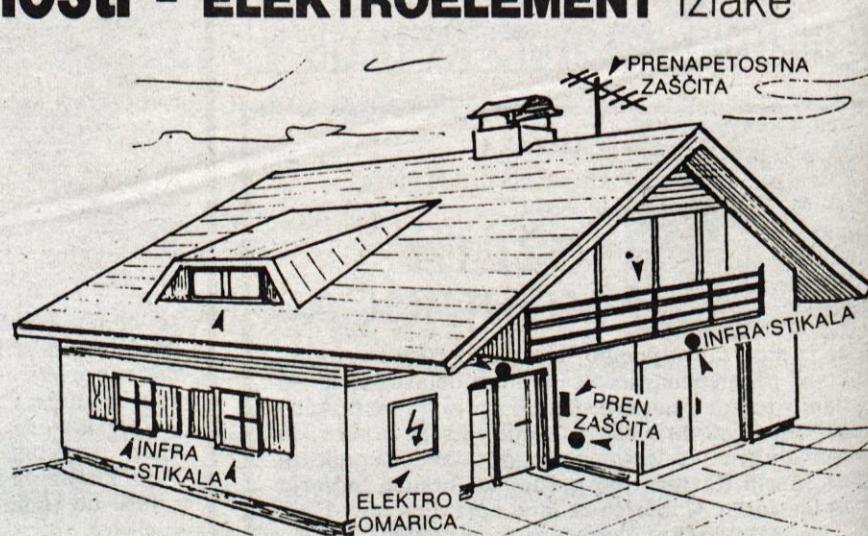
Delegacija Beljaka prihaja na obisk

Jesenice, 10. oktobra - V ponedeljek, 14. oktobra, bo prišla na obisk v jeseniško občino 11-članska delegacija občine Beljak. Predstavniki jeseniške občine in predstavniki iz Beljaka se bodo pogovarjali o temah, ki zanimajo obe strani. Jeseniščani pa se se želijo z gosti iz Beljaka dogovoriti tudi o konkretnih možnih oblikah sodelovanja, tako na področju gospodarstva kot tudi negospodarstva. ● D. Sedej

Nevidna roka varnosti - ELEKTROELEMENT Izlake

MERKUR
KRANJ
**AKCIJSKA
PRODAJA!
ZA VAREN IN
UDOBEN DOM**

ZA
30%
CENE JE

Samo v Merkurjevih prodajalnah do 19. oktobra vsi izdelki ELEKTROELEMENTA Izlake pri nakupu nad 500 din za takojšnja plačila in za člane stanovanjskih zadrag.